

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kevser Suresi

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.

Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.

Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

MEHMET ÜNAL

KUR'ÂN'DA
KİYÂMET - CENNET - CEHENNEM
TASVİRLERİ
VE
NİFAK - İNFAK

KEV SER

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Kevser Yayınları: 267

Eserin Adı: Kur'ân'da Kıyâmet-Cennet-Cehennem
Tasvirleri ve Nifak-İnfak

Yazar: Mehmet Ünal

Mizanpaj: Kevser

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika: 27185)
Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu
Topkapı / İstanbul Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: Şubat 2018

ISBN: 978-605-4792-73-3

KEVSER YAYINCILIK

Merkez: Kirazlı Mah. 1146 Sk. No: 35
Kat: 1 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 555 16 66 - Faks: 0212 555 22 12

Şube: Balabanağa Mah. Büyük Reşitpaşa
Cad. Yumni İş Mrk. No: 16 B / 25
Fatih – İSTANBUL

Tel: 0212 534 35 28 - Faks: 0212 631 36 01

www.kevseryayincilik.com

 <https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

İTHAF

Abdullah oğlu Abdulaziz Bilal oğlu Süleyman'dan, o da Sevr'den, o da Ebu'l-Gays'den, o da Ebu Hureyre'den naklediyor: Biz Hz. Peygamber'in (s.a.a.) huzurunda bulunurken Cuma sûresi nazil oldu. Ve "**(Peygamber'i) onlardan henüz kendilerine katılmamış bulunan diğer toplumlara da göndermiştir. O, azîzdir, hakîmdir.**" ayetinden kimlerin kastedildiği sorulduğunda Peygamber o sorulara aldrmadı. Üç kere soruldu; aramızda Selman El-Farisî bulunuyordu. Hz. Resulullah (s.a.a.) elini Selman'ın üzerine koyarak buyurdu ki:

"Nefsim elinde olan Allah'a andolsun ki, 'İman Süreyya yıldızında olsaydı dahi, Selman'ın kavminden bir kişi veya bir gurup ona ulaşır.' (gökten yere indirirdi.)"⁽¹⁾

Bendeniz bu eseri, aziz ve celil olan Allah'ın nâçiz bir kulu olarak, "Süreyya yıldızındaki iman" gökten yere indirip, "Sahte İslam'ın" yerine, "İman ve İslam devrimini" gerçekleştirerek, Hz. Peygamber (s.a.a.) ve Hz. İmam Ali (a.s.)'ın Hükümetleri'nden sonra, yeryüzünde ilk defa "İran İslam Cumhuriyeti'ni" kuran ve çoğunluğunu Sel-

1- ed-Dürri'l-Mensur, c. 6, s. 215. (Cuma sûresi 3. Ayetin tefsiri); Prof. Seyyid Kutub, Fızlâli'l-Kur'ân, c. 14, s. 475 (Cuma sûresi 3. Ayetin tefsiri); Nuru'l-Sakaleyn, c. 5, s. 323 (Cuma sûresi 3. Ayetin tefsiri)

man El-Farisî'nin kavminin oluşturduğu İran toplumunun rehberi Ayetullah İmam Humeynî (r.a.) ve yol arkadaşlarının mukaddes ruhlarına ithaf ediyorum!

Mehmet Ünal / Ramazan / 2017

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Mehmet Ünal

1938 yılında Kayseri'nin Emmiler köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, Ortaokul ve Liseyi Kayseri'de okudu. 1965 yılında Ankara İlahiyat Fakültesini bitirdi, Ankara merkez vaizliği, Lise ve İmam Hatip Liselerinde meslek dersleri öğretmenliği görevlerinde bulundu.

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

TAKDİM

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Değerli okuyucu elinizdeki bu eser salt Âyet-i Kerime meâlleriyle yazılmış üç bölümden oluşmuştur. Bölümlerin kendi içinde hiçbir Âyet-i Kerime tekrar edilmemiştir; tekrarlar, farklı Âyet-i Kerime'lerle Kur'an'dandır.⁽¹⁾

1. Bölüm: Kur'ân'da, "Kıyamet, Cennet ve Cehennem tasvirleri."
2. Bölüm: Kur'ân'da, "Nifak ve Münâfıklık"
3. Bölüm: Kur'ân'da, "İnfak"

Notlar:

- ✓ Kıyâmet, cennet ve cehennem tasvirleri, "**MANZARA**" ismiyle 161 karede, bâzan müstakil olarak, bâzan da Kur'ân üslubunun elverdiği ölçüde oluşturulan bir kompozisyon içinde, ince yazı tipiyle öne çıkartılmıştır.

1- Allah, sözün en güzelini, bir kısmı bir kısmına benzer ayetleri tekrarlanan bir kitar olarak indirdi..." (Zümer; 23)

- ✓ Kur'ân'ın verilerine göre "Nifak" ve "İnfak" san ki, cennet ve cehennem yol ayrımına dikilmiş iki işâret taşı gibi durmaktadır.
- ✓ Bu kitabın tertibinde esas olarak yararlanılan tek kaynak, MURTAZA TURABİ'nin hazırladığı, Kevser yayınları tarafından hizmete sunulan "KUR'ÂN-I KERİM VE MEÂLİ" adlı eserdir.
- ✓ Âyet-i Kerimelere ilişkin olarak verilen dipnotların, Hz. Peygamber (s.a.a) ve Ehl-i Beyt'inden (a.s) bize intikal eden paha biçilmez birer hazine olduğunun altını çizmekte yarar görmekteyim.⁽¹⁾

Mehmet Ünal / Ramazan / 2017

1- Bu dipnotlar aynı meâlden alıntılanmıştır.

SABAH DUASI

Okuyucu kendini, Kıyâmet, cennet ve cehennem tasvirlerinin ilk muhatabı olarak görmeli, özellikle de cehennem tasvirlerinden müstağni kalmamalıdır.

Kıyâmet, cennet ve cehennem tasvirlerinden, şifa⁽¹⁾ niyetiyle her sabah bir kare manzara okunup yakîn edilerek etki alanına girmeli, beynimize ve yüreğimize nakşederek o gün yapacağımız tüm işlerimizde, göz, söz ve davranışlarımızda bir "AYAR TAŞI" olarak karşımızda bulundurmalıyız.

1- "...De ki: O (Kur'an), iman edenler için hidayet ve şifadır. İman etmeyenlerin ise kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur'an onlara bir körlüktür. Onlar, (sanki) uzak bir yerden çağrılıyorlar." (Fussilet; 44)
"Kur'an'dan müminlere, şifa ve rahmet kaynağı olan ayetler indiririz. Zalimlerin ise sadece zararını artırır." (İsrâ; 82).

ÖNSÖZ

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Îlâhî yasa gereği insan doğar, bir süre yaşar ve ölür. Bu konuda Allah (azze ve celle) şöyle buyurmaktadır:

"Ey insanlar! Eğer öldükten sonra dirilmek hakkında şüphede iseniz, (bilin ki, kudretimizi), size açıklayalım diye, sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra kan pıhtısından (alakadan); sonra (yapısı) tamamlanmış ve tamamlanmamış olan et parçasından (muzğadan) yarattık. Dilediğimizi, belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız. Sonra sizi çocuk olarak (ana rahminden) dışarı çıkarırız. Sonra olgunluk çağına erişesiniz diye (sizi besleriz). İcinizden kimi (çabuk) vefat eder ve kimi de bildikten sonra hiçbir şey bilmez hâle gelsin diye ömrün en aşağılık dönemine eriştirilir..." ⁽¹⁾

Hz. Peygamber (s.a.a) buyurmuşlardır ki:

"Her insan İslam fitratı üzere doğar. Fakat daha sonra içinde yaşadığı ailesinin eğilimleri, arkadaş ve çevre

şartları onun Müslüman, Hıristiyan, Yahudi ateist vb. olmasına sebep olur."

Bizler yaşadığımız aile toplum ve çevremiz itibariyle üç aşağı beş yukarı Müslümanız; evet üç aşağı beş yukarı Müslümanız. Hangi insan, kaç derece Müslüman olduğunu bilebilir ki?

Hayatın başlangıcından günümüze kadar peygamberlerin, masumların ve yaranlarının dışında kaç kâmil Müslümandan söz edilebilir? Peygamberlerin, masumların ve yaranlarının dışında, yaşamının her hangi bir safhasında ya da her hangi bir anında bilerek veya bilmeyerek şirke, fıska nifaka düşmemiş bir insanın varlığından söz edilebilir mi? Ya da kaç insandan söz edilebilir? Hangi insan, hangi Müslüman et, kan, kemik ve nefisten âridir ki?

Günümüzün ariflerinden Murtaza Turabi der ki, "İlâhî eğilimlerin yanı sıra maddî eğilimlerle de donanmış olan insanın, yaratılış hedefi olan kemale ve kurtuluşa erişebilmesi için maddî istekleri kontrol altına alması ve Allah'a doğru ilerlemesine engel oldukları takdirde, bunlarla mücadele etmesi gerekir, insan, bu mücadeledeki başarısı oranında kemale yaklaşmış olur."

Allah (azze ve celle) yine, Kitab-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Kadınlar, oğullar, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşler, salma atlar, (sağmal) hayvanlar ve ekinler gibi nefsin arzuladığı şeyleri sevmek, insanlara çekici kılınmıştır. Bunlar, dünya hayatının mal ve imkânlarıdır; dönecek güzel yer ise Allah katındadır."⁽¹⁾

1- Âl-i İmrân; 14.

Hız. Peygamber (s.a.a) de başka bir Hadis-i Şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

"Cennet, hoşlanılmayan şeylerle çevrilidir; cehennem ise, şehvetlerle, nefsi isteklerle çevrilidir."

İmam Ali (a.s.) bu hadisi naklettikten sonra şöyle demektedir:

"Allah'a itaat olan her şey (genelde) istenmeyecek şekilde insana doğru gelir ve Allah'a itaatsizlik olan her şey ise insanın nefsi isteklerine uyum içinde insanın karşısına çıkar."⁽¹⁾

Kur'an'ı Mecid'e dikkatle bakıldığında, nifak ve infakla olan ilgi ve alakamız, cennet ve cehennem tercihimizde çok önemli iki faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde ortalama bir Müslüman'ın yaşamının önemli bir kısmı nifakla iç-içe geçmektedir. O halde "Ölüm gelip çattığında, Rabbim! Ne olur beni yakın bir süreye kadar ertelesen de (artık münafıklık yapmasam, çok çok) sadaka verip (salih amellerde bulunsam), iyilerden olsam!" demeden önce; (dünya ve âhiret arasında bocalamaktan vazgeçerek,) bize verilen rızıklardan Allah yolunda harcamalıyız.⁽²⁾ (Unutmayalım ki,) "Bir nefsin eceli gelince, Allah asla onu ertelemez..."!⁽³⁾

İnfakla olan ilgi ve alakamız ise, ancak Ehl-i Beyt yolunda bir anlam kazanır. Çünkü cennete giden tek yol Ehl-i Beyt yoludur. O halde, bu yola girmeliyiz ve bu yolu ya-

1- Nehcü'l-Belağ, c. 2, s. 90.

2- Münafikûn; 10.

3- Münafikûn; 11.

şamalıyız. İnfak ancak bu yolda değerini bulur. Ehl-i Beyt yolunun dışındaki yollar ise cehenneme çıkar; yolcuları ise, "Bilinçli Münâfıklardır."⁽¹⁾ Bu inanç ve kanaatime delil olması için, sözün sonunu birkaç güzel Hadis-i Şerifle noktalamak istiyorum;

Süleyman b. Halid anlatıyor:

İmam Cafer Sadık'a (a.s), "Benim sözümü dinleyen bir aileye sahibim. Onları bu konuya (Ehl-i Beyt'in velayetine) davet edeyim mi?" diye sordum. İmam, "Evet; çünkü aziz ve celil olan Allah, kitabında şöyle diyor: "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyun."⁽²⁾

Mâlik b. Enes, İmâm Cafer-i Sâdık'tan (a.s), o da babaları kanalıyla Resulullah'tan (s.a.a) şöyle nakletmiştir:

"Kıyâmet günü olduğunda ve sırât cehennemın kenarına kurulduğunda, ondan ancak yanında Ali b. Ebî Tâlib'in velâyetiyle kurtuluş beratı bulunan kimse geçebilecektir."⁽³⁾

Hız. Resulullah (s.a.a): "Kıyamet günü Allah-u Teâlâ, bana ve Ali b. Ebî Talib'e şöyle buyuracaktır: "Sizi sevenleri (velâyetinizi tanıyanları) cennete ve size buğz edenleri (velâyetinizi tanımayanları) cehennem ateşine sokun." Allah-u Teâlâ'nın Kur'ân'daki "**Atın her inatçı kâfiri cehenneme**"⁽⁴⁾ sözü de bunu ifade etmektedir"⁽⁵⁾

1- Mustazaf Müslüman'lar, bu yargının dışındadır. (M.Ü.)

2- el-Kâfî, c. 2, s. 211.

3- Bişâretü'l-Mustafâ, s. 274.

4- Kâf; 24.

5- Ferâtü'l-Küfî Tefsiri. s. 166, Bişâretü'l-Mustafâ, s. 144.

Esbağ b. Nübâte rivayet ediyor: Bir gün İmam Ali'nin (a.s) yanında otururken İbn'ül-Kevva geldi ve İmam'a, "**A'raf'ta herkesi simasından tanıyan adamlar vardır.**" Ayetinin anlamını sordu, İmam Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"A'raf biziz; biz taraftarlarımızı simalarından tanırız. A'raf biziz; Allah'ı tanımak ancak bizi tanıma yolu ile mümkündür. A'raf biziz; bizler kıyamet günü cennet ile cehennem arasında dururuz, ancak bizi(m velâyetimizi) tanıyanlar ve bizim tanıdıklarımız cennete girer ve yine ancak bizi(m velâyetimizi) tanımayanlar ve bizim tanımadıklarımız cehenneme girer, bu ayetin anlamı budur."⁽¹⁾

Hiz. Resulullah (s.a.a):

"Benim Ehl-i Beyt'imın aranızdaki misali Nuh'un gemisi gibidir. Ona binen kurtulur. Ondan kaçan boğulur."⁽²⁾

Hiz. Resulullah (s.a.a):

"Ehl-i Beyt'imın aranızdaki misali, İsrail oğullarının Hıttı kapısı gibidir. O kapıdan geçen affedilir."⁽³⁾

1- Basair'ud-Derecat, s. 499.

2- Müstedrekü's-Sahihayn, c. 3, s. 151, Yenabiü'l-Meveddet, s. 27, 208, Sevaikül-Muhrika, s. 184, 234, Tarihü'l-Hulefa Suyuti'nin, İs'af-ür Rağibin Sabban Şafi'nin s. 109, Feraidü's-Simtayn c. 2 s. 146, 519, Mecmaü'z-Zevaid Haysemi Şafi'nin c. 9 s. 168, Mucemü's-Sağir Taberani'nin c. 2, s. 22, Zehairü'l-Ukba, Taberi Şafi'nin, s. 20, Hilyetü'l-Evliya, c. 4, s. 306, Camiü's-Sağir, Suyuti'nin c. 2, s. 132, Müstedrekü's-Sahihayn, c. 2, s. 343, Nürü'l-Ebsar, Şeblenci'nin, s. 104 vs.

3- Taberani bu hadisi El-Avset adlı kitabında nakletmiştir. Nebhani ise Erbain adlı kitabının 216. s da nakletmiştir. Bakınız; (Bakara 58)

Ve İmam Şafii'den bir söz:

"Ali'nin sevgisi ateşten koruyucudur. / Ali insanların ve cinlerin imamıdır. / Gerçekten de Mustafa'nın vasisidir. / Cennet ve Cehennemi bölüştürür."

* * *

BİRİNCİ BÖLÜM

KUR'ÂN'DA
KIYÂMET-CENNET-CEHENNEM
TASVİRLERİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَدْعُونَ إِلَى نَارٍ
جَهَنَّمَ دَعَا ﴿٣١﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ
لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اضْلَوْهَا فاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُحْزَنُونَ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

یَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُّكْرٍ ﴿٦﴾ خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ
كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾
یَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

MANZARA 1

Ö gün, gök sarsıldııkça sarsılır. Ve dağlar yürüdükkçe yürür. İşte o gün yalanlayanların vay hâline! Onlar ki, daldıkları yerde eğlenip dururlar. Ö gün itilip kakılarak Cehennem ateşine sürülürler. (Kendilerine) İşte yalanlayıp

durduğunuz ateş budur. (Denir.) "(Nasıl!) Şimdi bu bir büyü müdür, yoksa siz mi görmüyor muşsunuz?!" "Girin o ateşe! Sabretseniz de, sabretmeniz de artık sizin için birdir. Siz, ancak işlediklerinizin karşılığını göreceksiniz!"⁽¹⁾ "...Davetçinin (onları) görülmedik korkunç bir şeye çağırdığı günü (hatırla). Gözleri (şiddetli dehşetten) yere bakar bir halde, dağılmış çekirgeler gibi kabirlerden çıkarlar. (Dehşet ve ıstırap içinde) boyunlarını uzattıkları halde davetçiye koşarlarken, küfre sapanlar, "Bu, çok çetin bir gündür! Derler."⁽²⁾ O gün yüzüstü ateşe sürüklendiklerinde (onlara şöyle denir); "tadin cehennemini elemli ateşini!"⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِبِينَ
عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ
ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلْتَنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ
بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ﴿٢١﴾

الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ
مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

1- Tûr; 9-16.

2- Kamer; 6-8.

3- Kamer; 48.

MANZARA 2

Şüphesiz, takva sahipleri (İman edip Salih amel işleyenler) cennetler ve bol nimet içindedirler. Rablerinin kendilerine verdiği ile safa sürerler. Ve Rableri onları cehennem azabından korumuştur. Onlara, "İşledikleriniz den ötürü, yan yana dizilmiş tahtlara yaslanarak afiyetle yiyin için." denir. Ve onları, (bu dünyada eşi menendi olmayan) ceylan gözlü hurilerle evlendiririz. İman eden, soyları da imanda kendilerine uyan kimselere soylarını da katarız. Onların işlediklerinden hiçbir şey eksiltmeyiz. Herkes kazandığının rehinidir.⁽¹⁾ O gün (Hesap günü) tartı haktır. Artık kimin terazisi ağır gelirse, işte onlar, kurtuluşa erenlerdir. Kimin de terazisi hafif gelirse, işte onlar, ayetlerimize zulmettiklerinden kendilerini (varlık sermayelerini) zıyan edenlerdir.⁽²⁾ Onlar (kâfirler) için cehennemden bir döşek ve üzerlerinde de (ateşten) örtüler vardır. İşte biz zulmedenleri böyle cezalandırırız.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَأَمَدَدْنَاَهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْوٍ فِيهَا وَلَا تَأْتِيهِمْ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٧٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهْرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

1- Tûr; 17- 21.

2- A'râf; 8-9.

3- A'râf; 41.

MANZARA 3

(Takva sahiplerine) diledikleri meyve ve et (ler) den bol bol veririz. Orada saçmalamaya ve "günah işlemeye yol açmayan bir kadehi birbirlerinden alırlar. Kendilerine mahsus sedefteki inciler gibi olan genç hizmetçiler de etraflarında dolaşırlar. (Sonra) birbirlerine dönüp soruşurlar. Derler ki: "Doğrusu, biz bundan önce ailemizin arasında korku içindeydik." "Allah bize lütfetti ve bizi öldürücü azaptan korudu." "Doğrusu, biz bundan önce O'na yalvarır (bizi koruması için niyaz eder)dik. Şüphesiz O, iyilik yapandır, sürekli merhamet edendir."⁽¹⁾ Şüphesiz takva sahipleri cennet bahçelerinde ve ırmakların kenarlarındadır. Güçlü ve yüce Allah'ın huzurunda hak meclisindedirler.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمُ مَا تُوسِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ

1- Tûr; 22- 28.

2- Kamer; 54-55.

بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ نَقُولُ
لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾

MANZARA 4

Gerçekten biz insanı yarattık ve nefsinin ona yaptığı vesveseyi biliyoruz. Biz ona, şah damarından daha yakınız. Hani iki kaydeden melek, sağ ve solunda oturup yaptıklarını kaydederler. Hiçbir söz söylemez ki, yanında yazmaya hazır gözetleyen bir melek olmasın. Nihayet ölüm sarhoşluğu gerçek olarak gelip çatar, "İşte öteden beri kaçtığın şey!" Ve Sûr'a üfürülür. "İşte vadedilen gün!" Herkes, yanında bir sürücü (melek) ve bir tank (melek) ile beraber gelir. Gerçekten sen bundan gafildin. Şimdi perdeni kaldırdık, artık gözün keskindir." Yanındaki (melek) arkadaşı, "İşte yanımda bulunan (amel defteri) hazırdır." der. (O iki meleğe) şöyle denir: "Atın cehenneme her inatçı kâfiri! (Günahkâr nankörü)" "Hayra sürekli engel olan, saldırgan şüpheciyi!" "Allah ile beraber başka ilah edineni! Artık onu çetin azaba atın."⁽¹⁾ Yanındaki (şeytan) arkadaşı, "Rabbimiz! Ben onu azdırmadım. Fakat kendisi derin bir sapıklık içindeydi." der. (Allah) der ki: "Benim huzurumda çekişmeyin. Ben, önceden sizi uyarımtım." "Benim yanımda söz değiştirilmez ve ben kullara asla zulmeden değilim." O gün cehenneme "Doldun mu?" deriz. O, "Daha var mı?" der.⁽²⁾

* * *

1- Kaf; 16-26 (Hz. Resulullah (s. a.a): "Kıyâmet günü Allah-u Teâlâ, bana ve Ali b. Ebî Talib'e şöyle buyuracaktır: "Sizi sevenleri (velâyetinizi tanıyanları) cennete ve size buğz edenleri (velâyetinizi tanımayanları) cehennem ateşine sokun." Allah-u Teâlâ'nın Kur'ân'daki "Atın her inatçı kâfiri cehenneme" (Kaf, 24) sözü de bunu ifade etmektedir."

2- Kaf; 27-30.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِیْظٍ ﴿٣٢﴾ مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَیْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِیْبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذٰلِكَ یَوْمُ الْخُلُوْدِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا یَشَاءُونَ فِیْهَا وَلَدَیْنَا مَزِیْدٌ ﴿٣٥﴾ وَاسْتَمِعْ یَوْمَ یُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِیْبٍ ﴿٤١﴾ یَوْمَ یَسْمَعُونَ الصَّیْحَةَ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ یَوْمُ الْخُرُوْجِ ﴿٤٢﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْیِیْ وَنُمِیْتُ وَاِلَیْنَا الْمَصِیْرُ ﴿٤٣﴾ یَوْمَ تَشْفُقُ الْاَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذٰلِكَ حَشْرٌ عَلَیْنَا یَسِیْرٌ ﴿٤٤﴾

MANZARA 5

Cennet de takvalı olanlara yakınlaştırılmıştır, uzak değildir. "İşte size vadedilen (cennet) budur. Sürekli (Allah'a) yönelen ve (Allah'ın emirlerini) koruyan herkes içindir." "Gizlide Rahman'dan korkan, (Allah'a) yönelmiş bir kalple gelen kimse içindir." "Draya esenlikle girin. Bu, ebediyen kalıcı olma günüdür." "Drada onlara diledikleri her şey var ve katımızda fazlası da var."⁽¹⁾ Münadinin yakın bir yerden sesleneceği güne kulak ver. O gün o sesi hak olarak duyarlar. İşte o, gün (kabirlerden) çıkış günüdür. Şüphesiz, biz diriltiriz ve biz öldürürüz, dönüş de bizedir. O gün yer onların üzerinden yarı- lıp açılır da süratle (mahşere) koşarlar. Bu bize kolay olan bir toplamadır.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَتَلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِیْنَ هُمْ فِیْ عَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ یَسْأَلُونَ اَیَّانَ یَوْمَ الدِّیْنِ ﴿١٢﴾ یَوْمَ هُمْ عَلٰی النَّارِ یُقْتَلُونَ ﴿١٣﴾ ذُوْقُوا فِتْنَتَكُمْ هٰذَا الَّذِیْ

1- Kaf; 31-35.

2- Kaf; 41-44.

كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ أَخَذِينَ مَا
 آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا
 يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ
 وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا
 تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

MANZARA 6

Kahrolsun o yalancılar! Cehalet girdabında gafilce boca-
 layanlar! Ceza ve mükâfat gününün ne zaman olduğunu
 sorarlar. O, ateş üzerinde azap edilecekleri gündür. "Tadin azabınızı! İşte
 çabuk gelmesini istediğiniz budur." Şüphesiz, takvalı olanlar, bahçelerde
 ve pınar başlarındadırlar. Rablerinin kendilerine verdiklerini alırlar. Çünkü
 onlar, bundan önce iyi kimseler idiler. Gecenin az bir bölümünü uyurlardı.
 Seher vakitlerinde bağışlanma dilerlerdi. Mallarında dilenen ve yoksul için
 bir hak vardı. Yakın edenler için yeryüzünde ve kendi nefisler-
 rinizde nice ayetler vardır. Görmüyor musunuz?!(1)

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَإِذَا
 انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّنْ نَّارٍ

1- Zâriyât; 10-21 (Bir adam, Hz. Ali (a.s)'a, "Rabbini neyle tanıdın?" diye sordu. Ali (a.s), "Azimleri kırması ve çabaları bozması ile." diye cevap verdi ve şöyle dedi: "Bir iş yapmak istediğimde o maksadıma ulaşmama engel oldu; bir karar aldığımda takdir bunu önledi. Böylece işleri yönetenin başkası olduğunu anladım." (bk. es-Safî Tefsiri.)

وَنُحَاسٍ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي
وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا
وَبَيْنَ حَمِيمٍ آتِنِ ﴿٤٤﴾

MANZARA 7

Yeryüzünde bulunan herkes (her şey) fanidir. Yalnız Rab-
binin yücelik ve ikram sahibi zatı bâki kalır⁽¹⁾ (Kıyâmet günü)
gök yarılıp kırmızı sahtiyan gibi olunca; üzerinize ateş kıvılcımları ve eri-
miş bakır gönderilir de birbirinize yardım edemezsiniz,⁽²⁾ (0 gün) suçlular
simalarından tanınırlar da perçemlerinden ve ayaklarından yakalanırlar.⁽³⁾
İşte bu, suçluların yalanladıkları cehennemdir. (Ve) Onlar cehennemle
kaynar su arasında dolaşırlar.⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فِيْهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ
﴿٥٠﴾ فِيْهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ
إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فِيْهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ أَنْ
قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ
﴿٦٢﴾ مُدْهَامَتَانِ ﴿٦٤﴾ فِيْهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَاَنِ ﴿٦٦﴾ فِيْهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ
وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فِيْهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ

1- Rahman; 26-27.

2- Rahman; 37, 35.

3- Rahman; 41.

4- Rahman; 43-44.

﴿٧٢﴾ لَمْ يَطْمِئِنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ مُتَكَبِّرِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضِرٍ
وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

MANZARA 8

Rabbinin makamından korkan (lar)a iki cennet vardır. İki cennet de çok yapraklı ağaç dallarıyla doludur. İkisinde de akmakta olan iki pınar vardır. İkisinde de her meyveden iki tür vardır. (Onlar) astarları atlastan yataklara yaslanırlar. İki cennetin de devşirilecek meyveleri hemen önlerindedir. O cennetlerde nazik bakışlı, önceden ne bir insan, ne de bir cin dokunmuş olan eşler vardır, Sanki onlar yakut ve mercandırlar. O ikisinden aşağıda iki cennet daha vardır. Koyu yeşildirler. İkisinde de sürekli fişkırان iki pınar vardır. İkisinde de meyve, hurma ağacı ve nar vardır. O cennetlerde iyi huylu güzel kadınlar vardır. Çadırlarda korunan huriler vardır. Bunlardan önce onlara ne bir insan, ne de bir cin dokunmuştur. Yeşil yastıklara ve nefis sergilere yaslanırlar. Yücelik ve ikram sahibi Rabbinin adı ne yücedir!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾ إِذَا
رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ﴿٦﴾
وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾
وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾
أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾
وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَكَبِّرِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ
﴿١٦﴾ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ

مَعِينٍ ﴿١٨﴾ لَا يُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَخَوْرٍ عَيْنٍ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللَّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيهَا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

MANZARA 9

O olay (kıyâmet) gerçekleştiği zaman (ki.) Onun gerçekleşmesinde bir yalan yoktur. O, alçaltıcı ve yücelticidir. Yer şiddetle sarsıldığı, Dağlar ufalandığı, Toz duman olup savrulduğu. Ve siz üç sınıf olduğunuz zaman: (Bir gurup) uğursuzlar; uğursuzların durumu ne kötü! (Bir gurup) uğurlular; uğurluların durumu ne güzel! Bir de önde olanlar. İşte onlar, (Allah'a) yakınlaştırılmış olanlardır. Nimetlerle dolu cennetlerdedirler. Onların birçoğu öncekilerdendir. Birazı da sonrakilerdendir. Mücevherlerle süslü tahtlar üzerinde, Karşılıklı oturup onlara yaslanırlar. Main çeşmesinden doldurulmuş bardaklar, ibrikler ve kadehlerle, beğendikleri meyvelerle ve gönüllerinin istediği kuş etleriyle çevrelerinde (hizmet için) ölümsüz gençler dolaşırlar. (Onların verdiği) Bu içkiden ne başları ağrır ve ne de akılları gider. Onlar için sedef (ler) içinde korunmuş inciler gibi iri gözlü huriler var(dır.) Bunlar, yaptıklarına karşılık olarak (onlara verilir). Orada boş bir söz ve günaha sokan bir laf işitmezler. Duydukları söz, sadece "selam" ve "esenlik"tir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلِّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ

﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ
 إِنْشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ غُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ
 ﴿٣٨﴾ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٣٩﴾ وَثَلَاثَةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

MANZARA 10

Amel defteri sağ eline verilenler; amel defteri sağ eline verilenlerin durumu ne güzel. Dikensiz sedir ağaçlarının, Meyveleri salkım salkım dizilmiş muz ağaçlarının, Uzamış gölgelerin, Çığlayan suların, Ne tükenen, ne de yasaklanan bol meyvelerin ve yüksek döşeklerin içindedirler. Gerçekten Amel defteri sağ eline verilenler için biz o hurileri özel bir yaratılışla yarattık onları, eşlerine düşkün, yaşıt bakireler kıldık. Bunların birçoğu öncekilerdendir. Birçoğu da sonrakilerdendi.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سُمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلِّ
 مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ
 ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْحِنْتِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا
 وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأُولُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنْ
 الْأُولَىٰ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ
 أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ الضَّالُّونَ الْمَكْذِبُونَ ﴿٥١﴾ لَا كَلِمَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِئُونَ
 مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهَلِيمِ
 ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نَزْلُهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

MANZARA 11

Amel defteri sol eline verilenler; amel defteri sol eline verilenlerin durumu ne kötü! Yakıcı bir rüzgârın ve kaynar suyun, serin ve hoş olmayan kapkara dumandan bir gölgenin içindedirler. Çünkü onlar, bundan önce refah içinde şırmışlardı. Büyük günah işlemekte ısrar ediyorlardı. "Ölüp toprak ve kemik olduğumuzda tekrar mı diriltileceğiz?!" diyorlardı. "Bizim ilk atalarımız da mı?!" De ki: "Şüphesiz, hem öncekiler, hem de sonrakiler," "Bilinen bir günün buluşma vaktinde mutlaka bir araya toplanacaklardır." Sonra siz ey yalanlayan sapıklar! Mutlaka zakkum ağacından yiyeceksiniz. Karınlarınızı ondan dolduracaksınız. Üstüne de kaynar su içeceksiniz. Susamış develerin su içmeleri gibi. İşte ceza ve mükâfat gününde onların ağırılanması böyledir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ یَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْیَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

MANZARA 12

O gün mü'min erkekler ve mü'min kadınların nurlarının önlerinden ve sağ yanlarından hareket ettiğini görürsün. (Onlara şöyle denir:) "Bugün müjdeniz, altlarından nehirler akan temelli kalacağınız cennetlerdir. İşte bu, büyük başarıdır. (mükâfattır)"⁽¹⁾ Rabbinizden olan bağışlanma ve Allah'a ve peygamberlerine iman edenler için hazırlanmış olan, genişliği gökle yerin genişliği kadar olan cennet için yarışın. İşte bu, Allah'ın dilediğine verdiği bir lütuf tur. Allah, büyük lütuf sahibidir."⁽²⁾ Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri veya kabileleri olsa dahi, Allah'a ve Peygamberi'ne düşmanlık edenleri sevdiğini görmezsin. Allah, onların kalplerine imanı yazmış ve kendi katından bir ruh ile onları desteklemiştir. Onları (ağaçlarının) altından ırmaklar akan, sürekli kalacakları cennetlere yerleştirecektir. Allah onlardan hoşnuttur, onlar da Allah'tan hoşnutturlar. İşte onlar, Allah'ın hizbidirler. İyi bilin ki, kurtuluşa erenler, Allah'ın hizbidir.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾
 تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
 لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَى
 تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

1- Hadid; 12.

2- Hadid; 21.

3- Mücâdele; 22.

MANZARA 13

Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak bir ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Peygamberi'ne iman eder, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. İşte bu, eğer bilseniz, sizin için daha iyidir. (Böyle olursanız, Allah da) sizin günahlarınızı bağışlar ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere, ebedi olan Adn cennetlerinde güzel meskenlere yerleştirir. İşte bu, büyük başarıdır. Allah katından bir zafer ve yakın bir fetih olan sevdiğiniz diğer nimeti de size verir. Müminleri (bununla), müjdele.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿٣١﴾ يُنَادُوهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤَخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

MANZARA 14

Ü gün münâfık erkekler ve münâfık kadınlar, iman eden kimselere, "Bizi bekleyin, nurunuzdan bir parça alalım." derler. (Onlara), "Arkanıza dönün de nur arayın." denir. Bu sırada aralarına içinde rahmet, dışı ise azaba yönelik olan kapılı bir sur çekilir. (Münâfıklar) Onlara (iman edenlere), "Biz (dünyada) sizinle beraber değil miydik?!" diye seslenirler. Onlar, "Evet, ama siz, Allah'ın emri (ölüm) gelip çatıncaya kadar kendinizi büyük imtihan-

lara (belalara) soktunuz, bekleyip durdunuz, şüpheye kapıldınız, kuruntular sizi aldattı ve o aldattıcı (Şeytan), sizi Allah ile (Allah'ın affı ile) aldattı." derler. "Bugün artık sizden ve küfre sapan kimselerden bir bedel alınmaz. Barınağınız ateştir. Size layık olan orasıdır. Ne kötü bir dönüş yeridir!"⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيَسَّ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيْقًا وَهِيَ تَفُوْرٌ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلْتَهُمْ خَزَنَتُهُآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيْرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيْرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيْرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيْرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيْرِ ﴿١١﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوْهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾

MANZARA 15

Rablerini inkâr edenlere cehennem azabı vardır. O, ne kötü dönüş yeridir. Oraya atıldıklarında onun kaynarken çıkardığı uğultuyu işitirler. Öfkesinden (cehennem) çatlayacak hâle gelir. İçine ne zaman bir topluluk atılsa, bekçileri onlara sorarlar: "Size bir uyarıcı gelmedi mi?" Onlar ise şöyle derler: "Evet, doğrusu bize uyarıcı gelmişti, fakat biz yalanlamış ve "Allah hiçbir şey indirmemiştir; siz büyük bir sapıklık içindediniz, başka değil." demiştik." Ve derler ki: "Eğer dinlemiş ve aklımızı kullanmış olsaydık, cehenneme atılanlardan olmazdık." Böylece kendi günahlarını itiraf ederler. "Artık kahrolsun o alevli cehennem ehli!"⁽²⁾ Ama onu (Allah'ın azabını) ya-

1- Hadid; 13-15.

2- Mülk; 6-11.

kından gördükleri zaman, kâfirlerin yüzleri çirkinleşip kararır ve (kendilerine), "İşte sizin arayıp durduğunuz budur." denir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿٣١﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ أَقْرَأُوا كِتَابِيهِ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيهِ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

MANZARA 16

Sur'a bir defa üflendiği, Yer ve dağlar (yerlerinden) kaldırılıp bir çarpışla birbirine çarpılıp dağıldığı zaman, İşte o gün, olacak olur. (kıyâmet kopar.) Ve gök yarılr artık o gün çözülüp parçalanır. Melekler göğün etrafındadırlar. O gün Rabbinin Arş'ını üstlerinde sekiz (melek) taşır. O gün (hesap için) huzura alınırsınız. Size ait hiçbir sırrımız gizli kalmaz. Kitabı (amellerinin yazıldığı defter) sağ eline verilen, (sevinçle), "Alın benim kitabımı okuyun." der. "Doğrusu ben, hesabıma kavuşacağımı biliyordum." Artık o, hoş bir yaşayış içindedir. Yüce bir cennette(dir) Meyveleri sarkmıştır onun. (Onlara denir ki:) "Geçmiş günlerde işleyip sunduklarınıza karşılık afiyetle yiyin, için."⁽²⁾

* * *

1- Mülk; 27.

2- Hâkka; 13-24.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهٗ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرِ
مَا حِسَابِيَهٗ ﴿٢٦﴾ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَهٗ ﴿٢٨﴾
هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهٗ ﴿٢٩﴾ خذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾
ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا
حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾

MANZARA 17

Kitabı (amellerinin yazıldığı defter) sol eline verilen ise, "Keşke bana kitabım verilmeseydi ve hesabımın ne olduğunu hiç bilmeseydim!" der. "Keşke onunla (ölümle) her iş bitmiş olsaydı!" Malım da hiçbir işime yaramadı (azaptan beni kurtaramadı). "Güç ve egemenliğim de benden ayrılıp, yok olup gitti." (Onlar için şöyle denilir.) Tutun onu da, derhal bağlayın. Sonra cehenneme atın. Sonra onu boyu yetmiş arşın olan bir zincire bağlayın. Çünkü o, yüce Allah'a inanmıyordu. Yoksulu doyurması için (halkı) teşvik etmiyordu. "Artık bugün onun yakın bir dostu yoktur." "Günahkârların yediği kanlı irinden başka bir yiyeceği de yoktur." (1)

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَرَأَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ
الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾ يُبْصِرُونَهُمْ يَوْمَ الْمُجْرِمِ لَوْ

يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِنَبِيِّهِ ﴿١١﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي
تُؤْوِيهِ ﴿٣١﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَأُظْلَى ﴿١٥﴾
نَزَاعَةً لِّلشَّوَى ﴿١٦﴾ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿١٨﴾

MANZARA 18

Onlar (kâfirler) onu (kıyameti) uzak görüyorlar. Ama biz onu yakın görüyoruz. O gün dağlar erimiş maden gibi olur. Dağlar atılmış yüne döner. En yakın dost, dostunu sormaz. (Onlar) birbirlerine gösterilirler. (fakat birbirleri için bir şey yapamazlar; herkes ancak kendi derdine düşmüştür.) Suçlu kimse, o günün azabından kurtulmak için oğullarını, eşini, kardeşini, kendisini koruyup barındıran ailesini ve yeryüzünde bulunan herkesi fidye verip de tek kendisini kurtarmayı ister. Hayır! (Asla onlar fidye ile kurtulamazlar.) Şüphesiz o (cehennem), alevli kızgın bir ateştir. Başın derisini soyar. Hakka sırt çevirip uzaklaşanı (ve) servet toplayıp koruyanı (da kendine doğru) çağırır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ
الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ
﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِللسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾
وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ
﴿٢٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ
قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ

﴿٣٥﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ
﴿٤٣﴾ خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِينَ كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

MANZARA 19

Gerçekten insan, açgözlü ve sabırsız yaratılmıştır. Kendisine kötülük dokununca sızlanır, sabırsızlık eder. Kendisine hayır dokununca da (onu diğerlerinden) esirger. Ama namaz kılip namazlarında sürekli olanlar, mallarında dilenci ve yoksula belirli bir hak tanıyanlar, ceza gününün doğruluğuna inananlar, Rablerinin azabından korkanlar böyle değıldirler.⁽¹⁾ Ve emanetlerini ve ahitlerini yerine getirenler. Şahitliklerini dosdoğru yapanlar, Namazlarını hakkıyla koruyanlar da! Bunlar, cennetlerde ağırılanırlar.⁽²⁾ □ gün (kiyâmet günü) onlar (kâfirler), dikili bir hedefe koşarcasına, gözleri horluktan yere dikilmiş, üstlerine aşağılık çökmüş hâlde kabirlerden hızla çıkarlar. İşte bu, onlara vadedilen gündür.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾ يَوْمَ
تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ
رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ
الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ
شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُنْفِطِرَةٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

1- Meâric; 19-27.

2- Meâric; 32-35.

3- Meâric; 43-44.

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾

MANZARA 20

Şüphesiz, bizim yanımızda (inkârcılar için hazırlanmış) ağır zincirler, yakıcı ateş var. Ve boğazdan geçmez bir yiyecek ve acı bir azap var. O gün yer ve dağlar şiddetle sarsılır ve dağlar akıp giden kum yığımına, döner. Firavun'a bir peygamber gönderdiğimiz gibi, size de, (amellerinize) tanık olan bir peygamber gönderdik. Ama Firavun o peygambere karşı geldi, biz de onu şiddetli bir şekilde tutup cezalandırdık. Eğer (siz de) kâfir olursanız, çocukları ihtiyarlatan o günden nasıl korunursunuz?! O günün dehşetinden gökyüzü parçalanır. O'nun vaadi mutlaka yerine gelir.⁽¹⁾ Hak yoldan sapanlar da cehenneme odun olurlar.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فَذٰلِكَ یَوْمَئِذٍ یَوْمٌ عَسِیْرٌ ﴿٩﴾ عَلٰی الْكٰفِرِیْنَ غَیْرُ یَسِیْرٍ ﴿١٠﴾ سَأُضْلِیْهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَا اَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقٰی وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَاحِةٌ لِّلْبَشْرِ ﴿٢٩﴾ اِنَّهَا لِاِحْدٰی الْكُبْرِ ﴿٣٥﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِی سَقَرٍ ﴿٤٢﴾ قَالُوْا لَمْ نَكُ مِنْ الْمُصَلِّیْنَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعَمُ الْمِسْكِیْنَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَحُوْضُ مَعَ الْخَاطِیْیْنَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نَكْذِبُ بِیَوْمِ الدِّیْنِ ﴿٤٦﴾ حَتّٰی اَتَانَا الْیَقِیْنَ ﴿٤٧﴾ فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشّٰفِعِیْنَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِیْنَ ﴿٤٩﴾ كَانَتْهُمْ حُمْرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾

1- Müzemmil; 12-18.

2- Cin; 15.

MANZARA 21

İşte o zaman, o gün (kıyâmet günü) kâfirlere hiç de kolay olmayan çetin bir gündür.⁽¹⁾ Ben onu sarp bir yokuşa süreceğim. Ben onu sekar'a sokacağım. Sen sekar'ın ne olduğunu ne bilirsin?! Ne baki bırakır, ne terk eder. Yani yakar bitirir ama yine de bırakmaz çünkü tekrar ilk hâline gelip yanmaya başlar.) İnsanın derisini kavurur.⁽²⁾ O (sekar), en büyük musibetlerden biridir.⁽³⁾ (Cennetlikler cehennemliklere) "Sizi Sekar'a sokan nedir?" diye sorarlar. (Onlar) derler ki: "Biz namaz kılanlardan değildik Yoksulu doyurmazdık. Sürekli batıla dalanlarla birlikte (boş konuşmalara) daldardık. Ve ceza gününü yalanlardık. Sonunda yakın (şüphelerin kalkmasına sebep olan ölüm) bize geldi çattı. Artık şefaathçilerin şefaati onlara bir yarar sağlamaz. Böyle iken onlara ne oluyor ki, aslandan ürküp kaçan yaban eşekleri gibi bu öğüt ve hatırlatmadan yüz çevirip uzak duruyorlar?!"⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصْرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾
وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُجُ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا
وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبِّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ
﴿٣١﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾

1- Müddesir; 9-10.

2- Müddesir; 26-29.

3- Müddesir; 35.

4- Müddesir; 42-51.

MANZARA 22

(İnkârcılar,) "Kıyâmet günü ne zamandır?" diye sorar(lar.) Göz kamaştığı, ayın ışığı kaybolduğu, ay ile güneş bir araya getirildiği zaman, O gün insan "Kaçacak yer nerede" der Hayır; sığınacak bir yer yoktur. O gün varıp durulacak yer, sadece Rabbinin huzurudur. O gün insana, önceden gönderdiği ve sonraya bıraktığı (kendinden sonra diğerlerinin yapmasına sebep olduğu) ne varsa bildirilir. Hayır; gerçekte insan, kendi nefsi hakkında tam bir bilince sahiptir. (Ne yapıp ettiğini çok iyi bilir.) Her ne kadar (kusurlarını gizlemek için) özürlerini sayıp dökse bile!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

كَلَّا بَلْ تُحِثُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بِاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالتَّتَمَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ قَتَلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾

MANZARA 23

(Ey inkârcılar! Ey günahkârlar!) Hayır; sizler çabuk elde edilen dünyayı seviyorsunuz. Ve ahireti bırakıyorsunuz. O gün birtakım yüzler şen ve parlaktır. Rablerine doğru bakarlar. (O'nun mükâfatına göz dikerler.) O gün birtakım yüzler asıktır. (Çünkü) belkemiğini kıran bir azaba duçar olacağını sezer. Hayır; (insanın sandığı gibi değildir.) Can, köprücük kemiğine dayandığı, "(Bu hastayı) tedavi edip kurtaracak olan kimdir?" denildiği, artık bunun gerçek bir ayrılık olduğunu anladığı ve bacak bacağa dolaştığı zaman. İşte o gün, gidiş sadece Rab-bine doğrudur. (Tüm yaratıklar, Allah'a doğru götürülürler.)⁽¹⁾ Kahrolsun, o hendek adamları. O yakıtı çok ateşin adamları. O zaman ki onlar, onun (ateşin) çevresinde oturmuşlardı. Ve müminlere yaptıkları işkenceyi seyrediyorlardı.⁽²⁾ Şüphesiz, mümin erkeklere ve mümin kadınlara işkence edip sonra tövbe etmeyenlere cehennem azabı ve yakıcı ateş azabı vardır. İman edip doğru işler yapanlara ise, altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük başarı ve mutluluk budur.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَعْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنَّ هَذِهِ تَذَكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

1- Kıyâmet; 20-30.

2- Burûc; 4-7.

3- Burûc; 10-11.

MANZARA 24

Doğrusu, biz ona (insana) yolu gösterdik; ya şükreden olur ya da nankör olur. Şüphesiz, biz kâfirlere zincirler, demir halkalar ve alevli bir ateş hazırladık. İyiler (ise) şüphesiz ki, karışımı kâfur olan bir kadehten içerler. Bir kaynak ki, Allah'ın kulları ondan içerler ve onu yerden fışkırtarak akıtırlar.⁽¹⁾ (Günahkârlar ve nankörler ki,) kuşkusuz bunlar, çabuk erişilen dünyayı seviyorlar ve ötelerindeki ağır bir günü ihmal ediyorlar. (Hâlbuki) onları biz yarattık ve bağlarını (eklemlerini) sıkıca bağladık. Dilediğimizde onların yerine benzerlerini getiririz. Bu (Kur'ân) bir öğütür; dileyen, Rabbine giden bir yol tutar.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يُوفُونَ بِالَّذِرِّ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حَيْهٍ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقَاهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا ﴿٣١﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا تَذَلِيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَ ﴿١٥﴾ قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾ وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَلِدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لَوْلُؤًا مَنْشُورًا ﴿١٩﴾

1- İnsan; 3-6.

2- İnsan; 27-29.

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ
وَإِسْتَبْرَقٌ وَخُلُوعًا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَذَا
كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾

MANZARA 25

Onlar, adaklarını yerine getirirler ve şerri (kötülüğü) yaygın olan bir günden korkarlar. Kendi canları çektiği halde, yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler. "Biz size, ancak Allah rızası için yediyoruz; sizden ne bir karşılık istiyoruz nede bir teşekkür." "Biz, asık suratlı, sert bir günden dolayı Rabbimizden korkuyoruz." (derler.) Böylece Allah, onları o günün fenalığından korur ve onları parlaklık ve sevince kavuşturur. Sabretmelerine karşılık da, onları cennetle ve ipekle ödüllendirir. (onlar) orada tahtlara yaslanırlar. Ne yakıcı bir sıcak görürler orada, ne de dondurucu bir soğuk. (Cennet ağaçlarının) gölgeleri üzerlerine sarkmış ve meyveleri tamamen emre verilmiştir. Çevrelerinde gümüş kaplar ve billur fiçiler dolaştırılır. Gümüşten billurlar ki, ölçülerini belirlemişlerdir. Orada selsebil diye adlandırılan bir pınardan, onlara zencefil karışımı bir kadehle içirilir. Çevrelerinde ölümsüz gençler dolaşır durur. Onları gördüğünde, saçılmış inciler sanırsın. Nereye baksan, nimet ve büyük bir saltanat görürsün. Üzerlerinde ince yeşil ipekten ve parlak atlastan elbiseler vardır ve gümüş bileziklerle süslenmişlerdir. Rableri, onlara temizleyici bir içki içirir. "(İşte) bu, sizin için bir mükâfattır ve çabalarınız karşılığını bulmuştur."⁽¹⁾

1- İnsan; 7-22 (Bu âyetler; Hz. Ali (a.s.), Hz. Fatıma (s. a.), Hz. Hasan (a.s.) ve Hz. Hüseyin (a.s.) hakkında nazil olmuştur. Zemahşeri, bu ve bundan sonraki ayetlerin tefsirinde şöyle diyor: İbn Abbas (r.a) nakletmiştir: Bir gün Hasan ve Hüseyin hasta olmuşlardı. Hz. Peygamber (s. a.a) ashaptan bir grup ile birlikte onları görmeye gittiler. Bu ziyaret esnasında: "Ey Ebu'l-Hasan, çocuklarının şifası için bir

adak ada." dediler. Hz. Ali (a.s), Hz. Fatıma (s. a.) ve hizmetçileri Fizde, her üçü, "Hasan ve Hüseyin (a.s) şifâ bulurlarsa, üç gün oruç tutacağız." diye adadılar. Hasan ve Hüseyin (a.s) şifa buldular. Fakat o günlerde evlerinde yiyecek herhangi bir şey yoktu. Ali (a.s), Şem'un isimli bir Yahudi'den üç sa' miktarında arpa borç aldı. Hz. Fatıma (s. a) onun bir sa'nını öğütüp kendi sayılarınca beş adet ekmek pişirdi. Onları iftar vakti yemek için önlerine koydukları sırada, bir dilenci kapının önünde durup şöyle seslendi: "Selâm olsun size, ey Muhammed'in Ehl-i Beyt'i! Ben bir fakirim; bana yiyecek verin, Allah size cennet sofralarından yedirsin." Bunun üzerine, hepsi fedakârlık edip ekme-lerini dilenciye verdiler ve kendileri suyla iftar edip o geceyi öylece sabahladılar. Ertesi gün yine oruç tuttular. Akşam vakti sofraya başına oturup iftar edecekleri sırada, bu sefer bir yetim kapıya gelip yiyecek istedi. Onlar da ekme-lerini ona verdiler ve o gün de aç kaldılar. Üçüncü gün iftar vakti bir esir gelip yiyecek istedi. Onlar da iftar-lıklarını ona verdiler. Ertesi gün Hz. Ali (a.s), Hasan ve Hüseyin (a.s)'ın ellerinden tutup Hz. Peygamber (s. a.a)'in huzuruna geldiler. Hz. Peygamber, onları açlıktan titrer hâlde görünce şöyle buyurdu: "Sizi bu hâlde görmek bana çok ağır geliyor." Daha sonra onlarla beraber Fatıma (a.s)'ın evine geldiler. Hz. Peygamber kızı Fatıma (a.s)'ı mihrabında açlıktan karnı vücuduna yapışmış ve gözleri çukur-laşmış bir hâlde gördü. Bu manzara, Peygamber'i çok üzdü. Bu sırada Cebrail (a.s) nazil oldu ve: "Ey Muhammed! Allah böyle Ehl-i Beyt'-ten dolayı seni müjdeliyor." dedi ve İnsan sûresini Peygamber (s. a.a)'e okudu." (bk. Zemahşerî, Tefsir-i Keşşaf, İnsan suresinin tefsiri. Aynı hadisi Fahr-i Razi ve Beyzavi de kendi tefsirlerinde nakletmiştir. Tabersî de bu hadisi "Mecmaul-Beyan" adlı tefsirinde nakletmiştir. Bu olayı Ehl-i Sün-net'ten yirmiye yakın başka müfessirler de kendi tefsirlerinde nakletmişlerdir. Ehl-i Beyt İmamları'ndan (a.s.) da bu hususta birçok hadis nakledilmiştir. Ayrıca ayetlerin akışından da özel bir olaya işaret ettiği kolayca anlaşılmaktadır. Ehl-i Beyt'in bu davranışı Kur'ân'da övülen fedakârlık ve özveri ilkesinin bir tecelisi sayılır. Kur'ân-ı Kerim şöyle buyurmak-tadır: "...Kendilerinde bir ihtiyâç olsa bile -kardeşlerini-öz nefislerine tercih ederler." (Haşr, 9)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَإِذَا النُّجُومُ طُمَسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ انْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٢٩﴾ انْطَلِقُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جِمَالَةٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطَفُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمُ الْفُضْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٣٩﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

MANZARA 26

Yıldızların ışığı kaybolup gittiğinde, Gök yarıldığında, Dağlar ufalanıp savrulduğunda,⁽¹⁾ (İnkârcılara o gün şöyle denir:) Yalanlayıp durdu ğunuz şeye (cehenneme) doğru yürüyün. Üç kola ayrılmış gölgeye (cehennemin boğucu dumanına) doğru yürüyün. Ne gölgelendirir sizi ve ne de alevden korur. O, saray gibi (kocaman) kıvılcım saçar. Her bir kıvılcım, sanki birer sarı devedir. O gün yalanlayanların vay hâline! Bu, (kâfirlerin ve günahkârların) konuşamayacakları bir gündür. Özür dile meleri için de onlara izin verilmez. O gün yalanlayanların vay hâline! Bu, (hesap ve hak ile batılı birbirinden) ayırma günüdür. Sizi ve sizden öncekileri (bu günde) bir araya getirdik. (Azaptan kurtulmak için) bir hileniz varsa, bana karşı hilenizi uygulayın. O gün yalanlayanların vay hâline!⁽²⁾ Şimdilik yiyin (için) ve

1- Mürselât; 8-10.

2- Mürselât; 29-40.

(bu dünyadan) biraz yararlanın; şüphesiz siz suçlusunuz. □ gün yalanlayanların vay hâline! Kendilerine "Rükû edin (namaz kılın)." Denildiği vakit rükû etmezler. □ gün yalanlayanların vay hâline! (Onlar) bundan (Kur'an'dan) sonra artık hangi söze inanacaklar?!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَاقِهِ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا
هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾
إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا
دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لُعَاوًا وَلَا كِبَابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً
حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ
خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

MANZARA 27

Şüphesiz, (o gün, Allah'a karşı gelmekten) korunanlar, gölgeliklerde, pınar başlarında dırlar. Canlarının istediği meyvelerin içindedirler. (Kendilerine,) İşlediklerinizin karşılığı olarak, (şimdi) afiyetle yiyin için denir. İşte biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız.⁽²⁾ (Yine), Şüphesiz, takvalılara kur-tuluş ve esenlik var. Bahçeler ve üzüm bağları var. Göğüsleri yeni tomur-cuklanmış yaşıt kızlar var. (Temiz içkilerle) dolu kadehler var. Orada boş

1- Mürselât; 46-50.

2- Mürselât; 41-44.

ve yalan söz işitmezler. Bunlar, Rabbinden bir mükâfat ve hesaplanmış bir bağıştır. O, göklerin ve yerin ve ikisi arasında olan her şeyin Rabbidir; geniş rahmet sahibidir. (O gün mahşerde toplananlar) O'na karşı söz hakkına sahip değillerdir. O gün (büyük bir melek olan) Ruh ve melekler sıra sıra dururlar; Rahman olan Allah'ın izin verdiği ve hak olanı söyleyen kimseler dışında onlar asla konuşmazlar.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾
 وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ
 جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِيْنَ مَأْبًا ﴿٢٢﴾ لَا يَشِينُ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾
 لَا يَدُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَفَاقًا
 ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ
 شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾ ذَلِكَ الْيَوْمُ
 الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَاءًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
 الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

MANZARA 28

Şüphesiz, yargı-hesap günü, (insanlar için) belirlenmiş bir vakittir. O gün Sûr'a üfürülür, derken sizler bölük bölük, (mahşere) gelirsiniz. Gök açılır, onda çeşitli kapılar oluşur. Dağlar (yerlerinden) hareket ettirilir, serap hâline gelir. Şüphesiz cehennem, pusu ve gözetleme yeridir. Orası azgınların dönüp varacakları son barınaktır. Onlar orada çağlar boyu

kalırlar. Orada ne bir serinlik ve ne de içecek bir şey tatmazlar. Tadacakları, sadece kaynar su ve irindir. İşte bu, onların, yaptıklarına uygun bir karşılıktır. Çünkü onlar, hesaba çekileceklerini ummuyorlardı. Ve (bu yüzden) ayetlerimizi şiddetle yalanladılar. Biz, her şeyi bir kitapta yazıp saymışızdır. O hâlde tadın (yaptığınız amellerin karşılığını)! Size azaptan başka bir şey artırmayacağız.⁽¹⁾ İşte bu, (gerçekleşecek olan) o hak gündür. Kim isterse, Rabbine doğru bir dönüş yolu arar. Biz sizi, yakın olan bir azap hususun da uyardık. O gün kişi, kendi elleriyle önceden hazırlayıp sunduğu işlere bakar ve kâfir olan, "Keşke toprak olsaydım!" der.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتَّبِعُهَا الرّٰدِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾
 اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ اَتَيْنَا لَمْرُدُوْنَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ اِذَا كُنَّا
 عِظَامًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ اِذَا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ
 ﴿١٣﴾ فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ فَاِذَا جَاءَتِ الطّٰمَةُ الْكُبْرٰى ﴿٣٤﴾ يَوْمَ
 يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ﴿٣٥﴾ وَبُرَزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَرٰى ﴿٣٦﴾ فَاَمَّا مَنْ طَغٰى
 ﴿٣٧﴾ وَآثَرَ الْحَيٰةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَاِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَاوٰى ﴿٣٩﴾ وَاَمَّا مَنْ
 خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ﴿٤٠﴾ فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاوٰى ﴿٤١﴾

MANZARA 29

O sarsıntının (birinci üflemenin) yeri sarstığı, diğerinin onu takip ettiği gün. İşte o gün, bazı yürekler kaygıdan (yerinden) oynar. Bakışları (kor-

1- Nebe'; 17-30.

2- Nebe'; 39-40.

kudan) aşıya dikilir. Diyorlar ki: "(Öldükten sonra tekrar önceki hâlimize mi döndürüleceğiz?! Çürümüş kemikler olduktan sonra mı?!" Dediler ki: "O zaman bu, zararlı bir dönüş olur!" Şüphesiz o (dönüş), sadece bir tek uyarıcı sesle (Sûr'a üflemeyle) olur. (O sesle tüm insanlar) birdenbire bir düzlüğe dökülürler⁽¹⁾ O büyük hadise geldiği zaman. O gün insan yaptığı tüm işleri (tüm çabalarını) hatırlar. Görebilen herkese cehennem açıkça ortaya çıkarılır. Kim azar da dünya hayatını tercih ederse, şüphesiz cehennemdir onun barınağı. Kim de Rabbinin makamından korkar ve nefsinin kötü isteklerden uzaklaştırır, şüphesiz cennettir onun barınağı.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فِیْ صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ﴿۱۳﴾ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿۱۴﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿۱۵﴾ كِرَامٍ
 بَرَرَةٍ ﴿۱۶﴾ قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿۱۷﴾ مِنْ أَى شَىءٍ خَلَقَهُ ﴿۱۸﴾ مِنْ
 نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿۱۹﴾ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿۲۰﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿۲۱﴾
 ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ﴿۲۲﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ ﴿۳۳﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ
 أَخِيهِ ﴿۳۴﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿۳۵﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿۳۶﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ
 يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿۳۷﴾ وَوَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿۳۸﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ
 ﴿۳۹﴾ وَوَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيَّهَا غَبْرَةٌ ﴿۴۰﴾ تَرَهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿۴۱﴾ أُولَئِكَ هُمُ
 الْكٰفِرَةُ الْفَجْرَةُ ﴿۴۲﴾

1- Nâziât; 6-14.

2- Nâziât; 34-41.

MANZARA 30

(Bu ayetler) saygıdeğer ve iyi elçilerin elinde olan değerli, yüce, tertemiz sahifelerdedir. Kahrolsun (imansız) insan! Ne kadar da inkârcı ve inatçıdır! (Bakmıyor ki,) Allah onu neden yarattı? Onu (değersiz) bir nutfeden yarattı ve ona (belli) bir ölçü verdi. Sonra yolu ona kolaylaştırdı. Sonra (belirlenmiş zamanda) onu öldürdü ve kabre koydu. Sonra dilediği zaman onu (tekrar) diriltir.⁽¹⁾ Kıyâmetin korkunç sesi geldiği zaman. İşte o gün, kişi, kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır. O gün herkesin kendisine yeter bir derdi vardır. Bazı yüzler o gün, ışıklı ve parlaktır, güleç ve sevinçlidir. Bazı yüzler de o gün, tozlu topraklıdır. Üzerlerine de bir karanlık ve siyahlık çökmüştür. İşte bunlardır kâfirler ve suçlular.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾
 وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾
 وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾
 وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجَبَاهُ سُجِّرَتْ ﴿١٢﴾
 وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنزِلَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أُخْضِرَتْ ﴿١٤﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾
 إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾

1- Abese; 13-22.

2- Abese; 33-42.

MANZARA 31

Güneş dürülüp karardığında, yıldızların ışığı söndüğünde, dağlar yerinden hareket ettirildiğinde, gebe develer saliverildiğinde (sahipsiz bırakıldığında), vahşi hayvanlar bir araya getirildiğinde, denizler, tutuşturulduğunda, canlar eşleştirildiğinde (iyiler iyilerle ve kötüler kötülerle). Diri diri toprağa gömülen kız çocuğuna, hangi suçtan dolayı öldürüldüğü sorulduğunda, amel defterleri açıldığında, gökyüzünün perdesi koparıldığında, cehennem alevlendirildiğinde, cennet (müminlere) yaklaştırıldığında, herkes ne hazırladığını bilir.⁽¹⁾ (Ey cahil kimseler, o hâlde Allah'ın sözünü bırakıp da) nereye gidiyorsunuz?! Bu (Kur'an), âlemde olan herkes için, (özellikle de) sizlerden doğru yolda hareket etmek isteyenler için ancak bir hatırlatma ve öğüttür.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكُوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ ﴿٤﴾ عَلِمْتَ نَفْسُ مَا قَدَّمْتَ وَأَخَّرْتَ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمَلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

1- Tekvîr; 1-14.

2- Tekvîr; 26-28.

MANZARA 32

Gök yarıldığı zaman, yıldızlar dağılıp döküldüğü zaman, denizler birbirine akarak birleştiği zaman, kabirlerde olan (ölüler) dışarı çıkarıldığı zaman (işte o zaman) insan ne yapıp gönderdiğini ve ne geriye bıraktığını anlar. Ey insan! Seni yaratıp (azalarını) düzenleyen, uyumlu ve dengeli kılan, istediği biçimde seni şekillendiren kerem ve ihsan sahibi Rabbin hakkında seni yanılta nedir? Hayır; (sandığınız gibi değil; sizin aldanişınızın asıl sebebi şu ki,) gerçekte siz, ceza gününü yalanlıyorsunuz. Şüphesiz, sizinle görevli bekçiler vardır. Onlar, değerli yazıcılardır; yaptıklarını bilirler. Şüphesiz, iyiler kalıcı nimettedirler. Kötüler de cehennemdedirler. Hesap ve mükâfat gününde oraya girerler. Onlar, oradan uzak da değiller. Hesap ve mükâfat gününün ne olduğunu sen ne bilirsin?! Evet; hesap ve mükâfat gününün ne olduğunu sen ne bilirsin?! O gün, hiç kimsenin başkası için bir şey yapmaya gücü yetmez ve o gün emir, yalnız Allah'a mahsustur.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ

﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَجِينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿١١﴾ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

MANZARA 33

Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyun. Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen, kendilerine emredileni yapan, haşin ve sert melekler, o ateşle görevlidirler.⁽¹⁾ Ölçü ve tartıda başkalarının hakkını eksik verenlerin vay hâline! Onlar, insanlardan ölçerek bir şey aldıklarında tam alırlar. Ama onlar ölçerek veya tartarak bir şey verdiklerinde eksik verirler. Bunlar, büyük bir günde (hesap vermek için) dirileceklerini bilmezler mi?! O günde insanlar, âlemlerin Rabbinin huzurunda dururlar. Hayır; (onların sandığı gibi değil;) kötülerin yazısı Siccin'dedir. Siccin'in ne olduğunu sen ne bilirsin! O, (Allah'ın emriyle) yazılmış bir kitaptır. Yalanlayanların o gün vay hâline! Onlar ki, hesap ve mükâfat gününü, yalanlarlar ki onu, ancak haddini aşan ve günaha düşkün kimseler yalanlarlar. Ayetlerimiz onlara okununca, "(Bunlar) eskilerin masallarıdır." derler. Hayır; (onların düşündükleri gibi değil,) Onların yaptıkları işler,

1- Tahrîm; 6 (Süleyman b. Halid anlatıyor: İmam Cafer Sadık'a (a.s), "Beni sözümü dinleyen bir aileye sahibim. Onları bu konuya (Ehl-i Beyt'in velayetine) davet edeyim mi?" diye sordum. İmam, "Evet; çünkü aziz ve celil olan Allah, kitabında şöyle diyor: "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyun." (el-Kâfi, c. 2, s. 211.)

(pas gibi) kalblerinin üzerini kaplamıştır.⁽¹⁾ Hayır; o gün onlar, Rablerinden (O'nun rahmetinden) perdelenmişlerdir. Sonra onlar, hiç şüphesiz cehenneme girerler. Sonra da (onlara), "Yalanlayıp durduğunuz budur işte." denilir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عَلَيَيْنَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عَلَيُونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يُنظَرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتَامُهُ مِسْكَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَمِمَّا جَاءُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يُنظَرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثَوَّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

1- Mutaffifin; 1-14 (Zürare, İmam Muhammed Bakır (a.s)'dan şöyle nakleder: "Her kulun kalbinde mutlaka beyaz bir saha vardır. Günah işledi mi orada bir siyah nokta belirir. Eğer tövbe ederse, o siyahlık gider; ama günahı sürdürürse, o siyahlık artmaya başlar ve o beyaz-lığın tümünü kaplar. O beyazlık tamamen örtülünce, artık o kişi asla hayra dönemez. Aziz ve celii olan Allah'ın, "Hayır; (onların düşün-dükleri gibi değil;) onların yaptıkları işler, (pas gibi) kalplerinin üzerini kaplamıştır." demesi işte budur." (el-Kâfi, c. 1, s. 273.)

2- Mutaffifin; 15-17.

MANZARA 34

Hayır; (onların düşündüğü gibi değil.) İyilerin yazısı da İlliyyin'dedir. İlliyyin'in ne olduğunu sen ne bilirsin! (Hakk'ın emriyle) yazılmış bir kitaptır. Allah'a yakın olanlar, o kitabı görürler. Şüphesiz ki iyiler, kalıcı nimet içindedirler. Koltuklar üzerinde oturup (cennetin nimetlerini) seyrederekler. Yüzlerinde nimetin sevinç ve şenliğini fark edersin. Onlara mühürlü saf (halis) bir içki sunulur. Sonu misktir. (İçtikten sonra misk kokusu bırakır.) Artık imrenenler, buna imrensinler. (Bu içkinin) karışımı da Tesnimdendir. (Tesnim; cennette) bir pınardır ki, Allah'a yakınlaştırılmış olanlar ondan içerler. Suçlular, (dünyada) iman edenlere gülerlerdi. Onların yanlarından geçtiklerinde birbirlerine kaş göz işareti yaparak onlarla alay ederlerdi. Ailelerine döndüklerinde (alaylarından dolayı) keyifli ve neşeli dönerlerdi. Onları (iman edenleri) gördüklerinde, "Bunlar, sapık kimselerdir." derlerdi. Hâlbuki onlar, müminlere bekçi ve gözetleyici olarak gönderilmemişlerdi (mü'minleri denetlemekle görevli değillerdi). Bugün (kıyâmet günü) ise, iman edenler, kâfirlere gülerler. Koltuklar üzerinde (kâfirleri) seyrederekler. Kâfirler yaptıklarının karşılığını aldılar mı?!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾
وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ
كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمَلَأَقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ
يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيُنْقَلَبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ
كِتَابَهُ وِرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾

MANZARA 35

Gökyüzü yarıldığında ve Rabbine itaat edip boyun eğdiğinde; zaten gökyüzüne yaraşan da budur. (bu itaate layık' olarak yaratılmıştır.) Yer uzatılıp, İçinde olanları dışarı atıp boşaldığında ve Rabbine itaat edip boyun eğdiğinde; zaten yeryüzüne yaraşan da budur (bu itaate layık olarak yaratılmıştır; işte o zaman insan yaptıklarıyla karşılaşır). Ey insan! Rabbine varıncaya kadar sürekli didinip çaba gösterecek ve sonunda O'na kavuşacaksın. Kimin amel defteri sağ eline verilirse, kolay bir hesapla hesaba çekilecek. Ve sevinçli olarak ailesinin yanına dönecek. Kimin de amel defteri arkasından verilirse, "Yazıklar olsun bana, mahvoldum!" diye bağırarak ve alevli ateşe girecek(tir.)⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاصِيَةِ ﴿١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾
تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ ﴿٥﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ
ضَرِيْعٍ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾
لِسَعِيْهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِأَعِيَّةٍ ﴿١١﴾ فِيهَا
عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾
وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْنُوْتَةٌ ﴿١٦﴾

MANZARA 36

Dehşeti her şeyi kapsayacak olan kıyâmetin haberi sana geldi mi? □ gün birtakım yüzler zillet içindedir. Çalışıp yorulmuşlar (ama çabalarından bir fayda almamışlardır.) Kızgın bir ateşe girerler. Kaynar bir çeşmeden on-

lara su içirilir. Onlara kuru dikenden başka bir yiyecek yoktur. O da ne besler, ne de açlığı giderir. Birtakım yüzler de o gün neşeli ve huzurludur. Çabalarından dolayı hoşnutturlar. Yüce bir cennettedirler. Orada boş söz işitmezler. Orada sürekli akan bir nehir vardır. Orada yüksek tahtlar vardır. Hazır konulmuş kadehler vardır. Sıra sıra dizilmiş yastıklar vardır. (Ve orada) serilmiş nefis sergiler vardır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ ذَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ اِنَّهٗ عَلٰى رَجْعِهٖ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلٰى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾

فَذَكِّرْ اِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرٰى ﴿٩﴾ سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشٰى ﴿١٠﴾ وَيَتَجَبَّبُهَآ الْاَشْقٰى ﴿١١﴾ الَّذِى يَصَلٰى النَّارَ الْكُبْرٰى ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوْتُ فِيْهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿١٣﴾ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكٰى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهٖ فَصَلٰى ﴿١٥﴾ بَلْ تُؤْتِرُوْنَ الْحَيٰةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿١٧﴾ اِنَّ هٰذَا لَفِى الصُّحُفِ الْاُولٰى ﴿١٨﴾ صُّحُفٍ اِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰى ﴿١٩﴾

MANZARA 37

İnsan, neden yaratıldığına bir baksın! Atan bir sudan yaratılmıştır. O (insan), bel ile göğüs kafesi arasından çıkar. Şüphesiz O, bütün sırların ortaya çıkacağı gün onu tekrar diriltmeye kadir. (O gün, Allah'ın azabından korunmak için) insanın bir gücü ve bir

yardımcısı olmaz.⁽¹⁾ O hâlde, hatırlatmak, öğüt vermek fayda verirse, hatırlat ve öğüt ver. Allah'tan korkan kimse öğüt alacak. Bedbaht olan ise ondan kaçınacak. □ bedbaht ki, en büyük ateşe girer. Sonra o ateşte ne ölür, ne de yaşar. (Küfürden, şirkten ve günahlardan) temizlenen ve Rabbinin adını anıp namaz kılan kimse kurtuluşa ermiştir. Oysa siz dünyaya hayatını tercih ediyorsunuz. Ama ahiret, daha iyi ye daha kalıcıdır. Şüphesiz bu (gerçekler), önceki kitaplarda, İbrahim ve Musa'nın kitaplarında da vardır.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ رَبَّكَ لَبَلِإِمْصَادٍ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِئَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وِثْقَاهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّاتِي ﴿٣٠﴾

1- Târik; 5-10.

2- Â'lâ; 9-19.

MANZARA 38

Şüphesiz, Rabbin gözetlemedir. Ama insan, Rabbi kendisini imtihan edip de ona ikramda bulunduğunda ve nimet verdiğinde, "Rabbim bana ikram etti." der. Fakat kendisini imtihan edip de rızkını daralttığına, "Rabbim beni aşağıladı." der. Hayır; (asla insanın sandığı gibi değil.) Doğrusu, siz yetime ikram etmiyorsunuz. Birbirinizi yoksulu doyurmaya teşvik etmiyorsunuz. Mirası tümüyle yiyorsunuz (zayıfların mirastaki hakkına riayet etmiyorsunuz). Ve malı aşırı biçimde seviyorsunuz. Hayır; (asla onların sandığı gibi değil.) Yeryüzü dümdüz hâle getirildiğinde, Rabbin(in emri) ve sıra sıra melekler geldiğinde. Ve o gün cehennem getirildiğinde, işte o gün, insan (yaptıklarını) hatırlar; ancak bu hatırlama ona ne yarar sağlar(ki)?! "Keşke (ölümden sonraki) hayatım için önceden bir hazırlık yapmış olsaydım!" der. Artık o gün O'nun (Allah'ın) yapacağı azabı kimse yapamaz. Ve O'nun vuracağı bağı kimse vuramaz. Ey huzura kavuşan can! Sen O'ndan hoşnut ve O da senden hoşnut olarak Rabbine dön. Artık (seçkin) kullarımın içine katıl. Ve cennetime gir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦﴾ فَسَنِيَرُهُ لِيُسْرَىٰ ﴿٧﴾
 وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٩﴾ فَسَنِيَرُهُ لِّلْعُسْرَىٰ
 ﴿١٠﴾ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾ وَإِنَّ لَنَا
 لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿١٣﴾ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾ لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ
 ﴿١٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾ وَسَيَجْزِيهَا الْآتِقَىٰ ﴿١٧﴾ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ

يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى ﴿١٩﴾ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ
الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿٢١﴾

MANZARA 39

Kim (Allah yolunda) malını verir ve sakınırsa, en güzel olanı (âhiret mükâfatını) doğrularsa, biz (onu) en kolay olan yola sevk ederiz. Fakat kim cimrilik eder ve kendini (Allah'ın mükâfatından) müstağni bilir ve en güzel olanı (ahiret mükâfatını) yalanlarsa, biz en zor olanı (en güç yolda gitmeyi) onun için kolaylaştırırız. Helâk olunca malı ona bir yarar sağlamaz. Şüphesiz, hidayete erdirmek bize aittir. Şüphesiz, ahiret de, dünya da bizimdir. Sizi alevlenen bir ateşe karşı uyardım. (Ey insan) yalanlayıp yüz çeviren en bedbaht kimseden başkası o ateşe girmez. En çok sakınan ise, ondan uzak tutulur. Ki o, arınmak için (Allah yolunda) malını verir. (Hem de) kimsenin onun (Allah yolunda malını verenin) yanında, karşılığı verilmesi gereken bir nimeti yokken. Sadece yüce Rabbinin hoşnutluğum kazanmak için (malını verir.) Şüphesiz o, yakında (infakının mükâfatını alırken) hoşnut olacaktır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾
أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَه لِنَسْفَعَنَّ بِالنَّاصِيَةِ
﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

MANZARA 40

Gerçekten dönüş Rabbinedir. Namaz kılarken bir kulu (Peygamber'i) men edeni ("Namaz kılma!" diyeni) gördün mü? Ne dersin, eğer o (namaz .kılan kul), doğru yolda ise yahut takvayı (doğruluğu) emrediyorsa?! Ne dersin, eğer o (men eden, hakkı) yalanlayıp (iman etmekten) yüz çeviriyorsa?! Acaba Allah'ın (onu) gördüğünü bilmez mi?! Hayır; (onun sandığı gibi değil;) eğer vazgeçmezse, onu perçeminden; o yalancı, günahkâr perçeminden yakalar ve (cehenneme doğru) sürükleriz. O zaman o, kendi grubunu (yardıma) çağırсын. Biz de zebanileri çağıracağız.⁽¹⁾ Ehl-i kitap ve müşriklerden (İslam'i) inkâr edenler, cehennem ateşindedirler; ebedi olarak orada kalacaklardır. İşte onlar yaratıkların en kötüleridirler. İman edip doğru işler yapanlar, yaratıkların en iyileridirler. Rableri katında onların mükâfatı, altından ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları Adn cennetleridir. Allah onlardan hoşnuttur, onlar da Allah'tan hoşnutturlar. Bu (mükâfatlar), Rabbinden korkan kimse içindir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ

1- Alak; 8-18.

2- Beyyine; 6-8.

مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بَانَ رَبِّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ
يَصُدُّ النَّاسُ أَسْتَاتًا لِّيرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾
وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ
لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رُوحٌ فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ
﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

MANZARA 41

Yeryüzü o şiddetli sarsıntısıyla sarsılınca, yer kendi ağır yüklerini (ölüleri) dışarı atınca, ve insan "Ne oluyor buna?!" deyince; işte o gün yer, Rabbin ona vahyettiği için kendi haberlerini anlatır. İşte o gün insanlar, yaptıkları kendilerine gösterilsin diye dağınık (bir) şekilde (kabirlerden) çıkarlar. Kim zerre ağırlığında bir hayır yapmışsa, onu görür. Kim de zerre ağırlığında bir kötülük yapmışsa, onu görür.⁽¹⁾ İnsan, Rabbine karşı pek nankördür. Şüphesiz, kendisi de buna şahittir. Şüphesiz o mal sevgisine aşırı derecede düşkündür. (Ve insan) bilmez mi, kabirlerde olanlar çıkarıldığı, kalplerde olanlar açığa çıktığı zaman (hâli nice olacak)? Gerçekten Rableri, o gün onların durumundan iyice haberdardır.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ
كَالْفَرَّاشِ الْمُبْتُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ

1- Zilzâl; 1-8.

2- Âdiyât; 6-11.

مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُ
هَٰوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَذْرَاكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

MANZARA 42

□ şiddetle çarpan! Nedir o şiddetle çarpan? □ şiddetle çarpanın ne olduğunu sen ne bilirsin? □ gün insanlar dağınık pervaneler gibi olur. Dağlar da atılmış renkli yüne benzer. (□ gün) kimin tartıları ağır gelirse (yaptığı ameller hak terazisinde ağırlık taşır) o, memnun edici bir yaşayış içindedir. Kimin de tartıları hafif gelirse, onun anası (sığılacak yeri) Haviye'dir (cehennem çukurlarından bir çukur). Haviyenin ne olduğunu sen ne bilirsin □ kızgın bir ateştir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَلْهَاكُمْ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا
سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ
لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

MANZARA 43

Mal ve evlat çokluğuyla birbirinize karşı övünmek, sizi oyaladı. Öyle ki, kabirleri bile ziyaret ettiniz. Hayır; (sizin sandığınız gibi değil;) yakında bileceksiniz. Yine hayır; (sizin sandığınız gibi değil;) yakında bileceksiniz. Hayır; (sizin sandığınız gibi değil;) eğer gerçek bilgiye sahip olsaydınız, kesinlikle cehennemi (bu dünyada basiret gözüyle) görürdünüz. Sonra onu (kıyamette) yakın gözüyle göreceksiniz.

Sonra o gün (size verilen) nimetten (Hz. Peygamber'in (s.a.a) ve Ehl-i Beyt İmamları'nın (a.s.) yolundan gidip gitmediğinizden) sorguya çekileceksiniz.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يُحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمَوْفِدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفْتِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

MANZARA 44

Süreklî başkalarını çekiştirip alay eden kimsenin vay haline!. O ki, bir mal toplamış ve onu sayıp durmuştur. Malının kendisini ölümsüz kılaçağını sanır. Hayır; (onun sandığı gibi değil;) kesinlikle o, Hutame'ye (yok edici ateşe) atılacaktır. Hutame'nin ne olduğunu sen ne bilirsin? (D), Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir ki, gönüllere işler. O ateş, uzun sütunlar halinde onların üzerine kapatılır.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

1- Tekâsür; 1-8.

2- Hümeze; 1-9.

وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قُوْرًا عَظِيْمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَعَغِضَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿٧﴾

MANZARA 45

Var olan imanlarını daha da artırmaları için, müminlerin kalplerine güven indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah, bilendir ve hikmet sahibidir. (Bu lütüfler.) mümin erkek ve mümin kadınları, içinde ebedi kalacakları, ağaçlarının altından ırmaklar akan cennetlere yerleştirmesi ve günahlarını örtmesi içindir. İşte bu, Allah katında büyük bir başarı ve kazançtır. Bir de, Allah hakkında kötü zanda bulunan münâfik erkeklerle münâfik kadınlara, ortak koşan erkeklerle ortak koşan kadınlara azap etmesi içindir. (Onların) Müminler için bekledikleri kötülük çemberi kendi başlarına gelecektir. Allah onlara gazap etmiş, onları lanetlemiş ve onlar için cehennemi hazırlamıştır. Orası ne kötü dönüş yeridir! Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah, üstündür ve hikmet sahibidir ⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمُسِيْبُتِهِ أَجْرًا
عَظِيْمًا ﴿١٠﴾ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُوْلَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيْمًا ﴿١٧﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾ إِنَّ اللَّهَ
يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾

MANZARA 46

"...Artık kim ahdini bozarsa, ancak kendi aleyhine bozar. Kim de Allah ile olan ahdine vefa gösterirse, (bilsin ki,) Allah ona pek yakında büyük bir mükâfat verecektir."⁽¹⁾ "... Kim Allah'a ve Peygamberi'ne itaat ederse, Allah onu ağaçlarının altından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Kim de yüz çevirirse, onu acı bir azaba uğratar.⁽²⁾ Çünkü Allah, iman edenlerin sahibi ve desteğidir. Kâfirlerin ise, sahibi ve desteği yoktur. Allah, inanıp iyi işler yapanları altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. Kâfirler ise, (dünyanın geçici nimetlerinden) faydalanırlar ve hayvanların yediği gibi yerler (içerler). Onların yeri ateştir."⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾
مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ
يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا
فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾

1- Fetih; 10.

2- Fetih; 17.

3- Muhammed; 11-12.

MANZARA 47

Rabbinden apaçık bir delil üzerine bulunan kimse; kötü işi kendisine süslü gösterilen ve heva ve hevesine uyan kimseye benzer mi? Muttakilere vadolunan cennetin durumu şöyledir: Orada bozulmayan sudan ırmaklar, tadı değişmeyen süttten ırmaklar, içenlere lezzet veren şaraptan ırmaklar ve süzme baldan ırmaklar vardır. Orada onlara meyvelerin her çeşidinden ve Rablerinden bağışlanma vardır. Bunların durumu, ateşte ebedi kalan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içirilen kimselerin durumu gibi olurmu? ⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى
أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ ﴿٢٥﴾
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
اتَّبَعُوا مَا أَشْخَطَ اللّٰهَ وَكَرَهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

MANZARA 48

Onlar, Kur'an'ı hakkıyla düşünmezler mi? Yoksa kalplerinde kalplere ait kilitler mi var? Şüphesiz, kendilerine doğru yol belli olduktan sonra (hakka) arkalarını dönenleri, şeytan aldatmıştır ve uzun arzulara düşürmüştür.⁽²⁾ Melekler onların yüzlerine ve arkalarına vurarak canlarını alırken durumları nasıl olur?! Bu, onların Allah'ı gazaplandıran şeylerin peşinde gitmeleri ve

1- Muhammed; 14-15.

2- Muhammed; 24-25.

O'nu razı edecek şeylerden hoşlanmamalarından dolayıdır. Bu yüzden Allah onların yaptıklarını başa çıkarmıştır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا
عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى
النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٢﴾

MANZARA 49

Gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları ancak hak olarak ve belirli bir süre için yarattık. Kâfir olanlar, uyarıldıkları şeylerden yüz çevirmektedirler.⁽²⁾ Kâfirler ateşe sunulacakları gün (onlara denir ki): "Dünya hayatında bütün hoş ve güzel şeylerinizi tükettiniz ve onlardan zevk aldınız. Artık bugün yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladığınız ve azdığınız için alçaltıcı azapla cezalandırılacaksınız."⁽³⁾ (Ve) kâfir olanların ateşe sunuldukları gün, bu gerçek değil mi? denildiğinde, onlar, "Evet, Rabbimize andolsun ki, gerçektir." derler. (Allah,) "Öyleyse kâfir olmanızdan ötürü tadın bu azabı!" der.⁽⁴⁾

* * *

1- Muhammed; 27-28.

2- Ahkaf; 3.

3- Ahkaf; 20.

4- Ahkaf; 34.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَيَلُّ لِكُلِّ اَفَاكٍ اٰتِيْمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ آيٰتِ اللّٰهِ تُثَلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٨﴾ مِنْ وَّرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوْا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿١٠﴾ مَنْ عَمِلَ صٰلِحًا فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ اَسَآءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُوْنَ ﴿١٥﴾ وَقَالُوْا مَا هِيَ اِلَّا حَيٰتُنَا الدُّنْيَا نَمُوْتُ وَنَحْيٰ وَمَا يُهْلِكُنَا اِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ اِنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُوْنَ ﴿٢٤﴾

MANZARA 50

Yazıklar olsun çok günah işleyen yalancıya! Kendisine okunan Allah'ın ayetlerini işitir, ama sanki onları hiç duymamış gibi büyüklük taslayarak (küfür ve inadında) direnir. Onu acı bir azapla müjdele! ⁽¹⁾ (Onların) Ütelerinde cehennem vardır. Elde ettikleri şeyler ve Allah'ı bırakıp edindikleri dost ve koruyucular da, onlara hiçbir yarar sağlamaz. (Evet) onlara büyük bir azap vardır.⁽²⁾ Kim iyi iş yaparsa, kendi yararınadır; kim de kötülük yaparsa, kendi aleyhinedir. Sonra siz Rabbinize döndürüleceksiniz.⁽³⁾ Onlar, "Bu dünya hayatımızdan başka bir hayat yoktur. Ölürüz ve yaşarız. Bizi sadece zaman ve tabiat yok eder." dediler. Onların bu hususta bir bilgileri yoktur. Onlar, sadece zanna uyarlar.⁽⁴⁾

* * *

1- Câsiye; 7-8.

2- Câsiye; 10.

3- Câsiye; 15.

4- Câsiye; 24.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلِ اللّٰهُ يُحِیْبِكُمْ ثُمَّ یَمِیْتُكُمْ ثُمَّ یَجْمَعُكُمْ اِلٰی یَوْمِ الْقِیَامَةِ لَا رَیْبَ فِیْهِ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۲۶﴾ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ وَ یَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ یَوْمَئِذٍ یَخْسِرُ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۲۷﴾ وَ تَرٰی كُلَّ اُمَّةٍ جَاثِیَةً كُلُّ اُمَّةٍ تُدْعٰی اِلٰی كِتَابِهَا الْیَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۸﴾ هٰذَا كِتَابُنَا یَنْطِقُ عَلَیْكُمْ بِالْحَقِّ اِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۹﴾ وَ قِیْلَ الْیَوْمَ نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِیْتُمْ لِقَاءَ یَوْمِكُمْ هٰذَا وَ مَا وَاكُمُ النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِیْنَ ﴿۳۴﴾

MANZARA 51

De ki: "Allah sizi diriltir, sonra öldürür, sonra kendisinde bir şüphe olmayan kıyâmet gününde sizi toplar. Fakat insanların çoğu (bunu) bilmezler." Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. Kıyâmetin kopacağı gün, işte o gün, batıla uyanlar ziyana uğramışlardır. (O gün) her topluluğu diz çökmüş görürsün. Her ümmet, kendi kitabına (amel defterine) çağırılır. "Bugün yaptıklarınızla cezalandırılacaksınız." (denir.) Bu kitabımız, size karşı gerçeği söylüyor. Kuşkusuz, biz yaptıklarınızı kop-yalıyorduk.⁽¹⁾ (Onlara) İşte bugünkü kavuşmanızı unuttuğunuz gibi, biz de sizi unuttuk, yeriniz ateştir ve sizin yardımcılarınız da yoktur." Denir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِنَّ یَوْمَ الْفُصْلِ مِیْقَاتُهُمْ اَجْمَعِیْنَ ﴿۴۰﴾ یَوْمَ لَا یُعْنٰی مَوْلٰی عَنْ مَوْلٰی شَیْئًا وَلَا هُمْ یُنصَرُوْنَ ﴿۴۱﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللّٰهُ اِنَّهُ هُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿۴۲﴾ اِنَّ شَجَرَةَ

1- Câsiye; 26-29.

2- Câsiye; 34.

الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ الْأَيْمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلِيِّ
الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُدُّوهُ فَاغْتَلِبُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ
مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ
بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

MANZARA 52

Yargı (hüküm) günü, onların tümü için bir buluşma zamanıdır. O gün Allah'ın kendisine rahmet ettiği müstesna, dostun dosta (asla) bir faydası olmaz ve onlara yardım da edilmez. Kuşkusuz O, üstündür ve sürekli merhamet edendir. Şüphesiz, zakkum ağacı, çok günah işleyenin yemeğidir. Eritilmiş bakır gibi karınlarında kaynar. (Tıpkı) kaynar suyun kaynaması gibi. (Onun için şöyle emredilir.) Yakalayın onu ve cehennemin ortasına sürükleyin. Sonra başına azap olarak kaynar suyu dökün. Tat (şimdi)! Hani sen üstün ve değerli idin! İşte hakkında şüphe ettiğiniz budur.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ
وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا
بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّاهُمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضَلًّا مِنْ رَبِّكَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

MANZARA 53

Takvalılar, güvenli bir yerdedirler.⁽¹⁾ Bahçelerde ve pınar başlarında, ince ipekten ve parlak atlastan giyerek karşılıklı otururlar. İşte böyle! Ayrıca onları iri gözlü hurilerle evlendiririz. Orada huzur içinde (olur ve) istedikleri her, çeşit meyveyi (bulurlar.) İlk ölümden başka orada bir ölüm tatmazlar ve Allah onları cehennem azabından korumuştur. Bunlar, Rabbinden bir lütuftur. İşte büyük başarı budur!⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَا عِبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا
مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي
أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

MANZARA 54

Onlar, farkında olmadıkları bir hâlde ansızın o kıyâmet

1- Duhân; 51 (Abdullah b. Sinan, İmam Cafer Sadık'ın (a.s) şöyle dediğini nakleder: "Kim Allah'ın sevdiği şeylere yönelirse, aziz ve celil Allah da onun sevdiği şeylere teveccüh eder ve kim Allah'a sarılırsa, Allah onu korur. Allah kime yönelir ve kimi korursa, gökten yere düşse de veya bir bela gelip yeryüzünün bütün halkını sarsa da o, takvasıyla; Allah'ın hizbinde her beladan korunmuş olur. Allah Teala, "Takvalılar, güvenli bir yerdedirler." diye buyurmuyor mu? " (el-Kâfi, c. 2. s. S 65.)

2- Duhân; 52-57.

saatinin başlarına gelmesinden başka bir şeyi mi bekliyorlar?! O gün takvalı olanlar dışında, samimi dostlar bile, birbirlerine düşman kesilirler. (O gün muttakilere âlemlerin Rabbi şöyle hitap eder;) "Ey kullarım! Bugün size bir korku yoktur ve siz üzülmeyeceksiniz." (İşte) bunlar, ayetlerimize inanan, (hakka) boyun eğen kimselerdir. "Siz ve eşleriniz, sevinç içinde cennete girin." Onların önünde altın tepsiler ve kadehler dolaştırılır. Orada canların istediği ve gözlerin zevk aldığı her şey vardır ve siz orada sürekli kalacaksınız. Yaptıklarınıza karşılık size miras olarak verilen cennet işte budur. Orada sizin için (her çeşitten) bol meyveler vardır. Onlardan yiyeceksiniz.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادُوا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَأْكُتُونَ ﴿٧٧﴾

MANZARA 55

Kuşkusuz, suğular da cehennem azabında sürekli kalırlar. Azapları hafifletilmez ve onlar orada ümitsizdirler. Biz onlara zulmetmedik. Fakat onların kendileri zalim idiler. Şöyle feryat ederler: (Cehennem muhafızına) "Ey Malik! Rabbin canımızı alsın(da kurtulalım.)" O, "(hayır) siz (burada) bekletileceksiniz." der.⁽²⁾

* * *

1- Zuhruf; 66-73.

2- Zuhruf; 74-77.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾ ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللّٰهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

MANZARA 56

(O gün) zalimlerin kazandıklarından dolayı korkudan titrediklerini görürsün ve yaptıkları(nın cezası) mutlaka başlarına gelecektir. İman edip iyi işler yapanlar ise, cennet bahçelerindedirler. Rableri katında diledikleri her şey onlara vardır. İşte bu, büyük bir lütuftur. Allah'ın iman edip iyi işler yapan kullarını müjdelediği budur. (Ey Peygamber) De ki: "Buna (Ben sizden peygamberlik ve Allah'ın ahkâmını tebliğ etme yolunda çektiğim zahmetler ve zorluklarA karşılık sizden yakınlarımı (Ehl-i Beytim'i) sevmekten başka bir mükâfat istemem" İyilik yapana, yaptığı işteki iyiliğini artırırız. Kuşkusuz, Allah bağışlayandır ve şükürün karşılığını verendir (İyiliklere karşı kadirşinastır ve az amele bol mükâfat verendir.)⁽¹⁾ Kullarının tövbesini kabul eden, kö-

1- Şûrâ; 22-23 (Tefsir, hadis ve tarih yazarları, 23. Ayetteki "Kurba" (Peygamber'in yakınları) kelimesinden maksadın, "Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (a.s)" olduğunu nakletmişlerdir. Zemahşerî, el-Keşşaf adlı tefsirinde şöyle yazıyor: Nakledilmiştir ki, müşrikler bir gün toplanıp kendi aralarında şöyle konuşuyorlardı: "Acaba Muhammed,

tülükleri affeden ve yaptıklarınızı bilen O'dur. İman edip doğru işler yapanların duasını kabul eder ve kendi lütfundan onlara fazlasını da verir. Kâfirlere ise, çetin bir azap vardır.⁽¹⁾

* * *

yaptıklarına karşılık olarak bir şey isteyecek mi?" O zaman, "Buna karşılık sizden o yakınlarımı (Ehl-i Beyt'im) sevmekten başka bir mükâfat istemem." ayeti nazil oldu." " Zemaşerî daha sonra sözüne şöyle devam ediyor: "Bu ayet nazil olduğu zaman Peygamber'e, "Ya Resulallah! Sevgi ve muhabbetleri bize farz olan yakınların kimlerdir?" diye sordular. Hz. Peygamber (s. a.a), "Onlar Ali, Fatıma ve iki evladı Hasan ve Hüseyin'dir." diye buyurdular." Ahmet b. Hanbel de, Müsned'inde kendi senedi ile Said b. Cübeyr'den, o da İbn Abbas'tan (r.a) şöyle nakleder: "Meveddet Ayeti nazil olduğunda Peygamber'e, "Ya Resulallah! Sevgi ve muhabbetleri bize farz olan yakınların kimlerdir?" diye sordular. Resulullah, "Onlar Ali, Fatıma ve onların iki evladıdır." diye buyurdu. İbn Münzir, İbn Ebî Hatem, İbn Merdeveyh ve Taberanî, İbn Abbas'tan şöyle naklederler: "Meveddet Ayeti nazil olunca Müslümanlar, "Ya Resulallah! Muhabbet ve sevgileri bizlere farz olan yakınların kimlerdir?" diye sordular. Resulullah (s. a.a), ""Ali, Fatıma ve onların iki evladıdır." diye buyurdular." Kur'ân-ı Kerim, Hz. Peygamber (s. a.a)'in, ümmetine, "Ben sizden peygamberlik ve Allah'ın ahkâmını tebliğ etme yolunda çektiğim zahmetler ve zorluklar karşısında Ehl-i Beytim'i ve yakınlarımı sevmekten başka hiçbir ücret istemiyorum." demesini emrederken, gerçekte ümmetin takip edeceği doğru yolu, inançlarını ve şeriatın hükümlerini öğren-mekte kime başvuracaklarını onlara göstermiş ve bu vesileyle ümmeti Ehl-i Beyt'in yoluna sevk etmek istemiştir. Nitekim diğer bir ayette şöyle buyurur: "De ki: "Buna (elçiliğe) karşılık sizden, Rabbinize doğru bir yol tutmak isteyen kimseler dışında bir ücret istemem." (Furkan: 57)

1- Şûrâ; 25-26.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللّٰهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾ وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللّٰهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تَرْجَعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللّٰهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

MANZARA 57

Allah'in düşmanlarının bir arada tutularak toplu halde ateşe sürüldükleri günü de (an). (Onlar) nihayet oraya (hesap meydanına) vardıklarında kulakları, gözleri ve derileri, yaptıkları işler hakkında onların aleyhine tanıklık edecektir. Derilerine, "Ne diye aleyhimizde tanıklık ettiniz." derler. Onlar da, "Her şeyi konuşuran Allah, bizi de konuştu." derler. O, sizi ilk defa yarattı ve O'na döndürüleceksiniz. Ve siz (günah işlediğinizde) kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin aleyhinize tanıklık etmesinden saklanmıyordunuz. Siz Allah'in yaptıklarınızdan birçoğunu bilmediğini sa-
nıyordunuz. Rabbiniz hakkındaki bu zannınız, sizi helak etti ve siz ziyana uğrayanlardan oldunuz.⁽¹⁾ Artık dayanabilirlerse, ateştir onların barınağı:

1- Fussilet; 19-23 (23. Ayetle ilgili İmam Cafer Sadık (a.s), Resulullah (s. a.a)'den şöyle nakleder: Ateşe atılmasına emredilen son kişi, bu emir gelince dönüp bir bakar. Allah (c. c) ona, "Neden bana doğru yö-neldin?" der. O şöyle der: "Ey Rabbim! Senin hakkındaki zannım böyle değildi. (Senin bana bunu yapacağımı düşünmemiştim)." Allah, "Benim hakkım-daki zannın ne idi?" der. O, "Ey Rabbim! Benim hatamı bağış-lamamı ve beni cennetine yerleştirmeni düşünmüştüm." der. Cebbar olan Allah şöyle der: "Ey meleklerim! Hayır. İzzetime, yüceliğime, nimetlerime, üstünlük ve yüce makamıma andolsun ki, şu kulum benim

özür dilerlerse, özürleri kabul edilmez.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الدِّينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا تَنْزَّلُ عَلَيْنَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نَزُلًا مِنْ غُفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

MANZARA 58

Kuşkusuz, "Rabbimiz Allah'tır." deyip, sonra sebat gösterenlere melekler inerler (ve şöyle derler): "Korkmayın ve üzülmeyin ve size vadedilen cennet müjdesiyle sevinin." "Biz dünya hayatında da, ahirette de sizin dostlarınızız. Orada sizin için canlarınızın çektiği her şey vardır ve orada istediğiniz her şey sizin için mevcuttur." "Bağışlayıcı ve rahim olan (Allah) tarafından bir ağırlama olarak." Allah'a çağırın, iyi işler yapan ve ben "(Allah'a) boyun eğenlerdenim" diyen kimseden daha güzel sözlü kimdir?! İyilikle kötülük. eşit değildir. Kötülüğü en

hakkımda bir saat olsun iyi zanda bulunmamıştı. Eğer benim hakkımda iyi zanda bulunmuş olsaydı, onları ateşle korkutmazdım. (Ama siz yine de) onun yalanını geçerli kılın ve onu cennete yerleştirin. "Sonra Resulullah (s. a.a) şöyle dedi: "Allah hakkında iyi zanda bulunan her kula zannınca davranır." (bk. Tefsir-i Kummi)

iyi olan yolla sav. Bir de bakarsın ki, aranızda düşmanlık olan kimse sanki senin en yakın bir dostundur.⁽¹⁾ Kim iyi bir iş yaparsa, yararı kendisinedir; kim de kötü bir iş yaparsa, zararı kendisinedir. Rabbin, kullara asla zulmeden değildir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُوكَ تَقْلُيْهُمْ فِي الْبِلَادِ ﴿٤﴾
 كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ
 وَجَادِلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ
 حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ
 الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
 رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
 عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
 آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

MANZARA 59

Kâfir olanlar dışında hiçbir kimse Allah'ın ayetleri hakkında tartışmaz. O hâlde onların şehirlerde dolaşmaları seni aldatmasın. Onlardan önce de Nuh'un kavmi ve onlardan sonraki topluluklar (da) yalanladılar. Her ümmet, kendi peygamberini yakalamaya kalkıştı ve hakkı çökertmek için batıl sözler ile tartıştılar. Derken onları yakaladım; azabım nasılmış (görsünler)! İşte böylece kâfir olanların cehennemlik olduklarına

1- Fussilet; 30-34.

2- Fussilet; 46.

dair Rabbinin hükmü gerçekleşti. Arş'ı taşıyanlarla onun çevresindekiler, hamdederek Rablerini tenzih ederler, O'na iman ederler ve iman edenlere bağışlanma dilerler. "Ey Rabbimiz! Rahmet ve ilimle her şeyi kuşatmışsın; tövbe eden ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennemden azabından koru." derler. Ey Rabbimiz! Onları da, babalarından, eşlerinden ve evlatlarından iyi olanları da kendilerine vadettiğin Adn cennetlerine yerleştir. Kuşkusuz, sen üstünsün ve hikmet sahibisin.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللّٰهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾ الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنْذَرْتَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَآظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴿١٨﴾

MANZARA 60

Onlar, (kâfirler) "Ey Rabbimiz! Bizi iki defa öldürdün ve iki defa dirilttin; artık günahlarımızı itiraf ettik. Çıkış için bir yol var mı?" dediler. Bu (azap), "Allah birdir." dendiği zaman inkâr etmenizden, ama O'na ortak koşulunca inanmanızdır. Artık hüküm yüce ve büyük Allah'ındır.⁽²⁾ O gün onlar ortaya çıkarlar ve hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmaz. "Bugün egemenlik kimindir?!" (Denir.) "Bir ve kahhar olan Allah'ındır." (derler.) Bugün herkes kazandığı ile mükâfatlandırılır. Bugün zulüm yoktur. Kuşkusuz, Allah'ın

1- Mü'min; 4-8.

2- Mü'min; 11-12 ve 16-18.

hesap görmesi çok süratlidir. Yaklaşan o gün (kıyâmet) hususunda onları uyar. Hani yürekler ağızlara gelir ve üzüntülerini yutkunurlar; zalimlerin ne bir samimî dostu, ne de sözü geçgen bir şefaathçisi bulunur.

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُؤَلَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَا قَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾ وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾ تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدْنَا إِلَى اللّٰهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾ فَسْتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفْوُضُ أَمْرِي إِلَى اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَاهُ اللّٰهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٥٤﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

MANZARA 61

(Firavun ailesinden imanını gizleyen bir Mü'min) "Ey kavmim! Ben sizin için o feryadüfigan gününden korkarım." "O gün geriye dönüp kaçarınız. Allah'a karşı sizi bir koruyan olmaz. Allah kimi saptırırsa, artık onu

hidayete erdiren olmaz."⁽¹⁾ (Yine) İman eden kimse dedi ki: "Ey kavmim! Bana uyun, sizi olgunluk yoluna eriştireyim." "Ey kavmim! Bu dünya hayatı, ancak geçici bir zevktir ve kuşkusuz ahirettir gerçek kalıcı yurt." "Kim bir kötülük işlerse, ancak onun misli olan bir ceza ile cezalandırılır. Erkek veya kadın, mümin olarak iyi iş işleyenler ise, işte onlar, cennete girerler ve orada hesapsız olarak kendilerine rızık verilir." "Ey kavmim! Bu ne durum?! Ben sizi kurtuluşa çağırıyorum; siz ise beni ateşe çağırıyorsunuz!" "Siz beni Allah'ı inkâr etmeye ve hakkında bir bilgim olmayan şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz; ben ise sizi üstün ve çok bağışlayan (Allah'a) çağırıyorum!" "Gerçek şu ki, beni çağırdığınız şeye ne bu dünyada, ne de ahirette dua edilemez. (onlar kendilerine yapılan duayı duymazlar cevap veremezler) Kuşkusuz, dönüşümüz Allah'adır ve kuşkusuz, aşırı gidenler işte ateş halkıdır." "Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a bırakıyorum. Kuşkusuz Allah kullarını görür." Allah onu, onların kurdukları tuzakların kötülüklerinden korudu ve Firavun'un soyunu azabın (en) kötüsü (ile) kuşattı. (Onlar) sabah ve akşam ateşe sunulurlar. O saatin (kıyametin) geldiği gün de, "Firavun. Ailesini azabın en çetinine sokun." (denir.)⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَإِذْ يَتَحَاوُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَدُونَ عَلْنَا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ

1- Mü'min; 32-33.

2- Mü'min; 38-46.

يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾ قَالُوا أَوْ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾

MANZARA 62

Hani (onlar) ateşte birbirleriyle tartışıyorlar; zayıflar, büyüklük taslayanlara, "Gerçekten biz size uymuştuk; ateşten bir kısmını (olsun) bizden uzaklaştırabilir misiniz?" derler. Büyüklük taslayanlar, "Hepimiz onun (ateşin) içindeyiz. Kuşkusuz, Allah, kulları arasında hüküm vermiştir." derler. Ateşte bulunanlar, cehennemın bekçilerine, "Rabbimize yalvarın da (hiç değilse) bir gün bize azabı hafifletsin." derler. (Bekçiler.) "Peygamberleriniz size apaçık deliller getirmiyorlar mıydı?" derler. Onlar, "Evet (getiriyorlardı)." derler. (Bekçiler.) "Öyleyse yalvarın; ama (bilin ki) kâfirlerin yalvarması hep boşunadır." derler.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُضْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

MANZARA 63

Allah'ın ayetleri hakkında tartışanları görmedin mi, nasıl (haktan) çevriliyorlar?! Onlar, kitabı ve peygamberlerimizle gönderdiğimiz haberleri yalanlayanlardır. Onlar, yakında bilecekler. Boyunlarında demir halkalar ve zincirlerle kaynar suda sürüklendikleri, sonra ateşte yakıldıkları zaman. Sonra onlara denecek ki: "Ortak koştuklarınız nerede?" Allah'ı bırakıp (da ortak koştuklarınız)?" Onlar, "Bizden ayrılıp kaybolup gittiler. Gerçekte bundan önce hiçbir şeye ibadet etmiyormuşuz." derler. İşte Allah, kâfirleri böyle şaşırtır. Bu, yeryüzünde haksız yere neşelendiğinizden, şımarmanızdandır. "Girin cehennem kapılarından. Orada ebedi kalacaksınız. Gerçekten de böbürlenmiş kimselerin yeri ne kötüdür!"⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾
 فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

MANZARA 64

Onlar, yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı ki, kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğunu görsünler?! Onlar,

bunlardan daha çok: ve daha güçlüydüler ve yeryüzündeki eserleri daha sağlamdı. Ama kazandıkları, onlara bir yarar sağlamadı. Peygamberleri onlara apaçık delilleri getirdiklerinde onlar, kendi yanlarında bulunan bilimle övündüler. Sonunda alay ettikleri şey başlarına geldi. Nihayet çetin azabımızı gördüklerinde, "Bir olan Allah'a iman ettik ve ortak koştuğumuz şeyleri inkâr ettik." dediler. Fakat çetin azabımızı gördükleri zaman imanları onlara bir yarar sağlayacak değildi. Allah'ın kulları arasında süregelen sünneti, (yöntemi) budur. İşte orada kâfirler ziyana uğradılar.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ أَمْ مَنْ هُوَ قَانِتٌ أَنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾

MANZARA 65

İnsana bir sıkıntı dokununca, Rabbine yönelerek O'na yalvarır. Sonra katından ona bir nimet verince, önceden kurtulmak için yalvardığı sıkıntıyı unuttur ve O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koşar. De ki: "Kısa bir süre küfründen yararlan; kuşkusuz, sen ateş ehliydesin." "Hiç o (nan-

kör), ahiretten korkarak ve Rabbinin rahmetini umarak gece saatlerinde secdede ve ayakta Allah'a ibadet ve itaat eden kişiye benzer mi? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler eşit olur mu?" Kuşkusuz, sadece akıl sahipleri öğüt alır.⁽¹⁾ Onların (inkârcıların ve günahkârların) üstlerinde ateşten gölgelikler ve ayaklarının altında da (ateşten), gölgelikler vardır. Allah, kullarını bununla korkutmaktadır. Ey kullarım benden korkun!⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللّٰهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللّٰهُ لَا يَخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا لِأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

MANZARA 66

Tağuta ibadet etmekten kaçınıp (tüm varlıklarıyla) Allah'a yönelen kimselere müjdeler olsun. Artık müjdele kullarımı, Onlar ki, sözü dinleyip en güzeline uyarlarlar. İşte onları Allah hidayete erdirmiştir ve onlar akıl sahipleridirler.⁽³⁾ "...Rablerinden korkan kimseler için üstüne köşkler kurulmuş nice köşkler vardır. Altlarından. İrmaklar akmaktadır. Bu, Allah'ın verdiği sözdür. Al-

1- Zümer; 8-9.

2- Zümer; 16.

3- Zümer; 17-18.

lah, verdiği sözden caymaz. Görmedin mi, Allah gökten bir su indirdi de onu yerdeki kaynaklara sızdırdı. Sonra onunla çeşitli renklerde ekinler çıkarır. Sonra (o ekinler) kururlar ve sen onu sapsarı görürsün. Sonra onu çerçöp yapar. Kuşkusuz, bunda akıl sahipleri için bir öğüt vardır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللّٰهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾ اللّٰهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مّتَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللّٰهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللّٰهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللّٰهُ فََمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّبِعِ بَوَجهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

MANZARA 67

Allah'ın İslam için göğsünü genişlettiği, böylece Rabbinden bir nur üzere olan kimse (kalbi katılmış kimseye benzer) mi? Allah'ı anmaya karşı kalpleri kaskatı olanlara yazıklar olsun! İşte onlar, apaçık bir sapıklık içindedirler. Allah, sözün en güzelini, bir kısmı bir kısmına benzer, ayetleri tekrarlanan bir kitap olarak indirdi. Rablerinden korkanların derileri ondan ürperir. Sonra derileri ve kalpleri Allah'ı anmakla yumuşar. Bu, Allah'ın bir hidayetidir; dilediğini onunla hidayete erdirir. Allah kimi de sapıtırsa,

artık ona bir hidayetçi bulunmaz. Kıyâmet günü yüzünü o kötü azaptan korumaya çalışan kimse (azaptan kurtulmuş kişiye benzer) mi? Zalimlere, "İşte (dünyada) kazanmakta olduğunuzu tadın!" denir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿ وَإِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ
الَّذِیْنَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ یَسْتَبْشِرُونَ ﴾ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
عَالِمِ الْغُیْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَیْنَ عِبَادِكَ فِی مَا كَانُوا فِیهِ یَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾
وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِیْنَ ظَلَمُوا مَا فِی الْأَرْضِ جَمِیْعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ
الْعَذَابِ یَوْمَ الْقِیَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ یَكُونُوا یَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾ وَبَدَا لَهُمْ
سَیِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ یَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٨﴾

MANZARA 68

Allah tek olarak anıldığı zaman ahirete inanmayan kimsele-
rin yürekleri daralır. Ama O'ndan başkaları anılınca hemen sevinirler. De ki: "Ey Allah! Ey gökleri ve yeri bir örnek olmaksızın yaratan! Ey gaybı da, görüleni de bilen! Kulların arasında, ayrılığa düştükleri şeyler hakkında hüküm verecek olan sensin." Eğer yeryüzünde bulunan şeylerin hepsi ve onun yanı sıra onun bir misli daha zulmedenlerin olsaydı, kuşkusuz, onu kıyâmet günündeki azabın fenalığından kurtulmak için feda ederlerdi. Hiç hesaba katmadıkları şeyler (o gün) Allah tarafından karşılına çıkarılıverilir. Yaptıklarının kötülükleri onlara görünür ve alay ettikleri şey başlarına gelir.⁽²⁾

1- Zümer; 22-24.

2- Zümer; 45-48.

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ
 الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن
 قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن
 رَبِّكُمْ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ نَفْسُ
 يَا حَسْرَتًا عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللّٰهِ وَإِن كُنْتُ لَمِنَ السَّٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾ أَوْ
 تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللّٰهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَىٰ الْعَذَابَ
 لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

MANZARA 69

De ki: "Ey kendilerine karşı taşkınlık yapan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Kuşkusuz, Allah bütün günahları bağışlar. Kuşkusuz, O çok bağışlayandır ve sürekli merhamet edendir. Size azap gelmeden Rabbinize dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Farkında olmadan ansızın azap size gelmeden önce, Rabbinizden size indirilenin en güzeline uyun. Sonra kimse şöyle demesin: "Allah'ın huzurunda yaptığım ihmalkârlık yüzünden yazıklar olsun bana! Gerçekten ben alay edenlerdendim." Veya şöyle demesin: "Allah bana yolu gösterseydi, kesinlikle takvalılardan olurum. Yahut azabı görünce, "Keşke benim için bir dönüş olsaydı da, iyilerden olsaydım!" demesin.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَنُفِّخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ
ثُمَّ نُفِّخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا
وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾ وَسَبِقَ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُرْمًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ
يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا
بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾

MANZARA 70

Sûr'a üfürülür; derken Allah'ın dilediği kimse müstesna, göklerde ve yerde olan herkes baygın düşer. Sonra ona bir daha üflenir; bir de bakarsın ki, onlar ayağa kalkmış, bakıyorlar. Yeryüzü Rabbinin nuruyla aydınlanır; amel defteri ortaya konur, peygamberler ve gözeticiler getirilir ve onlara zulmedilmeden aralarında hak ile hükmedilir. Herkese, yaptığı tam olarak verilir. O, ne yaptıklarını en iyi bilendir. Kâfir olanlar, bölük bölük cehenneme doğru sürülürler. Oraya geldikleri zaman kapılar açılır ve bekçileri onlara, "Rabbinizin ayetlerini size okuyan ve bu gündeki buluşmanız hakkında sizi uyararı, kendinizden olan peygamberler size gelmedi mi?!" derler. Onlar, "Evet (geldi). Fakat azap kararı, kâfirlere hak oldu." derler. Onlara, "Cehennemden kapılarından girin; orada ebedi kalın. Bâbürlenen kimselerin barınacağı ne de kötüdür!" denir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَسِیْقَ الذِّیْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَیْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ صَدَقْنَا وَعَدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾ وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِیْنَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ یُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِیَ بَیْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

MANZARA 71

Rablerinden korkanlar da, bölük bölük cennete sürülürler. Oraya geldikleri zaman (büyük bir nimetle karşılaşılır:) cennetin kapıları açılır ve bekçileri onlara, "Selam olsun size! Mutlu (tertemiz) oldunuz; artık ebedi olarak cennete girin." Derler. (Onlar da) derler ki: "Bize verdiği sözü doğrulayan ve bu yeri bize miras bırakan Allah'a hamdolsun. Cennetten dilediğimiz yerde yerleşiriz. Amel edenlerin mükâfatı ne güzeldir!" Görürsün ki melekler, Arş'ın etrafını sarmış, hamd ederek Rablerini tenzih ederler. Onların aralarında hak ile hükmedilir. Ve "Hamd, âlemlerin Rabbi Allah içindir." denir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَةٌ لَهُمْ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِبِينَ فِيهَا يُدْعَوْنَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٍ ﴿٥٢﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَذَا وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ

يَصَلُّونَهَا فَيْسَسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ ﴿٥٧﴾ وَآخِرُ مَنْ
 شَكَلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ
 ﴿٥٩﴾ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَيْسَسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا
 رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

MANZARA 72

Bu bir hatırlatmadır. Kuşkusuz, takvalılar için güzel bir varacak yer vardır. Kapıları onlara açık, Adn cennetleri. Orada tahtlara yaslanmış hâlde birçok meyveler ve içecek isterler! Yanlarında nazik bakışlı, yaşit eşler vardır. İşte hesap günü için, size vadedilen budur. Bu bizim, asla tükenmeyecek rızıkımızdır Bu böyledir. Kuşkusuz azgınlara da kötü bir dönüş yeri vardır. Girecekleri cehennem! Orası ne kötü bir yerdir! İşte bu, kaynar su ve irindir; tatsınlar! Bu türden çeşit çeşit azaplar. Bu da, sizinle beraber cehenneme girecek bir topluluktur. (Önderleri derler ki: "Onlara esenlik olmasın. Kuşkusuz onlar ateşe girerler." Onlar da (önderlerine) derler ki: "Hayır, asıl size esenlik olmasın. Siz bunu bize hazırladınız. Ne kötü kalınacak bir yer!" "Ey Rabbimiz! Kim bunu bize hazırladıysa, azabını ateşte iki kat artır." derler.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَرْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّا كَذَلِكَ
 نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّكُمْ لَذَاتِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا
 مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ

﴿٤١﴾ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَى سُرُرٍ
مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿٥٤﴾ بِيضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ
﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾

MANZARA 73

(0) zulmedenleri, onların eşlerini ve Allah'tan başka taptıklarını bir araya toplayın ve onlara cehennemini yolunu gösterin. Onları bekletin; onlar sorgulanacaklardır.⁽¹⁾ Kuşku yok, biz suçlulara böyle yaparız.⁽²⁾ Kuşkusuz, siz acı azabı tadacaksınız. Yaptığınız ne ise onunla cezalandırılacaksınız. Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları (ise) bundan müstesna. Onlara belli bir rızık, çeşitli meyveler vardır. Ve onlar saygındırlar, Nimetlerle dolu cennetlerdedirler. Karşılıklı tahtlara otururlar. Onlara, kaynaklardan akıp duran duru içkiden doldurulmuş kadehler ikram edilir. Bembeyazdır ve içenlere zevk verir. Onda ne akli kaybetme var, ne de sarhoşluk.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَانَهُنَّ بِيضٌ مَكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَاقْبَلْ
بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾
يَقُولُ أَتَيْتَكَ لِمَنِ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَيْدَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَتَيْنَا لِمَدِينُونَ
﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾
قَالَ تَاللّٰهِ إِنْ كِدَتْ لِتُزْدِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

1- Sâffât; 22-24.

2- Sâffât; 34.

3- Sâffât; 38-47.

﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾
 إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾

MANZARA 74

(Yine, Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları için.) yanlarında nazik bakışlı, iri gözlü eşler var. Sanki (kuş tüyleriyle) örtülmüş yumurtalar gibidirler. (Onlar) birbirlerine dönerek sorarlar. İçlerinden biri söze gelir de, "Benim bir arkadaşım vardı." der. Sen de (kiyâmeti) doğrulayanlardan mısın?" derdi. "Ölüp toprak ve kemik olduktan sonra mı cezalandırılacağız?" (Sonra yanındakilere) "Onu görmek için bir bakar mısınız?" der. Bir de bakar, onu cehennemnin ortasında görür. "Allah'a yemin olsun, neredeyse beni helak edecektin." der. "Rabbimin nimeti olmasaydı, ben de orada bulunanlardan olurdum." "Biz artık ilk ölümümüzün dışında ölmeyeceğiz, değil mi?! Azaba da uğramayacağız, değil mi?!" Kuşkusuz, işte bu, büyük bir kurtuluş ve başarıdır. Çalışanlar böylesi için çalışsınlar.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَذْلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الرَّقُومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾
 إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلَعَهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ
 ﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَأَكَلُونَ مِنْهَا فَمَا لَنُورَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا
 لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ
 أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾

MANZARA 75

(Ey suçlular-günahkarlar) Ağır lanmak için bu (cennet niğmetleri mi), hayırlı yoksa zakkum ağacı mı?! Kuşkusuz, biz onu zalimler için bir işkence yaptık. O, cehennemın dibinde çıkan bir ağaçtır. Tomurcukları, şeytanların başı gibidir. Ondan yerler ve karınlarını ondan doldururlar. Sonra (bu yemeklerinin) üzerine, onlara kaynar su karışımı bir içecek vardır. Sonra onların (zalimlerin-günahkârların dönüşü cehennemdir.⁽¹⁾ Gerçekten onlardan öncekilerin de çoğu sapmıştı. Gerçekten biz onların içerisinde uyarıcılar gönderdik. Şimdi uyarılanların sonunun nasıl olduğuna bir bak!⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ أَطَعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْرَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾ إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكَاهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِبُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾

1- Sâffât; 62-68.

2- Sâffât; 71-73.

MANZARA 76

Onlara, "Allah'ın size verdiği rızıklardan (Allah yolunda) harcayın." denildiğinde, küfre sapanlar iman edenlere derler ki: "Allah'ın dilediği takdirde yedirebileceği kimseye mi yedirelim? Siz sadece apaçık bir sapıklıktasınız." "Eğer doğru söylüyorsanız, bu vaat (tehdit ettiğiniz azap) ne zaman gerçekleşecektir?" derler. Onlar ancak korkunç bir sesi beklerler; çekişip dururken (o korkunç ses) kendilerini yakalar. Artık ne vasiyet edebilirler, ne de ailelerine dönebilirler. Ve Sûr'a üfürülür de o anda onlar kabirlerinden Rablerine doğru koşarlar. "Yazıklar olsun bize! Uyuduğumuz yerden bizi kim diriltip çıkardı. Budur Rahman'ın bize vaadi ve peygamberler doğru söylemişler." derler. O, ancak korkunç bir sesteki ibarettir. Aniden onların hepsi huzurumuza getirilirler. O gün kimseye hiçbir (şekilde) zulmedilmez. Ve siz ancak yaptıklarınızla mükâfatlandırılırsınız. Kuşkusuz, cennetlikler bugün güzel bir uğraşı ile eğlenirler. Onlar ve eşleri, gölgeliklerde tahtlara dayanmışlardır. Orada meyveler ve arzuldıkları her şey onlar için vardır. Merhametli Rab tarafından söylenen bir selam var onlara!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَأَمَّا زُوا الْيَوْمِ أَيْهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ لَكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اضْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ

نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

MANZARA 77

Ayrılın bugün ey suçlular! Ey Âdemoğulları, "Şeytan'a kulluk etmeyin; o size apaçık düşmandır; yalnız bana kulluk edin. İşte doğru yol budur." diye tavsiye edip sizden söz almadım mı? Gerçekten o, sizden, kalabalık bir kesimi saptırdı. Hâlâ düşünmüyor musunuz? Budur size vadedilen cehennem: Kâfir olduğunuz için bugün oraya girin O gün (onların) ağızlarını mühürleriz, yaptıkları işler hakkında elleri bizimle konuşur ve ayakları şahitlik eder. Dilesek, gözlerini kör ederiz de yola doğru koşarlar. Ama nasıl görebilirler? Dilesek, onları durdukları yerde şekillerini değiştiririz, artık ne ileriye gidebilirler ve ne de geri dönebilirler.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوقِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾ وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ

إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا
نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

MANZARA 78

Kuşkusuz, Allah'ın kitabını okuyanlar ve namazı hakkıyla kılanlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizlide ve açıkta (Allah yolunda) harcayanlar, zevali olmayan bir ticareti umarlar. Allah, onların mükâfatlarını tam olarak verir ve lütfundan onlara daha fazlasını ihsan eder. Kuşkusuz O, çok bağışlayan ve iyiliğe değer verendir. Kitaptan sana vahyettiğimiz, gerçektir ve önceki kitapları doğrulamaktadır. Allah, kullarından hakkıyla haberdardır ve onları iyice görendir. Sonra kitabı, kullarımızdan seçtiklerimize miras bıraktık. Onlardan (kullardan) kendisine zulmeden var, onlardan orta halli olan ve onlardan Allah'ın izni ile iyiliklerde (başkalarından) öne geçen var. İşte büyük lütuf budur.⁽¹⁾ (Haklarındaki lütuf,) girecekleri Adn cennetleridir. Orada altın bileziklerle ve incilerle süslenirler ve orada elbiseleri de ipektir. Derler ki: "Bizden üzüntüyü gideren Allah'a hamdolsun." Kuşkusuz, Rabbimiz çok bağışlayandır ve iyiliğe bol mükâfat verendir." O, lütfuyla bizi asıl konaklanacak yurda yerleştirdi; artık bize burada ne bir sıkıntı gelir, ne de usanç gelir.⁽²⁾

* * *

1- Fâtır; 29-32 (Yani, kitabı kulların hepsine değil, seçkin kıldığımız kimselere vermemizin sebebi, onlardan bir kısmının kendilerine zulmeden kimseler oldukları için kitabı almaya layık olmadıklarındandır.

2- Fâtır; 33-35.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفَ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كٰفُوْرٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِحُوْنَ فِيْهَا رَبَّنَا اٰخْرِجْنَا نَعْمَلْ صٰلِحًا غَيْرَ الَّذِيْ كُنَّا نَعْمَلْ اَوْلَمْ نُعْمِرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرْ فِيْهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمْ التَّذْوِیْرُ فَذُوْقُوا فَمَا لِلظَّٰلِمِیْنَ مِنْ نَّصِیْرٍ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَیْبِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهٗ عَلِیْمٌ بِذٰتِ الصُّدُوْرِ ﴿٣٨﴾ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَكُمْ خَلَآئِفَ فِي الْاَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهٗ وَلَا يَزِیْدُ الْكٰفِرِیْنَ كُفْرُهٗمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِیْدُ الْكٰفِرِیْنَ كُفْرُهٗمْ اِلَّا خَسٰرًا ﴿٣٩﴾

MANZARA 79

Kâfir olanlar için de cehennem ateşi vardır. Ne ölümlerine hükmedilir ki, ölsünler, ne kendilerinden cehennem azabı hafifletilir, işte biz, her nankörü böyle cezalandırırız. Orada, "Ey Rabbimiz! Bizi (buradan) çıkar da önceden yaptığımız işlerden farklı olan iyi işler yapalım." diye feryat ederler. (Onlara deriz ki:) "Üğüt alanın üğüt alacağı kadar sizi yaşatmadık mı?! Size uyarıcılar da geldi! Şimdi tadın (azabı!) Zalimlerin bir yardımcıları da yoktur. Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. Kuşkusuz O, yüreklerin özünü de bilir. Sizi yeryüzünde (öncekiler) halef kılan O'dur. Kim küfre saparsa, küfre sapması sadece kendi zararınadır. Kâfirlerin küfre sapmaları, Rablerinin katında onlar için gazaptan başka bir şey artırmaz. Kâfirlerin küfre sapmaları, zarardan başka bir şey artırmaz.⁽¹⁾

* * *

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ
مُوقِفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا
أَنْحُنُّ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
اسْتُضِعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ
وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَعْغَالَ فِي أَعْنَاقِ
الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

MANZARA 80

Kâfirler dediler ki: "Biz, bu Kur'an'a ve ondan öncekine asla inanmayız. O zalimleri, Rablerinin huzurunda durduruldukları zaman birbirleriyle tartışırken bir görsen! Zayıf düşürülenler, büyüklük taslayanlara, "Siz olmasaydınız, biz mutlaka mümin olurduk." derler. Büyüklük taslayanlar da zayıf düşürülenlere, "Hidayet size geldikten sonra biz mi ondan sizi alıkoyduk?! Hayır, siz kendiniz suç işleyen kişilerdiniz." derler. Zayıf düşürülenler, büyüklük taslayanlara, "Hayır, (siz) gece ve gündüz hile yapıp, bize Allah'ı inkâr etmemizi ve O'na ortak koşmamızı emrederdiniz." Azabı gördükleri zaman pişmanlığı içlerinde gizlerler. Küfre sapanların boynlarına demir halkalar takarız. Onlar, yaptıklarından başka bir şeyle mi cezalandırılırlar?⁽¹⁾

* * *

1- Sebe'; 31-33 (Bu Ayetlerden anlaşıldığı üzere şartlar ne olursa olsun, toplumsal cebir oluşmaz. ve kişi, taşıdığı hür iradesi gereği kendisine gelen bilgiyi değerlendirip, hakka sarılmalıdır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عَلِمْتُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ
تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكٰفِرِیْنَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِیْرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِیْنَ
فِیْهَا أَبَدًا لَا یَجِدُونَ وِلِیًّا وَلَا نَصِیْرًا ﴿٦٥﴾ یَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِی النَّارِ یَقُولُونَ
یَا لَیْتَنَّا أَطَعْنَا اللّٰهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّونَا السَّبِیْلَ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَیْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنُهُمْ لَعْنًا كَبِیْرًا ﴿٦٨﴾

MANZARA 81

İnsanlar, sana o saat (kıyâmet) hakkında soruyorlar. De ki: "Onun bilgisi, sadece Allah kalındadır." Ne bilirsin, belki de o saat yakındır! Kuşkusuz, Allah kâfirlere lanet etmiş ve onlara alevli bir ateş hazırlamıştır. Orada ebedi kalırlar ve bir dost, bir yardımcı bulamazlar. Yüzleri ateşte çevrildiği gün, "Keşke Allah'a itaat etseydik ve Peygamber'e itaat etseydik!" derler. "Ey Rabbimiz! Biz beylerimize ve büyüklerimize itaat ettik de, onlar bizi yoldan saptırdılar." derler. "Ey Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver ve büyük bir lanetle onları lanetle."⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ یَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِی وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾ وَلَوْ
تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا
نَعْمَلْ صٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰهَا وَلٰكِنْ حَقَّ
الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِیْنَ ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا بِمَا نَسِیْتُمْ

لِقَاءِ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

MANZARA 82

De ki: "Sizinle görevli olan ölüm meleği canınızı alır, sonra Rabbinize döndürülürsünüz." Suç işleyenleri, Rablerinin huzurunda (utançtan) başlarını öne eğmiş olarak, "Rabbimiz! Gördük ve duyduk; bizi geri çevir de, iyi işler yapalım; artık yakinen iman etmişiz." diyecekleri zaman bir görersen! Biz dileseydik, herkese hidayetini verirdik. Fakat "Kuşkusuz, cehennemi cinler ve insanlarla top yekûn dolduracağım." diye benim sözüm kesinleşti. Bu güne kavuşmayı unuttuğunuz için tadın (azabı)! Biz de sizi unuttuk. Artık yaptıklarınız yüzünden ebedi azabı tadın! ⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا حَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

MANZARA 83

Bizim ayetlerimize, ancak ayetlerimiz kendilerine hatırlatıldığında secdeye kapanan ve büyüklük taslamadan

Rablerini överek tesbih eden kimseler inanır. Vücutları yataklardan ayrılır, Rablerine korku ve ümit içinde yalvarırlar ve kendilerine verdiklerimizden (Allah yolunda) harcarlar.⁽¹⁾ Hiç kimse, yaptıklarına mükâfat olarak kendileri için saklanan göz aydınlatıcı nimetlerin ne olduğunu bilemez. Mü'min olan kimse, emre karşı gelen (fasık) kimse gibi midir? Bunlar, eşit olamazlar. İman edip doğru işler yapanlar, yaptıkları işlere karşılık yerleşecekleri bahçelerde ağır lanırlar. Ama emre karşı gelenlerin (fasıkların) barınağı ateştir. Ne zaman oradan çıkmak isterlerse, tekrar ona geri döndürülürler ve onlara, "Yalanlamakta olduğunuz ateşin azabını tadın!" denir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾
 الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولَئِكَ
 عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ
 الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

1- Secde; 15-16 (İmam Cafer Sadık (a.ş)'dan rivayet edildiğine göre, bir kişi Resulullah (s. a.a)'e gelerek, İslam'ın temeli, dalı ve zirvesi hakkında sordu. Resulullah (s. a.a.) "İslam'ın temeli namaz, dalı zekât ve zirvesi Allah yolunda cihat etmektir." buyurdu. O adam, "Ey Allah'ın Resülü! Hayrın kapılarının ne olduğunu bana bildir." dedi Resulullah (s. a.a.) şöyle dedi: "Oruç siperdir, sadaka günahları giderir ve kişinin geceleri kalkıp Rabbi ile münacat etmesi." dedi. Sonra şu ayeti okudu: "Vücutları yataklardan ayrılır, Rablerine korku ve ümit içinde yalvarırlar ve kendilerine verdiklerimizden (Allah yolunda) harcarlar." (el-Burhan Tefsiri)

2- Secde; 17-20.

﴿٦﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٨﴾ خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

MANZARA 84

Elif, Lâm, Mîm. İşte bunlar, hikmetli kitabın ayetleridir. İyiler için hidayet ve merhamettir. Onlar, namazı hakkıyla kılar ve zekâtı verirler ve onlar, ahirete yakinen iman ederler. İşte onlar, Rablerinden olan bir hidayet üzeredirler ve kurtuluşa erenler onlardır. İnsanlardan bazıları, hiçbir bilgileri olmadan Allah'ın yolundan (insanları) saptırmak ve onu alaya almak için oyalayıcı sözleri satın alırlar. İşte onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.⁽¹⁾ Ayetlerimiz ona okununca, sanki onu işitmemiş sanki kulaklarında bir ağırlık varmış gibi böbürlenerek yüz çevirir. Onu acı bir azapla müjdele. Kuşkusuz, iman eden ve iyi işler yapanlar için, nimet dolu cennetler vardır. Orada ebedi kalacaklardır. Bu, Allah'ın verdiği hak bir sözdür. O, üstündür ve hikmet sahibidir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ

1- Lokman; 1-6 (6. Ayetle ilgili İmam Muhammed Bakır (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Şarkı ve türkü söylemek, Allah'ın ateşi vaat ettiği işlerdendir." Sonra İmam (a.s) şu ayeti okudu: "İnsanlardan bazıları, hiçbir bilgileri olmadan Allah'ın yolundan (insanları) saptırmak ve onu alaya almak için oyalayıcı sözleri satın alırlar, işte onlar için aşağılayıcı bir azap vardır."

2- Lokman; 7-9.

الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

MANZARA 85

Allah, yaratılışı başlatır; sonra onu yeniler; sonra O'na döndürülürsünüz. O, belirli saat ortaya çıktığı gün, suçlular ümitsizliğe kapılırlar. (Allah'a) koştukları ortaklardan onlar için arabulucular olmaz ve onlar, ortaklarını inkâr ederler. O belirli saat ortaya çıktığı gün, işte o gün (insanlar birbirlerinden) ayrılırlar. İman edip doğru işler yapanlar, onlar, cennette mutlu edilirler. Küfre düşüp ayetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalanlayanlara gelince, işte onlar, azapta tutulurlar. O halde akşamladığınızda ve sabahladığınızda Allah'ı tenzih edin. Göklerde ve yerde, geceleyin ve öğleye girdiğinizde hamd (övgü), O'na mahsustur. (O.) Ölüden diriyi çıkarır ve diriden ölüyü çıkarır ve yeryüzünü ölümünden sonra canlandırır; İşte siz de (kabirlerden) böyle çıkarılırsınız.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٢٢﴾ فَأَقْصِرْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنْ

اللَّهُ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ كَفَرَ فَلَعْنَةُ كُفْرِهِ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسِيهِمْ
يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٨﴾ خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ
اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

MANZARA 86

De ki: "Yeryüzünde dolaşın ve öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bir bakın." Onların çoğu, (Allah'a) ortak koşarlardı. Allah katından dönüşü olmayan gün gelmeden önce yüzünü sağlam olan dine dosdoğru yönelt. O gün onlar parçalanırlar. Küfe düşenin küfre düşmesi kendi aleyhinedir. Doğru iş yapanlar da, kendileri için hazırlık yapılmaktadır. Çünkü (Allah), iman edip doğru işler yapanlara kendi lütfundan karşılık verecektir. Kuşkusuz O, kâfirleri sevmez.⁽¹⁾ Artık o gün, zulmedenlere mazeretleri bir fayda etmez. Ve onlardan (Allah'i) hoşnut etmeleri de istenmez.⁽²⁾ Kuşkusuz, iman eden ve iyi işler yapanlar için, nimet dolu cennetler vardır. Orada ebedi kalacaklardır. Bu, Allah'ın verdiği hak bir sözdür. O, üstündür ve hikmet sahibidir.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ

1- Rûm; 42-45.

2- Rûm; 57.

3- Lokman; 8-9.

وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَعْرَفْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ اِنَّ مَا اُوْحِيَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلَاةَ اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾ وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا اَجَلٌ مُّسَمًّى لَجَآءَهُمُ الْعَذَابُ وَلِيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْعَذَابِ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌ بِالْكَافِرِيْنَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَعْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْضِهِمْ وَيَقُوْلُ دُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٥٥﴾

MANZARA 87

Onlardan (geçmiş kavimler) her birini günahı sebebiyle yakaladık. Kimine taş yağdıran bir fırtına gönderdik, kimini öldürücü ses yakaladı, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah, onlara zulmedecek değildi; fakat onlar, kendilerine zulmediyorlardı⁽¹⁾ Kitaptan sana vahye-dilen şeyi oku ve namazı hakkıyla kıl. Gerçekten namaz, hayâsızlıktan ve beğenilmeyen işlerden alıkoyar. Allah'ı anmak, daha büyük ibadettir. Allah, yaptıklarınızı bilir.⁽²⁾ (Onlar) Senden, azabın çabuk gelmesini isterler. Eğer belirlenmiş bir süre olmasaydı, mutlaka azap onlara gelirdi. Kuşkusuz, onlar farkında olmadan, ansızın azap kendilerine gelecektir. (Yine) Senden azabı çabuk isterler; oysa cehennem kâfirleri kuşatmıştır. O gün azap, üstlerinden ve ayaklarının altından onları sarar ve (Allah), "Yapmakta olduğunuz işleri tadın!" der.⁽³⁾

* * *

1- Ankebût; 40.

2- Ankebût; 45.

3- Ankebût; 53-55.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ فَاِذَا رَكبُوا فِي الْفُلِكِ دَعُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦١﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَسْتَمْتَعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوٰى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٣﴾

MANZARA 88

Her nefis ölümü tadacaktır. Sonra bize döndürüleceksiniz. İman edip doğru işler yapanları, kuşku yok ki onları, altlarından ırmaklar akan ve içinde ebedi kalacakları cennet köşklerine yerleştireceğiz. Amel edenlerin mükâfatı ne güzeldir! Onlar, sabrederler ve yalnız Rablerine güvenirlir.⁽¹⁾ Bu dünya hayatı, boş bir eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Ahiret yurdu, gerçek dirilik odur. Keşke (bunu) bilselerdi. Gemiye bindiklerinde, kulluklarını Allah'a has kılarak O'na yalvarırlar. Fakat onları kurtarıp karaya çıkardığında, bir bakarsın ki (O'na) ortak koşarlar. (Kâfirler-günahkârlar) Bırak kendilerine verdiklerimizi inkâr etsinler, bırak eğlensinler. Yakında bilecekler.⁽²⁾ Yalan uydurup Allah'a isnat eden veya hak kendisine geldiğinde onu yalanlayan kimseden daha zalim kimdir? Kâfirlerin yeri cehennem değil midir?⁽³⁾

* * *

1- Ankebût; 57-59.

2- Ankebût; 64-66.

3- Ankebût; 68.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى
اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَرَعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾
وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّعِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ آئِنَ
مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾
فَكُفِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾

MANZARA 89

(Musa, ey Rabbim! "İnsanların) tekrar dirilecekleri gün, beni kimsesiz ve hor kılma." "O gün, ne mal fayda verir, ne de oğullar." "Ancak Allah'a temiz bir kalple gelen kimse müstesna."⁽¹⁾ Sûr'a üfürüleceği gün, göklerde ve yerde olan herkes, Allah'ın diledikleri müstesna, korkudan sarsılırlar ve hepsi boyunları bükük hâlde O'na gelirler.⁽²⁾ O gün cennet, takvalılara yaklaştırılır. Ve cehennem azgınlar için ortaya çıkarılır. Ve onlara, "Allah'ı bırakıp da taptığınız şeyler nerde? Size yardım ediyorlar mı veya kendilerini koruyabiliyorlar mı?" denir. Onlar ve sapıklar tepetaklak oraya atılırlar⁽³⁾

1- Şuarâ; 87-89 (İmam Sadık'tan (a.s) şöyle nakledilmiştir: "Temiz kalp, dünya muhabbetinden kurtularak arınan kalptir." Yine bu ayetle ilgili olarak şöyle dediği nakledilir: "Temiz kalbi olan kişi, Rabbinin huzuruna çıkarken, kalbinde ondan başka bir şeye yer olmadan çıkan kimsedir." Yine şöyle dediği nakledilir: "Hangi kalpte şirk ve şüphe olursa, o kalp kabul edilmez. Dünyadan uzaklaşarak züht etmeleri, kalplerini ahirete tahsis etmeleri içindir." (bk. *es-Safî, el-Kâfî*'den naklen.)

2- Neml; 87.

3- Şuarâ; 90-94 (İmam Cafer Sadık'dan (a.s) şöyle nakledilmiştir: "On-

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾ إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّطًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾ وَإِذَا أَلْقَا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَاذْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ أُولَٰئِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا ﴿٢٣﴾

MANZARA 90

Kaldı ki, onlar, (kâfirler) ahireti (de) yalanladılar. Biz de ahireti yalanlayanlar için alevli bir ateş hazırladık. Cehennem uzak bir yerden onları görünce, ateşinin hiddet ve uğultusunu işitirler. Elleri boyunlarına bağlı olarak onun dar bir yerine atıldıkları zaman, "Helak olduk!" diye feryat ederler. İşte bugün bir defa değil, defalarca "Helak olduk!" diye feryat edin. (Denir).⁽¹⁾ De ki: "Bu mu daha iyidir, yoksa Muttakilere vaat edilen onlara bir mükâfat ve sonuç olarak (hazırlanan) ebedilik cenneti mi?" Onlar için orada istedikleri her şey vardır. Orada ebedi kalırlar. Bu, Rabbinin yerine getirmeyi üstlendiği bir vaattir.⁽²⁾ (Sonra) Onların (günahkârların) yaptıkları işlere yöneliriz, onu savrulmuş toza çeviririz.⁽³⁾

lar, adil birini tanıyıp tarif etmelerine rağmen onu bırakıp başkalarına uyan kimselerdir." (*el-Kâfi*.)

1- Furkan; 11,12, 13,14 (13,14. Ayetler, şu şekilde de tercüme edilebilir: "Orada yok olmayı isterler. (Onlara,) "Bir defa yok olmayı istemeyin; birçok defalar yok olmayı isteyin!" denir."

2- Furkan; 15-16.

3- Furkan; 23 (İmam Cafer (a.s), bu ayetten neyin kastedildiği hakkın-

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقُّقُ السَّمَاءُ
بِالْغَمَامِ وَنُزِلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا
عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعِضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي
اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾
لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾
الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا
﴿٣٤﴾ أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾ أَمْ تَحْسَبُ
أَنْ أَكْثَرُهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

MANZARA 91

0 gün cennetlikler, en iyi yurda ve en güzel dinlenme yerine sahiptirler. 0 gün gök beyaz bulutlarla yarılr ve melekler indirilirler. İşte o gün, hükümlerlik gerçekten Rahman'a aittir ve kâfirler için çetin bir gündür. 0 gün, zalim kimse ellerini ısıtır ve şöyle der: "Keşke Peygamber'le birlikte kendime bir yol tutsaydım" "Eyvah! Keşke falancayı kendime dost edinmeseydim!" "Üğüt ve hatırlatma bana geldikten sonra o, beni ondan saptırdı." (İşte) şeytan, insanı zillet içinde yardımcısız bırakır.⁽¹⁾ Toplu halde yüz üstü cehenneme götürülenler var ya, işte onlar, yerleri en kötü ve yolları en sapık

daki bir soruya şöyle cevap vermiştir: "Allah'a yemin olsun ki, onların amelleri bembeyaz kumaştan daha beyazdı. (Namaz kılar, oruç tutar ve benzeri iyi işler yaparlardı.) Ama kendilerine bir haram sunulunca haramı işlemek-ten geri durmazlardı." (bk. el-Kâfi, c. 2, s. 81)

olanlardır.⁽¹⁾ Nefsinin isteklerini kendine ilah edinen kimseyi gördün mü? Sen mi ona sahip ve koruyucu olacaksın?! Yoksa sen, onların çoğunun (söz) dinlediklerini veya anladıklarını mı sanıyorsun?! Onlar, sadece dört ayaklı hayvanlar gibidirler; hatta gidişat olarak daha sapıktırlar.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ
اللّٰهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَأِنَّهُ يُتَوَبُّ إِلَى اللّٰهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا
﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

MANZARA 92

Onlar, (Rahmanın kulları) Allah ile birlikte başka bir ilaha yalvarmazlar; Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmezler ve zina etmezler. Kim bunları yaparsa, cezasını bulur. Kıyamet günü azabı iki kat olur ve orada zillet içinde sürekli kalır. Tövbe

1- Furkan; 34.

2- Furkan; 43-44.

edip iman eden ve iyi işler yapan kimse başka. Allah, onların kötülüklerini iyiliğe çevirir ve Allah çok bağışlayan ve sürekli merhamet edendir. Kim tövbe edip iyi işler yapsa, gerçekte o güzel bir dönüşle Allah'a dönüş yapar. Onlar, yalan toplantılarında bulunmazlar; boş işlerle karşılaşınca onurla onu bırakıp geçerler.⁽¹⁾ Rablerinin ayetleri onlara hatırlatıldığı zaman, kör ve sağır olarak onların üzerine kapanmazlar. O kullar, "Ey Rabbimiz! Eşlerimizden ve soyumuzdan gözlerimizin aydınlığı olacak kimseler bize ver ve bizi takva sahiplerine önder kıl!" derler. İşte onlar, sabretmelerine karşılık (cennette) yüksek bir makamla mükâfatlandırılırlar ve orada ağırlama ve selam ile karşılanırlar. Orada ebedi kalırlar. Orası ne güzel bir barınak ve yurttur.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا وَاهُمُ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

1- Furkan; 68-72 (72. Ayetle ilgili, Muhammed b. Müslim ve Ebu's - Salah el- Kinanî, İmam Cafer Sadık (a.s)'ın. "...boş işlerle karşılaşınca onurla onu bırakıp geçerler." ayetinde geçen boş işlerden maksat, müzik ve şarkıdır." buyurduğunu rivayet ederler. (el-Kâfi, c. 6, s. 433.)

2- Furkan; 73-76.

يُحَلِّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾ وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

MANZARA 93

Öyle kimseler ki, ne ticaret ve ne de alışveriş, onları Allah'ı anmaktan, namazı hakkıyla kılmaktan ve zekâtı (zekât, humus, sadaka, infak) vermekten alıkoymaz. Onlar, kalplerin sarsıldığı ve gözlerin afallayıp döndüğü günden korkarlar. (Onlar, böyle yaparlar ki) Allah, yaptıklarının en güzeli ile kendilerini mükâfatlandırsın ve lütfuyla daha fazlasını onlara versin. Allah, dilediğine hesapsız olarak rızık verir.⁽¹⁾ Namazı hakkıyla kılın; zekâtı verin ve Peygamber'e itaat edin ki, size merhamet edilsin. Küfre saplananların, asla yeryüzünde (bizi) acze uğrattıklarını sanma. Varacakları yer ateştir. Orası ne kötü dönüş yeridir!⁽²⁾ Allah, iman edip doğru işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada giysileri de ipektir. Onlar temiz söze ve hamde layık olan Allah'ın yoluna iletilmişlerdir.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فَدَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنَ فَدْرَهُمْ ﴿٥٥﴾ نَسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا

1- Nûr; 37-38.

2- Nûr; 56-57.

3- Hac; 23-24.

﴿٦٤﴾ لَا تَجَارُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنْصِرُونَ
 ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِبُونَ ﴿٦٦﴾

MANZARA 94

(Ey Peygamber!) Şimdi sen onları kendi saplantıları ile bir süre baş başa bırak. Mal ve çocuklar ile kendilerini takviye etmekle onlara iyilik yaptığımızı mı sanıyorlar? Hayır, onlar farkında değiller.⁽¹⁾ Hayır; onların kalpleri, bu gerçek hususunda gaflet içindedir. Bunun dışında onların yapmakta oldukları bir takım diğer işler de vardır. Nihayet, bolluk içinde şımaran azgınlarını azaba çektiğimiz zaman, feryat ve figan ederler. (Boşuna) figan etmeyin bugün! Bizim tarafımızdan yardım görmeyeceksiniz. (Çünkü.) Bizim ayetlerimiz, size okunuyordu ve siz gerisin geriye gidiyordunuz..⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ فَإِذَا نَفَخَ فِي
 الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
 فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارَ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ
 ﴿١٠٤﴾ أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكْذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا
 غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنَّا عِذْنَا

1- Mü'minûn; 54-56.

2- Mü'minûn; 63-66.

فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ أَحْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ
 مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾
 فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سَخِرِيًّا حَتَّى أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ إِنِّي
 جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١١﴾

MANZARA 95

(Ey Peygamber) Sen, kötülüğü en iyi olan yöntemle sav. Biz, onların yakıştırdıkları nitelikleri çok iyi biliyoruz.⁽¹⁾ Sûr'a üflenince, artık (onların) aralarında akrabalık ilişkileri kalmaz ve birbirlerini de sormazlar. Kimin tartıları ağır olursa, işte onlardır kurtuluşa erenler. Kimin de tartıları hafif gelirse, kendi varlıklarını boşa harcayanlar onlardır. Onlar cehennemde sürekli kalırlar. Ateş yüzlerini yakar ve orada yüzlerinin eti dökülmüş vaziyettedir. Ayetlerimiz size okunuyordu da, siz onları yalanlıyordunuz değil mi? Derler ki: "Rabbimiz! Bedbahtlığımızı bize galip geldi ve biz, sapık bir topluluk idik." "Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Tekrar (kötü işlerimize) dönersek, artık biz zalim kimseleriz." (Allah) şöyle der: "Orada susup kalın ve benimle konuşmayın!" "Çünkü mümin kullarımdan bir kesim, "Rabbimiz! Biz iman ettik; bizi bağışla ve bize merhamet et. Gerçekten sen, merhamet edenlerin en iyisisin." derlerdi." "Ama siz onları alaya alırdınız. Öyle ki onlar (ile alay etmeniz) beni anmayı size unuttur-

1- Mü'minûn; 96 (İmam Cafer Sadık (a.s.)dan şöyle nakledilmiştir: "Hz. Muhammed (s. a.a), peygamberlikle görevlendirildiğinden itiba-ren Allah karşısında tevazu olsun diye asla yaslanarak bir şey yemedi; yanında oturan birine asla dizlerini göstermedi; kendisine el veren birine o elini çekmedikçe elini çekmedi; kendisine yapılan hiçbir kötülüğe karşılık vermedi; Allah buyurmuştur ki: "Sen kötülüğü en iyi olan yöntemle sav." O da öyle yaptı ve hiçbir saili reddetmedi bir şey olursa verir; olmazsa Allah sana verir." diye dua ederdi..." (bk. el-Kâfi, c. 8, s. 166)

du. Ve siz onlara gülüp duruyordunuz." Onlara karşı bu davranışınız, beni unutmamıza yol açtı. "Gerçekten ben, bugün, sabrettikleri için onları mükâfatlandırdım."⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُدْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿٩١﴾ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

MANZARA 96

Ey insanlar! Rabbinizden korkun Gerçekten kıyametin sarsıntısı, çok korkunç bir şeydir. Onu göreceğiniz gün, her emzikli kadın, emzirdiğini unutup bırakır; her gebe kadın, çocuğunu düşürür; insanların da sarhoş olduğunu görürsün; oysa onlar sarhoş değillerdir; fakat Allah'ın azabı çok çetindir.⁽²⁾ Allah, iman edip doğru işler yapan kimseleri, altından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Allah, dilediği şeyi yapar.⁽³⁾ "...Küfre sapanlara

1- Mü'minûn; 101-111.

2- Hac; 1-2.

3- Hac; 14.

ateşten bir elbise biçilir ve onların başlarının üzerine kaynar su dökülür. Karınlarında olan her şey ve derileri onunla eritilir. Bir de onlar için demir tokmaklar vardır. Uğradıkları üzüntüden dolayı ne zaman oradan çıkmak isteseler, oraya geri çevrilirler ve (onlara) "Tadın yakıcı azabı!" (denir.) Allah, iman edip doğru işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada giysileri de ipektir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعِيدِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَا أُجُوجَ وَمَا أُجُوجَ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقِّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾

MANZARA 97

Küfre düşenler, yüzlerinden ve sırtlarından azabı geri çeviremeyecekleri ve bir yardım görmeyecekleri zamanı bir bilselerdi! Oysa (ateş) onlara aniden gelir ve onları şaşkına çevirir; ne onu geriye çevirebilirler, ne de onlara bir fırsat verilir.⁽²⁾ Kıyâmet günü adalet terazilerini koyarız, hiçbir

1- Hac; 19-23.

2- Enbiyâ; 39-40.

kimse, zulme uğramaz. Eğer (yapılan amel) bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa, onu getiririz. Hesap gören olarak biz yeteriz.⁽¹⁾ Kim mümin olarak iyi işler yaparsa, artık onun çabasına nankörlük edilmez. Biz onun (iyiliklerini) hesabına yazmaktayız.⁽²⁾ Ye'cuc ile Me'cuc (seddi) açıldığı, onlar her tepeden akın ettikleri zaman hak vaat (kıyâmet) yaklaşmış olur. (O zaman) İnkâr edenlerin gözleri donakalır. "Yazıklar olsun bize! Bundan habersizdik. Gerçekten biz zalim idik." derler. (Evet) Siz ve Allah'tan başka taptıklarınız, cehennem odununuz. Siz oraya gireceksiniz.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾ لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ

1- Enbiyâ; 47 (İmam Sadık (as)'in bu ayet hakkında: "Adalet terazileri peygamberler ve vasilerdir..." dediği ve diğer bir rivayette de, "Biz, adalet terazileriyiz." diye buyurduğu nakledilmiştir. (bk. es-Safi, el-Kâfi ve el-Meaniden naklen. Ayrıca bk. A'raf: 8.) Buna göre insanların amellerinin doğruluğunda ölçü peygamberler ve onların vasilerinin davranışlarıdır. Onların amel ve davranışlarıyla uyum içinde olan ameller kabul edilir, onların amel ve davranışlarına ters düşen işler reddedilir. Bu temel üzere, Peygamber'in (s. a.a) en güzel örnek oluşunun ve sahih hadislerde açıklandığı üzere İmam Ali'nin (a.s) hakkın ölçüsü olduğunun, Hz. Fatıma'nın (s. a.) hoşnutluğunun Peygamberin ve Yüce Allah'ın hoşnutluğu ve onun gazabının Allah'ın ve Peygamber'in gazabı olduğunun anlamı onların tüm fikir, davranış ve tutumlarında masum ve ölçü oldukları gerçeği anlaşılır.")

2- Enbiyâ; 94.

3- Enbiyâ; 96-98.

كَطَيِّ السَّجَلِ لِلْكَتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعُدَّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾

MANZARA 98

Tarafımızdan kendilerine güzel bir söz verilen kimseler, işte onlar, ondan (cehennemden) uzak tutulurlar. Onun (cehennem) uğultusunu duymazlar ve onlar, gönüllerinin dilediği nimetler içinde sürekli kalırlar. Büyük dehşet, onları üzmez. Melekler onları karşılarlar (ve onlara derler ki): "İşte bu, size vadedilen gündür," O gün, yazılı sayfaların tomarını dürer gibi göğütü düreriz. Yaratılışı ilk defa başlattığımız gibi, onu tekrar geri çeviririz. Bu, üzerimize aldığımız bir sözdür. Kuşkusuz, biz bunu yapacağız.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَا ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَا ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَا تَبْقَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٠٧﴾

MANZARA 99

Kuşkusuz, kim Rabbine suçlu olarak gelirse, cehennem onun içindir. Orada ne ölür, ne de yaşar., Kim de iyi işler yapmış bir mümin olarak O'na gelirse

bunlar için yüksek dereceler vardır. Ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan Adn cennetleri! İşte budur arınanların mükâfati.⁽¹⁾ O gün Sur'a üfle-nir ve suğulları gözleri gömgök olmuş hâlde bir araya toplarız. Aralarında gizlice konuşarak şöyle derler: "Siz (dünyada) sadece on gün kaldınız." Biz onların ne konuştuklarını daha iyi biliriz. Onların en olgunu o zaman, "Siz sadece bir gün kaldınız." der. (Ve) sana dağlar hakkında da sorarlar. De ki: "Rabbim, onları ufalayıp savuracaktır." "Yerlerini dümdüz bir alan olarak bırakacaktır." "Artık orada ne bir iniş, ne de bir çıkış görürsün."⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یَوْمَئِذٍ یَّتَبَعُونَ الدَّاعِیَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ یَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِیَ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ أَيْدِیْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا یُحِیْطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١٠﴾ وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَیِّ الْقَیُّوْمِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ یَعْمَلْ مِן الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا یَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾

MANZARA 100

O gün (mahşer günü) çağırıcıya uyarlar. Ona karşı yan çizmek yoktur. Sesler, Rahman olan Allah'ın karşısında kısılır; artık fısıltıdan başka bir ses işitemezsin.⁽³⁾ O gün, Rahman olan Allah'ın izin verdiği ve konuşmasına

1- Tâhâ; 74-76.

2- Tâhâ; 102-107.

3- Tâhâ; 108 (Allâme Muhammed Hüseyini Tabatabaî, El-Mîzan Fî Tefsîr'il-Kur'an adlı eserinde A'râf suresinin; 44, âytini tefsir ederken şu görüşlere yer vermiştir: "el-Kâfi adlı eserde ve Tefsir'ul-Kummî'de Muhammed b. Fuzayl'e dayanılarak verilen bilgiye göre İmam Rıza (a.s), "Bu sırada bir çağırıcı, aralarında şöyle bağırrı: Al-

razı olduğu kimsenin şefaatinde (yardımından) başka hiçbir şefaata yarar

lah'ın lâneti zalimlerin üzerine olsun." (Â'râf, 44) ayeti hakkında, bu çağrıcının İmam Ali (a.s) olduğunu söylemiştir. (el- Kâfi c. 1, s. 426. Tefsir'ul-Kummî c. 1, s. 231.) Ben derim ki: Bu rivayeti Ayyâşi, İmam Rıza'dan (a.s) ve Ravzet'ül-Vâizîn adlı eser, İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s) nakletmiştir. Rivayette, "Çağrıcı Ali'dir (a.s)." denmiştir. (Tefsir'ul-Ayyâşi c. 2, s. 17, h:1.-Ravzet'ül-Vâizîn, s. 85)

Meani'l-Ahbar adlı eserde Cabir Cu'fi'ye dayanılarak verilen bilgiye göre İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: "İmam Ali, Nehrevan dönüşü Kûfe'ye geldiğinde Muaviye'nin ona küfrettiğini, hakaret ettiğini ve taraftarlarını öldürdüğünü haber alınca, bir konuşma yaptı. Konuşmasının bir yerinde şöyle dedi: Dünya ve ahiretteki çağrıcı benim. **'bu sırada bir çağrıcı aralarında şöyle bağırır: Allah'ın lâneti zalimlerin üzerine olsun.'** ayetinde sözü edilen çağrıcı benim. **'Allah ve Resulü'nden bir bildiridir...'** (Tevbe, 1.) ayetinde zikredilen bildiri benim." (Meani'l-Ahbar, s. 58)

Ben derim ki: İmam Ali (a.s), "O bildiriye tebliğ eden çağrıcı benim." Demek istiyor. Sözlerinin başından bu anlaşılıyor. İmam, bu sözleri ile Tevbe Suresi'nin ayetlerinin hikâyesine işaret etmiştir. Mecma'ul-Beyan adlı eserde Hâkim Ebu'l-Kasım Haskanî'nin, Muhammed b. Hanefiyye'ye dayanarak verdiği bilgiye göre İmam Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "O bildiriye tebliğ eden çağrıcı benim." Yine Haskanî'nin, Ebu Salih'e dayanarak verdiği bilgiye göre İbn Abbas şöyle demiştir: "İmam Ali'nin Kur'ân'da geçen öyle isimleri var ki, halk bunları bilmez. Bunlardan biri, **'bu sırada bir çağrıcı aralarında şöyle bağırır.'** Ayetinde geçen 'müezzîn (çağrıcı)' ismidir. İmam Ali, mahşer kalabalığı içinde, 'Allah'ın lâneti, benim velâyetimi yalanlayanların ve hakkımı önemsemeyenlerin üzerine olsun!' diye bağıracaktı." ... Söz konusu çağrı yapma yetkisinin (çağrıcılığın) bir üstünlük sebebi olduğu ise, şüphe edilmemesi gereken bir gerçektir. Bunu anlamak için ahiretteki çağrı yapma yetkisini dünyadaki çağrı yapma yetkisi ile karşılaştırmak gerekir. Çağrı yapmak, bir hükmü sahibi adına muhataplarına bildirmektir. Çağrı yapan kimse, hükmün sahibi ile muhatapları arasında bağlantı kuran bir aracıdır. Aracılığın şerefi ve şerefsizliği, kimin tarafından olduğuna bağlıdır. Besbelli ki, eğer aracılık yüce Allah tarafından veri-

sağlamaz. O, onların önlerinde olanı da, arkalarında olanı da bilir. Ama

lirse, şerefi ve üstünlüğü hiçbir şey ile karşılaştırılmaz. "**İnsanlara haccı ilân et.**" (Hac, 27.) ayetinde İbrahim Peygamber'e ve "**Allah ve Resulü'nden insanlara yönelik bir bildirimdir.**" (Tevbe, 3.) ayetinde İmam Ali'ye verilen aracılık gibi. Bu durum, hüküm sahibinin hükmünün, muhataplarına iletildiği teşriî çağrılar ve bildirimler için geçerlidir. Kıyamet günündeki "**Allah'ın lâneti zalimler üzerine olsun.**" şeklindeki teşriî nitelikte olmayan çağrı ve bildirim ise, zalimlerin Allah'tan tamamen uzak olmaya, sürekli ve mutlak lânete mahkûm olduklarının bildirimidir. Bu bildirim, peygamberler yolu ile bildirilen uyarıların gerçek olduğu zalimlere gösterildikten sonra yapılıyor. Bu bildirimde, vaatlerin ve tehditlerin gerçekliklerinin ortaya çıkması sonucu zalimlere ulaşan kötü akıbet dile getiriliyor. Bu noktayı iyi anla, gerçekleri sakın küçümseme ve elinden geldiği oranda onları aramayı ihmal etme. İmam Ali (a.s), yukarda sözünü ettiğimiz konuşmasında, "Dünyada ve ahiretteki çağrıcı benim." derken, bu noktaya işaret etmiştir. Bu rivayet, çeşitli Şii kanallardan İmam Ali'ye, İmam Muhammed Bâkır'a ve İmam Rıza'ya (üzerlerine selâm olsun) dayandırılarak nakledilmiştir. (el-Burhan, c. 2, s. 16-17, Tahran basımı). Sünnî kanallardan ise, Hâkim tarafından İbn. Hanefiyye aracılığı ile İmam Ali'ye ve Ebu Salih aracılığı ile İbn. Abbas'a dayandırılarak nakledilmiştir. (bk. Gayet'ul-Meram, s. 353, h: 1 ve 2, Beyrut basımı). Ebu Salih, rivayetlerine tefsirlerde ve diğer eserlerde yer verilen güvenilir bir ravidir. Böyle olmasına rağmen tefsirciler onun bu rivayetine yer vermemişler. Hatta bu ravinin tefsir ile ilgili bütün rivayetlerine yer veren Suyutî, bu rivayete yer vermemiştir. Bunun sebebini anlayamadım."

(Ey âriflerin ârifi, Allâme Muhammed Hüseyin Tabatabaî! Mukaddes ruhunuzun affına sığınarak sizin gösterdiğiniz nezâketi göstermeyeceğim için, diyorum ki; yukarıda işaret buyurduğunuz zavallı birtakım tefsircilerin tavırlarının, özellikle de Suyutî'nin bu tavrının sebebi 1500 yıla yakın bir zamandan beri İslâm'ın ve İslâm ümmetinin bahtını karartan Sakife kahramanlarına (!) (Eubekir b. Ebu Kuhafe, Ömer b. Hattab, Osman b. Affan') ve Ümmü-l Mü'minin Aişe'ye ubudiyetlerini sunmak, Hz. İmam Ali'ye (a.s.) karşı da kin ve garazlarını ortaya koymaktır. (M Ü.)

onlar, bilgileriyle O'nu kuşatamazlar. Bütün yüzler, diri ve her şeyi ayakta tutan Allah'a teslim olmuştur. Haksızlık ve zulüm yüklenen, hayal kırıklığına uğramıştır. Mümin olarak iyi işler yapan, ne bir zulme uğramaktan ne de mükâfatının eksiltmesinden korkar.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ﴿٨٢﴾ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾ قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿١٢٦﴾ وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾

MANZARA 101

Size verdiğimiz temiz rızıklardan yiyin, ancak onda azgınlık yapmayın; sonra gazabım üzerinize iner. Gazabım kime inerse, şüphe yok ki, o mahvolur. Gerçekten ben, tövbe edip iman eden ve iyi iş yapan ve sonra hidayete eren kimseyi bağışlayıcıyım.⁽²⁾ "...Artık benden size bir hidayet geldiğinde, kim benim hidayetime uyarsa, ne sapar ve ne de bedbaht olur. " Kim de beni anmaktan yüz çevirirse, onun için zor bir hayat vardır ve kıyâmet günü onu kör olarak hasrederiz." (O) Rabbim! Gören biri

1- Tâhâ; 109 -112.

2- Tâhâ; 81-82.

olduğum hâlde niçin beni kör olarak haşrettin?" der.. (Allah.) "İşte böyledir. Bizim ayetlerimiz sana geldi, ancak sen onları unuttun. Bugün de sen unutulacaksın." der. Aşırılık edeni ve Rabbinin ayetlerine iman etmeyi işte böyle cezalandırırız. Âhiret azabı ise, elbette daha şiddetli ve daha kalıcıdır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفًا أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿٥٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

MANZARA 102

"...Onlara (Peygamberler) Rahman olan Allah'ın ayetleri okununca ağlayarak secdeye kapanırlardı. Fakat onlardan sonra, yerlerine, namazı zayi eden, heva ve heveslerine uyan bir kuşak geçti. Bunlar, yakında sapıklığa uğrayacaklar. Ancak tövbe eden, iman eden ve iyi işler yapanlar başka. Bunlar, cennete girerler ve hiçbir haksızlığa uğratılmazlar. (Onlar) Rahman olan Allah'ın kullarına vadettiği gayb âleminde bulunan Adn bağlarına (cennetlerine) girerler. Kuşku yok ki, O'nun vaadi gerçekleşir. Orada asla boş bir söz işitmezler. İştikleri, sadece esenliktir. (Selâmdır) Sabah ve akşam orada onlara

ayrılan rızıkları vardır. Kullarımızdan, takvalı olanları mirasçı kılacağımız cennet işte budur.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَوَّلًا يَذْكُرُ الْإِنْسَانَ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ
وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ
أَبْنَاهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا
﴿٧٠﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي
الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾

MANZARA 103

İnsan, "Öldükten sonra gerçekten (kabirden) diri olarak çıkarılacak mıyım?!" der. İnsan, daha önce hiçbir şey değilken onu yaratmış olduğumuzu hatırlamaz mı?! Rabbinde andolsun, onları şeytanlarla birlikte kıyamette bir araya toplayacağız. Sonra onları diz üstü çökmüş vaziyette cehennemin etrafında hazır bulunduracağız. Sonra her zümreden Rahman'a karşı daha azgın olanını çekip çıkaracağız. Sonra biz, elbette oraya (cehenneme) girmeye daha layık olanı en iyi biliriz. Sizden oraya girmeyecek yoktur. Bu, Rabbinin üzerine aldığı kesin bir hükümdür. Sonra, takvalı olanları kurtaracağız. Zalimleri ise, orada diz üstü çökmüş olarak bırakacağız.⁽²⁾

* * *

1- Meryem; 58-63.

2- Meryem; 67-72.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمْ آتَّخَذَ
عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾
وَنُرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَآتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا
﴿٨١﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا
الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكٰفِرِينَ تَوَّضِعُهُمْ آزًا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ
عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ
إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَرِدًّا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا
﴿٨٧﴾ إِنَّ كُلَّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ
أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

MANZARA 104

Bizim ayetlerimizi inkâr eden ve "Bana çok evlat ve mal verilecektir." diyen kimseyi gördün mü? O, gayba mı vâkıf oldu, yoksa Rahman'ın katandan bir söz mü aldı? Kesinlikle hayır! Söylediğini yazacağız ve azabını da sürekli artıracamız. Dediği şeylere (mal ve evladına) mirasçı olacağız ve o, yapayalnız bize gelecektir. (Onlar) kendilerine onur kaynağı olsun diye Allah'tan başka ilahlar edindiler. (Hayır), kesinlikle hayır! (Edindikleri o ilahlar,) onların tapmalarını inkâr edecekler ve onlara düşman kesileceklerdir. Görmedin mi? Biz, şeytanları kâfirlere gönderiyoruz, onları şiddetle tahrik ediyorlar. Onları cezalandırmak için acele etme! Biz onlar için (gün) sayıyoruz. □ gün takvalıları Rahman'a giden heyet (misafirler) olarak toplarız. Suçluları da susamış hâlde cehenneme sürükleriz. (□ gün) Rahman olan Allah'ın katında bir söz almış olanların dışında, kimse şefaât

hakkına sahip olmayacaktır.⁽¹⁾ Göklerde ve yerde olan herkes, kul olarak O'nun huzuruna gelir. Gerçekten onları hesaplamış ve onları teker teker saymıştır. Onların hepsi kıyâmet günü yalnız başına O'na gelecektir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَإِثْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾ وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَشِيِّ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

MANZARA 105

Rabbinin kitabından sana vahyedileni oku. O'nun kelimelerini değiştirecek olmaz ve O'ndan başka bir sığınılacak da bulamazsın. Sabah ve akşam Rablerine yalvaran, yalnız O'nun rızasını dileyen kimselerle birlikte sabredip sebat göster. Dünyanın süsüne meylederek gözlerini onlardan

1- Meryem; 77-87.

2- Meryem; 93-95.

çevirme. Kalbini bizi hatırlamaktan gafil kıldığımız, heva ve hevesine uyan ve işi aşırılık olan kimseye boyun eğme. De ki: "Bu hak (söz), Rabbinizdendir. İsteyen iman etsin, isteyen inkâr etsin. Biz, zalimlere çeperleri kendilerini kuşatan bir ateş hazırladık. İmdat dileyecek olsalar, yüzleri kavuran erimiş bakıra benzer bir su ile imdatlarına koşulur. Ne kötü bir içecek ve ne kötü bir dinlenme yeridir! İman edip salih amel işleyenler, (bilsinler ki) biz, iyi işler yapanların mükâfatını zayi etmeyiz. Altından ırmaklar akan Adn cennetleri onlar içindir. Orada tahtlar üzerine kurulup yaslanarak altın bileziklerle süslenirler; ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyerler. Ne güzel bir mükâfat ve ne güzel bir dinlenme yeridir!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾ كَلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفْرًا ﴿٣٤﴾ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَىٰ رَبِّي لِأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَنَّا أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَيُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ

طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِشَمْرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَيْهِ عَلَى مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾

MANZARA 106

(Ey Peygamber) Onlara şu iki adamı örnek ver: Onlardan birine iki üzüm bağı verdik, her iki bağı da hurma ağaçları ile çevirdik ve ikisinin arasında bir ekin bitirdik. Her iki bağ ürününü verdi ve ondan hiçbir şey eksiltmedi. O ikisinin arasından da bir ırmak akıttık. Onun (bol) meyvesi vardı. (Onlardan biri) Arkadaşıyla konuştuğu sırada ona şöyle dedi: "Ben mal bakımından senden daha zengin ve sayı bakımından da senden daha güçlüyüm." (Böylece) kendine zulmederek bağına girdi ve "Bunun yok olacağını asla sanmam." dedi. "Kıyametin de kopacağını sanmıyorum. Şayet Rabbime döndürülürsem, bu bağdan daha iyi bir dönüş yeri bulurum." dedi. Kendisiyle konuşan arkadaşı ona şöyle dedi: "Seni topraktan, sonra nutfeden yaratan, sonra seni bir adam biçimine getiren Allah'ı inkâr mı ediyorsun? "Fakat ben, "O Allah, benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiçbir kimseyi ortak koşmam." (diyorum.) "Bağına girdiğin sırada, "Allah'ın dilediği olur. Allah'ın yardımından başka hiç bir güç yoktur." Deseydin ya! Eğer beni mal ve evlat yönünden kendinden geride görüyorsun (bil ki,)" "Olur ki Rabbim hana senin bağından daha iyisini verir ve senin bağının üzerine gökten bir bela" gönderir de orası düz bir çöle döner." "Ya da onun suyu yerin dibine çekilir artık onu bulman mümkün olmaz." Derken (o inkârcı kişinin) ürünleri kuşatılıp yok edildi. Oraya yaptığı masraflarından ötürü elini ovuşturmaya başladı. Bağ, çardakları üzerine yıkılmıştı. "Keşke Rabbime

kimseyi ortak koşmasaydım!" diyordu! Allah'tan başka ona yardım edecek bir topluluk yoktu; kendisi de kendini kurtaracak değildi.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾ الْمَالُ وَالْبُنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نَسِیرُ الْجِبَالِ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشْرُونَاهُمْ فَلَمْ نَغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوَضِعَ الْكِتَابِ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

MANZARA 107

Onlara dünya hayatı için şu örneği ver: Dünya hayatı gökten indirdiğimiz bir suya benzer; yerin bitkileri o suyla karışıp yeşerir; sonra (o bitkiler) rüzgârların savurduğu çerçöpe döner. Allah'ın her şeye gücü yeter. (Biliniz ki,) Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Kalıcı olan salih işler, Rabbinin katında mükâfatça daha iyi ve ümit besleme yö-

nünden daha güzeldir.⁽¹⁾ Dağları yürüteceğimiz ve yeryüzünü belirgin ve düz olarak göreceğin günü hatırla. Onların tümünü bir araya getirir ve hiçbirini geride bırakmayız. Onlar, tek saf hâlinde Rablerinin huzuruna çıkarılırlar. "Gerçekten siz ilk defa yarattığımız gibi bize geldiniz. Hayır! Size bir buluşma zamanı belirleyeceğimizi düşünmüyordunuz." (0 gün) kitap ortaya konur. Suçluların onda olan şeylerden dolayı tedirgin olduklarını görürsün. "Yazıklar olsun bize!" derler, "Bu nasıl bir kitapmış, küçük veya büyük hiçbir şeyi ihmal etmeden saymış!" Böylece yaptıkları her işi karşılarında hazır bulurlar. Rabbin, kimseye zulmetmez.⁽²⁾ Hatırla o günü ki (Allah), "Bana ortak sandığınız şeyleri çağırın." der. Onları çağırırlar, ama onlar kendilerine cevap vermezler. Biz, aralarında bir uçurum meydana getirmişiz. Suçlular, ateşi görür ve ona düşeceklerini anlarlar; ondan bir kurtuluş yolu da bulamazlar.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾
 وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ الَّذِيْنَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ
 عَن ذِكْرِيْ وَكَانُوْا لَا يَسْتَطِيعُوْنَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ اَفْحَسِبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَنْ

1- Kehf; 45- 46 (Kalıcı olan salih işler; hadislerde günlük beş namaz, gece namazı, Ehl-i Beyt'in sevgisi ve "Subhanellah vel-hamdu lillah ve'llahu ekber" demek olarak açıklanmıştır. (bk. et-Tefsiru's-Safi)

2- Kehf; 47- 49 (İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Kıyamet günü olduğunda kişinin amel defteri kendisine verilir ve "Oku." denir. O da okuyup (yaptıklarını) hatırlar. Her bakışını, söylediği her sözü ve attığı her adımı o an yapmış gibi hatırlar, işte bu yüzden, "Yazıklar olsun bize! Bu nasıl bir kitapmış, küçük veya büyük hiçbir şeyi ihmal etmeden saymış!" der." (bk. Ayyaşî Tefsiri)

3- Kehf; 52-53.

يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا ﴿١٠٦﴾

MANZARA 108

O gün onları kendi hallerine bırakırız. Dalgalar hâlinde birbirlerine girerler. Ve Sur'a üfürülür, böylece onların tümünü bir araya toplarız. İşte o gün cehennemi kâfirlere apaçık sunarız. Onların gözleri üzerinde beni anmaya engel olan bir perde vardı, işitmeye de güçleri yaktı. Küfre düşenler, beni bırakıp da kullarımı kendilerine dost ve koruyucu edineceklerini mi sanmışlardı?! Biz cehennemi kâfirlere ağırlama yeri yaptık. De ki: "Amelle-
rinde en çok ziyana uğrayanları size bildirelim mi?" Onlar; iyi iş yaptıklarını sandıkları hâlde, çabaları dünya hayatında kalan kimselerdir. Onlar, Rablerinin ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr eden kimselerdir. Bu yüzden onların amelleri boşa gitmiştir ve biz kıyâmet günü onlar için bir tartı kurmayız (onlara bir değer vermeyiz), İşte küfre saptıkları, ayetlerimi ve elçilerimi alaya aldıkları için onların cezası cehennemdir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ وَرَأَى الْمَجْرُمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ

مُوقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ
 أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ
 بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ
 يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ
 مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

MANZARA 109

Gerçekten iman edip doğru işler yapanlara gelince, Firdevs bahçeleri onların ağırlama yeridir. Orada, ebedi kalırlar: Oradan ayrılmak da istemezler.⁽¹⁾ Suçlular (ise), ateşi görür ve ona düşeceklerini anlarlar; ondan bir kurtuluş yolu da bulamazlar.⁽²⁾ (Ey Peygamber!) de ki: "Ben ancak sizin gibi bir beşerim. Sadece bana, sizin İlâhınız tek bir ilahdır diye vahyediliyor. Artık kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, salih amel işlesin ve Rabbine ibadette hiçbir kimseyi ortak koşmasın.⁽³⁾ (Ey insanlar) Kim çabuk elde edileni

1- Kehf; 107-108.

2- Kehf; 53.

3- Kehf; 110 (Ayetten anlaşılacağı üzere, insanın kurtuluşu ve yücelmesi, iyi iş yapmasına ve yaptığı iyi işlerde yalnız Allah'ın hoşnutluk ve rızasını kazanmayı niyet etmesine, yani işlerinde ihlâslı olmasına bağlıdır. Amelden, yani iyi iş yapmaktan daha çetin olan, ihlâslı olmaktır; İnsanın gerçek manada ve kapsamlı ihlâsa sahip olması, onun maddi âlemden tamamen kopmasına, ölümü kesinleşen bir insanın dünyaya bakışı gibi dünyaya bakmasına ve tüm varlığıyla Allah'a yönelmesine bağlıdır. İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Bütün insanlar helak olur, âlimler (bilenler) hariç. Bütün bilener de helak olur, amel edenler hariç. Bütün amel edenlerde helak olur, ihlâslılar hariç. İhlâslılar da (ihlâslarını korumak konu-sunda)

(dünya nimetini) isterse, dilediğimiz kişiye, istediğimiz şeyi orada hemen veririz; sonra kınanmış ve kovulmuş olarak gireceği cehenneme girmesini kararlaştırırız. Kim de ahireti ister ve mümin olduğu hâlde oraya yaraşır şekilde çalışırsa, işte bunların çabalarına mükâfat verilir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَكُلِّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِی عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ یَوْمَ الْقِیَامَةِ كِتَابًا یَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿۱۳﴾ اَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفٰی بِنَفْسِكَ الْیَوْمَ عَلٰیكَ حَسِیْبًا ﴿۱۴﴾ رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا فِیْ نُفُوسِكُمْ اِنْ تَكُونُوْا صٰلِحِیْنَ فَاِنَّهٗ كَانَ لِلْاَوَّابِیْنَ غَفُوْرًا ﴿۲۵﴾ وَاَتِ ذَا الْقُرْبٰی حَقَّهُ وَالْمَسْكِیْنَ وَاِبْنَ السَّبِیْلِ وَلَا تَبْذُرْ تَبْذِیْرًا ﴿۲۶﴾ اِنَّ الْمُبْذِرِیْنَ كَانُوْا اِخْوَانَ الشَّیْطٰنِ وَكَانَ الشَّیْطٰنُ لِرَبِّهٖ كَفُوْرًا ﴿۲۷﴾ وَلَا تَجْعَلْ یَدَكَ مَغْلُوْلَةً اِلٰی عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوْمًا مَّحْسُوْرًا ﴿۲۹﴾

MANZARA 110

(Biz) her insanın kaderini (amellerinin sonucunu) boynuna taktık. Bir de insan için kıyâmet günü, açılmış bulacağı bir kitap çıkaracağız. "Oku kitabını!

büyük bir tehlike üzeredirler." Yine İmam Sadık (a.s.)'dan nakledilmiştir ki: "Allah Teala şöyle buyurdu: "Ben en iyi ortağım. Kim bir ameli hem benim için,, hem de başkası için yaparsa, bu amel o ortağa ulaşır." Elbette İhlasın birtakım ölçüleri vardır. Bunları iyice bilmek ve karıştırmamak gerekir. İmam Muhammed Bakır (a.s.)'a şöyle bir soru sorulmuş: "Biri iyi bir iş yapıyor, onun bu işini de bir başkası görüyor ve o işi yapan kimse buna seviniyor; bunun bir sakıncası var mı?" İmam, "İşini baştan itibaren birinin görmesi için yapmadığı takdirde bunun bir sakıncası yoktur. Çünkü her insan yaptığı hayrın insanlar tarafından bilinmesinden hoşlanır." buyurmuştur.

Bugün sen hesap görücü olarak kendine yetersin."⁽¹⁾ Rabbiniz, kalplerinizdekini iyice bilir. Eğer salih insanlar olursanız, (bilin ki) kuşkusuz O, tövbe edenleri affedendir.⁽²⁾ (Ey peygamber) akrabana hakkını ver; yoksula ve yolda kalmış olana da. (Ama) Savurganlık etme.⁽³⁾ Şüphesiz savurganlar şeytanın kardeşleridir. Şeytan ise, Rabbine karşı çok nankördür.⁽⁴⁾ Elini boynuna zincirlenmiş gibi bağlama (cimrilik etme); büsbütün açıp yayma da; yoksa kınanır ve çaresiz olarak oturup kalırsın.⁽⁵⁾

1- İsrâ; 13-14.

2- İsrâ; 25.

3- İsrâ; 26 (Ali b. Esbat, İmam Musa Kâzım (a.s)'dan şöyle nakle-der: İmam Musa Kâzım, Abbâsî halifesi Mehdi'nin yanına vardığında onun halkın hakkını geri ödediğini gördü. İmam, "Emir, bizim hakkımızı niçin geri ödemiyor? Dedi. O, "Sizin hakkınız nedir?" dedi. İmam şöyle buyurdu: "Allah Teala, Peygamberi (s. a.a) için Fedek'i ve çevresini at ve deve sürmeden (savaşız) fethedince Peygamber'ine, akrabana hakkını ver." Ayetini indirdi. Resulullah (s. a.a) bu akrabanın kim olduğunu bilemedi: Bu hususta Cebraîl'e başvurdu. Cebraîl de Rabbine müracaat etti. Bunun üzerine Allah Teala, Peygamber'e şöyle vahyetti: "Fatıma'ya Fedek'i ver." Peygamber (s. a.a), "Fatıma'yı çağırıldı, "Ey Fatıma! Allah, Fedek'i sana vermeme emretti." dedi. Fatıma (s. a) da, "Allah'tan ve senden kabul ettim." dedi. Böylece Fatıma'nın işçileri Peygamber'in hayatı döneminde Fedek'te çalışıyorlardı. Ebu Bekir iş başına geçince fedeki Fatıma'nın elinden aldı, işçilerini oradan çıkardı..." (el-Kâfi; c. I, s. 543)

4- İsrâ; 27.

5- İsrâ; 29 (İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Resulullah (s. a.a), kendisinden dünyalık olarak istenilen her şeyi verirdi. Bir kadın, oğlunu göndererek ondan bir şey istemesini söyledi ve "Eğer Yanımızda bir şey yoktur derse, "Gömleğini ver de." dedi. O da gelip, Resulullah (s. a.a)'in gömleğini istedi ve Peygamber verdi. Bunun üzerine Allah, Peygamber'ine, bağışta ölçülü davranmayı öğütledi."

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِیْمِ ذَلِكْ خَیْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِیْلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَیْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ یَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بَیْمِنِهِ فَأُولَئِكَ یَقْرَأُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا یُظْلَمُونَ فَتِیْلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ فِی هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِی الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِیْلًا ﴿٧٢﴾ أَقِمْ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّیْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّیْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ یَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ وَلَا یَزِیْدُ الظَّالِمِیْنَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَمَنْ یَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ یُضِلِّهِ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِیَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ یَوْمَ الْقِیَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِیْرًا ﴿٩٧﴾

MANZARA 111

Bir şeyi ölçerken ölçęi tam tutun ve doğru bir teraziyle tartın. Bu, daha hayırlı ve sonuç olarak daha güzeldir. Bilmediğın bir şeyin ardına düşme; çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi sorguya çekilecekler. Yeryüzünde böbürlenerek yürüme; çünkü sen yeri yaramazsın ve boyun da dağlara ulaşmaz,⁽¹⁾ □ gün (kıyâmet günü) insanlardan her topluluğın kendi imamlarıyla çağırırız. Kimin kitabı (amel defteri) sağ eline verilirse,

(bk. es-Safi, el-Kâfiden naklen)

işte onlar, kitaplarını okurlar ve en küçük bir haksızlığa uğramazlar. Kim de bu dünyada kör olursa ahirette de kör olur ve yolunu daha fazla şaşırır.⁽¹⁾ Güneşin kaymasından (zevalden) gecenin karanlığına kadar namazı hakkıyla kıl ve sabah Kur'an'ını (namazını) da (hakkıyla yerine getir). Gerçekten sabah Kur'an'ı (sabah namazı) izleniyordur.⁽²⁾ Gecenin bir miktarında da, sana mahsus bir fazlalık olarak, ibadet için uykudan kalk. Olur ki Rabbin, seni beğenilen bir makama ulaştırır.⁽³⁾ (Biz) "Kur'an'dan müminlere şifa ve rahmet kaynağı olan ayetler indiririz. Zalimlerin ise sadece hüsrânını artırır."⁽⁴⁾ Allah'ın hidayete erdirdiği kimse hidayete erişir. Saptırdığı kimseler için ise, D'n-

1- İsrâ; 71-72.

2- İsrâ; 78 (Bu ayette günlük beş farz namaza işaret vardır. Öğleden gecenin karanlığına, yani yarısına kadarki zaman zarfı, dört namazın, yani öğle, ikindi, akşam ve yatsı namazlarının vaktidir. Sabah Kur'ân'ı da, sabah namazını bildirmektedir. Böylece bu ayet, günlük beş namaza ve vakitlerine işaret etmektedir. Ayette üç ana zamanın, yani öğle, akşam ve sabahın açıkça beyan edilmesi, namazların bu üç ana zamana uyarlı olduğuna işaret olabilir. Böylece bu beş namazı, üç vakitte cem şeklinde kılınabileceği de anlaşılır.

3- İsrâ; 79 (Gece namazının önemini birçok ayet ve hadis açıklamaktadır. Bu ayette insanın yüce makamlara ulaşmasının yolunun gece teheccüdü olduğu açıklanmıştır. Gece namazının insana İlahî nur verdiği, sevince sebep olduğu, rızkı artırdığı, fakirlikten insanı kurtardığı, hastalıkları vücuttan uzaklaştırdığı ve sıhate sebep olduğu ve daha birçok manevi ve maddi bereketlere yol açtığı, bir çok hadiste ifade edilmiştir. Ayette, Resulullah (s. a.a)'a verileceği müjdelenen beğenilmiş makamdan maksat, hadislerde açıklandığı üzere şefaht makamıdır. (bk. Nuru's-Sekaleyn Tefsiri)

4- İsrâ; 82 (İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Müminlerden birisi bir hastalıktan şikâyetçi olur da halis bir niyetle Ku'ân'dan bu ayeti okur ve rahatsız olan yerine elini sürerse, hangi hastalık olursa olsun şifa bulur." (bk. Nuru's-Sekaleyn Tefsiri)

dan başka bir dost ve koruyucu bulunmaz. Kıyâmet günü de onları yüzüstü, kör, dilsiz ve sağır olarak haşrederiz. Onların barınağı cehennemdir; ateşi dindikçe alevini artırırız."⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءِ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

MANZARA 112

(Allah) İnsanı bir nutfeden yarattı. Ancak o (yaratıcısına) apaçık bir düşman kesildi.⁽²⁾ Kuşkusuz, Allah (onların) gizlediklerini de bilir, açığa vurduklarını da. Kuşkusuz, O böbürleneni sevmez.⁽³⁾ Melekler, kendilerine zulmedenler olarak onların canlarını alırlar; onlar da teslim olup, "Biz kötü bir iş yapmıyorduk." derler. Hayır! Allah, sizin yaptıklarınızı iyice biliyor. O halde ebedi kalacağınız cehennemden kapılarınızdaki girin. Kibirli olanların yeri ne kötüdür!⁽⁴⁾ (Muttakilerin ise), Melekler, tertemiz ve arınmış kimseler olarak onların

1- İsrâ; 97.

2- Nahl; 4.

3- Nahl; 23.

4- Nahl; 28-29.

canlarını alırlar; "Selam olsun size. Yaptığınız amellerin karşılığı olarak girin cennete." derler.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

MANZARA 113

□ gün (hesap günü) her ümmetten bir şahit getiririz ve küfre sapanlara izin verilmez ve onlardan özür dilemeleri de istenmez. Zulmedenler azabı gördüklerinde, artık onlara (azap) hafifletilmez ve onlara mühlet de verilmez⁽²⁾ (Ey iman edenler) Allah'a verdiğiniz sözü az bir değer karşılığında satmayın. Eğer bilerseniz, Allah'ın katında olan (mükâfat), sizin için daha hayırlıdır. Sizin yanınızda olan tükenir; ama Allah'ın yanında olan kalıcıdır. (Biz) sabreden kimseleri, yaptıkları amellerin en güzeli ile mükâfatlandırırız. Erkek veya kadın, kim mümin olarak iyi iş yaparsa, onu temiz ve güzel bir hayatla yaşa-

1- Nahl; 32.

2- Nahl; 84-85.

tırız ve yaptıkları amellerin en iyisi ile mükâfatlandırırız.⁽¹⁾ Kuşkusuz, Allah takvalılarla ve iyilerle beraberdir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرُّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُهُمُ
الْأَمْلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ
أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
﴿٤٥﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا

1- Nahl; 95-97 (İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Kim Kur'an okur da Allah'a karşı tevazu etmez, kalbi yumuşamaz ve içinde hüznün ve korku oluşmazsa, Allah Teala'nın yüce azametini küçük saymış ve apaçık bir ziyan etmiştir. Kur'an okuyan, şu üç şeye ihtiyaç duyar: Mütevazı bir kalbe, uğraşılardan uzaklaşmış bir bedene ve kimsenin bulunmadığı bir yere. Kalbi huşu içinde oldu mu şeytan ondan kaçır. Yüce Allah şöyle buyurur: "Kur'an okuduğun zaman kovulmuş şeytandan Allah'a sığın" Kendini sebeplere teveccüh etmekten uzaklaştırdı mı kalbi kıraat için hazırlanır ve onu Kur'an'ın nurunun bereket ve faydalarından alıkoyacak bir şeyle karşılaşmaz. İki özelliği, yani kalbin tevazusu ve bedenın ıstıgallerden uzaklaşmasını yerine getirdikten sonra تنها bir yer seçerse, ruhu ve kalbinin derinliği Allah ile menus olur ve Allah'ın salih kullarına olan hitaplarının lezzetini anlar. Allah'ın onlara olan lütfunu bilir, onlara tahsis ettiği çeşitli kerametlerini ve özgün işaretlerini anlar. Bu içecekten bir bardak içen kimse, artık bu halini hiçbir halle değişmez ve hiçbir vaktini bu vakte tercih etmez. Bunu her itaat ve ibadette tercih eder. Çünkü bu işte Rab ile aracısız münacat etme gerçekleşir." (es-Safî Tefsiri, 11. Mukaddime; Misbahu's-Şeria, s. 29) 98: Kur'an okuduğun zaman kovulmuş Şeytandan Allah'a sığın.

2- Nahl; 128 .

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

MANZARA 114

Kâfirler zaman zaman, keşke Müslüman olsaydık, diye arzu ederler. Bırak onları; yesinler, eğlensinler ve arzu (lar) onları oyalasın. Yakında bilecekler.⁽¹⁾ "Cehennem onların (İblise uyan azgınlara) tümünün buluşma yeridir." "Onun yedi kapısı vardır; her kapısı için onlardan belli bir topluluk ayrılmıştır." Takva sahipleri ise, bahçelerde ve pınar başlarındadır. (Onlara.) "Esenlikle oraya girin." (denir.) (Onların) kalplerinde olan kinleri çıkardık. Kardeşçe karşı karşıya tahtlar üzerinde otururlar. Orada onlara bir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılacak değillerdir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ

1- Hicr; 2-3 (İmam Muhammed Bakır (a.s)'dan naklen Resulullah (s. a.a.) şöyle buyurdular: "Allah'ın velayeti ve saadet (bir kimse hakkında) gerçekleşince, ecel gözlerin önüne dikilir ve arzu arkaya atılır; ancak Şeytan'ın velayeti ve bedbahtlık gerçekleşince, arzu gözlerin önüne dikilir ve ecel arkaya atılır." İmam Ali (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Sizin için en çok korktuğum, iki şeydir, hevese uymak ve uzun arzulara kapılmaktır. Hevese uymak, hakka uymaya engel olur. Uzun arzu da, ahreti unutturur." Yine şöyle buyurmuştur: "Kul arzusunu uzattığında mutlaka amelini kötüleştirir." Yine şöyle derdi: "Eğer kul ecelini ve süratle ona doğru gelişini görse, mutlaka dünyayı elde etmek için çaba göstermekten nefret eder." (el-Kâfi, es-Safî)

2- Hicr; 43-48.

اللَّهُ وَيَبْعُوثَهَا عَوْجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾ وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ﴿٣١﴾

MANZARA 115

O Allah ki, göklerde olan her şey ve yerde olan her şey O'nundur. Şiddetli bir azaptan dolayı vay kâfirlerin haline! Onlar, dünya hayatını ahiretten üstün tutarlar, Allah'ın yolundan alıkoyarlar ve onu eğri yapmak isterler. İşte onlar, (haktan çok) uzak bir sapıklık içindedirler.⁽¹⁾ Hani Rabbiniz şöyle ilan etmişti: "Şükrederseniz, nimetinizi artırırım; nankörlük ederseniz, (bilin ki) azabım çok şiddetlidir."⁽²⁾ (Peygamberler, Allah'tan) fetih (ve zafer) istediler ve her inatçı zorba ümitsizliğe kapılıp ziyana uğradı. Arkasından da

1- İbrahim; 2-3.

2- İbrahim; 7 (İmam Sadık (a.s.)'dan şöyle nakledilmiştir: "Herhangi bir kula Allah bir nimet verir, de kalbiyle o nimeti ikrar eder ve diliyle Allah'a o nimetten dolayı hamd ederse, sözünü bitirmeden Allah o nimetin kendisi için artırılmasını emreder." Bir rivayete göre İmam, "Allah o nimetin artırılmasına izin verir" dedi ve sonra şu ayeti okudu: "Şükrederseniz, nimetinizi artırırım." (bk. Ayyaşî Tefsiri]

cehennem vardır ve (orada) ona irinli sudan içirilecektir. Yudumlaya yudumlaya onu içer, ama onu kolayca yutamaz. Her yandan ölüm ona doğru gelir, ama o ölmez. Arkasından da şiddetli bir azap onu bekler. Rablerini inkâr edenlerin durumu, fırtınalı bir günde şiddetli rüzgârın esmesine maruz kalan küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şeyi ele geçiremezler. İşte uzak sapıklık budur.⁽¹⁾ İman eden ve iyi işler yapanlar, altlarından ırmaklar akan, Rablerinin izniyle ebedi kalacakları cennetlere konurlar. Oradaki ağırlandırmaları "selam"dır.⁽²⁾ (Ey Peygamber) İman eden kullarıma de ki: "Alışveriş ve dostluğun olmadığı gün gelmeden önce namazı hakkıyla kılınlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan açık ve gizli infak etsinler."⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخَّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ
 الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾ مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْنَدْتُهُمْ هَوَاءً
 ﴿٤٣﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَّابِلُهُمْ مِنْ
 قَطْرَانَ وَتَغْشَى وُجُوهُهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللّٰهَ
 سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
 وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

MANZARA 116

Sakin, Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma(yın). Onları gözle-
 rin açık kalacağı güne ertelemektedir. (D gün) Boyunlarını uzatıp başlarını

1- İbrahim; 15-18.

2- İbrahim; 23.

3- İbrahim; 31.

dimdik tutarlar, gözleri kıpırdamaz ve yürekleri (korkudan) boşalır.⁽¹⁾ O gün, suğuların zincirlerle birbirlerine bağlandıklarını görürsün. Gömlekleri katrandandır ve yüzlerini ateş kaplar. Allah, işte böylece herkese kendi kazandığı ile karşılık verir. Allah çok çabuk hesap görendir. Bu (Kur'an), insanlar için yeterince açık bir mesajdır. Bununla uyarılırsınız, Allah'ın tek İlah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye (indirilmiştir).⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿٥﴾ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾
 وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ
 ﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْتَى وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ
 عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سِوَاءَ مَنْكُم مَن
 أَسْرَ الْقَوْلِ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ وَلِلَّهِ
 يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ
 ﴿١٥﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
 وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

MANZARA 117

"...Onların(inkârcıların) boyunlarına zincir halkaları vurulmuştur. Onlar, cehennemlikler ve orada ebedi kalırlar.⁽³⁾ Küfre düşenler derler ki:

1- İbrahim; 42-43.

2- İbrahim; 49-52.

3- Ra'd; 5.

"Ona Rabbinden bir ayet (mucize) indirilseydi ya!" Sen ancak bir uyarıcısın. Her topluluğun bir de hidayet edeni var.⁽¹⁾ Allah her dışının neyi taşıdığını ve rahimlerin neyi azaltıp neyi artıracığını bilir. O'nun katında her şey bir ölçü iledir. O, gizli ve açığı bilir; büyük ve yücedir. Sözü-nü gizleyen ile onu açığa vuran, gece gizlenen ile gündüz açıkça dolaşan kimse (O'nun yanında) birdir.⁽²⁾ Göklerde ve yerde bulunan herkes ve onların gölgeleri, ister istemez sabah ve akşam O'na secde ederler.⁽³⁾ Rablerinin çağrısını kabul edenler için çok güzel mükâfat vardır. O'nun çağrısını kabul etmeyenler ise, eğer yeryüzünde olan her şey ve onun bir misli de onların olsa, onu kendilerini kurtarmak için verirler. İşte onlar için zor bir hesap vardır ve barınakları cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir!⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ

1- Ra'd; 7 (Taberî, ibn Abbas'tan şöyle nakletmiştir: "Bu ayet nazil olunca Resulullah (s. a.a) elini göğsüne koyarak, Ben korkutucuyum. dedi. Sonra eliyle Ali'nin omzuna vurarak, "Ey Ali! Sen hidayet edensin: benden sonra hidayete erenler seninle hidayete ererler. dedi. (bk. et-Tibyan Tefsiri.) Yine el-Kâfi'de nakledilen bir hadise göre İmam Muhammed Bakır (a.s) şöyle buyurdular: "Resulullah (s. a.a) korku-tucudur ve her dönem için bizden halkı Peygamber'in getirdiğine hidayet eden bir hidayetçi vardır. Resulullah'tan sonra hidayetçiler, Ali ve ondan sonra bir biri ardınca gelen vasilerdir." (bk. es-Safî Tefsiri, el-Kâfiden naklen.)

2- Ra'd; 8-10.

3- Ra'd; 15.

4- Ra'd; 18.

يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

MANZARA 118

Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, kör bir kimse gibi olur mu?! Sadece akıl sahipleri öğüt alırlar. Onlar, Allah'ın ahbine vefa gösterirler ve antlaşmalarını bozmazlar. Onlar, Allah'ın korunmasını istediği ilişkileri korurlar, Rablerinden sakınırlar ve kötü hesaptan korkarlar. Onlar, Rablerinin hoşnutluğu için sabrederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizlice ve açıkça harcarlar ve kötülüğü iyilikle giderirler. İşte (dünya) yurdun(un) (güzel) sonu onlar içindir. □ güzel son, onların yerleşeceği Adn cennetleridir. Onlar, onların salih olan babaları, eşleri ve soylarıyla oraya girerler. Melekler her kapıdan onların yanına vararak (derler ki): "Sabrınız karşılığında size selam olsun! Yurdun sonu ne güzeldir!"⁽¹⁾

* * *

1- Rad; 19-24 (İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir. "Biz çok sabredeniz, fakat Şialarımız bizden daha sabırlıdırlar. Çünkü biz, bilgi üzere (yani düşmanlarımızın akıbetini nasıl olacağı ve ahiret âleminde mükâfatın nasıl olacağı hakkında geniş bilgiye sahip olarak sabre-deriz; şiamız ise bilmedikleri bir şey için sabreder." (bk. Kummî Tefsiri)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنْابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ ﴿٢٩﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾ يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

MANZARA 119

Allah'ın ahdini kesinleştirdikten sonra bozanlar, Allah'ın emrettiği bağı koparanlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlar var ya lanet onlarıdır ve yurdun kötü sonu onlarıdır. Allah dilediği kimseye rızık genişletir de, daraltır da. Onlar dünya hayatına sevinirler, oysa dünya hayatı ahiret karşısında (az) bir yararlanmadan başka bir şey değildir. Kâfirler, "Niçin Rabbinden ona bir ayet indirilmemiştir?" derler. De ki: "Allah dilediğini saptırır ve kendisine yöneleni de kendi yoluna iletir." Onlar, iman eden ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşan kimselerdir. Bilin ki, Allah'ı anmakla kalpler huzura kavuşur. İman edip salih ameller işleyenlere ne mutlu! Güzel sonuç onlarıdır.⁽¹⁾

1- Ra'd; 25-29 (29. Ayette geçen "tûba" kelimesini "Ne mutlu" olarak

Takvalılara vaat edilen cennetin vasfı (şöyledir): Onun altından ırmaklar akar, yiyecekleri ve gölgesi de süreklidir. İşte takvalı olanların sonu budur. Kâfirlerin sonu ise ateştir.⁽¹⁾ Allah dilediğini siler, dilediğini de sabit bırakır. Ana kitap O'nun katındadır.⁽²⁾ İnkâr edenler, "Sen peygamber değilsin." derler. De ki: "Benimle sizin aranızda Allah ve yanında kitap ilmi bulunan kimse şahit olarak yeter."⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ

tercüme edilmiştir. Tûba; güzel ve iyi anlamında olan tayyib kökünden mastardır. Ehl-i Beyt'ten gelen bazı hadislerde, Tuba'nın cennette bir ağacın adı olduğu açıklanmıştır. Bu ağacın kökü hadislere göre, Hz. Muhammed (s. a.a)'in evinde bulunmaktadır ve bu ağacın dal ve budakları cennette bulunan tüm müminlerin evine sarkar. Herkesin isteğine göre bu ağaç ona meyve verir. Birtakım hadisler de bu ağacın kökünün Hz. Ali'nin evinde olduğunu bildirmiştir. Peygamber (s. a.a) bir hadisinde bunu, "Benim ve Ali'nin evi cennette aynı yerdedir." diye açıklamıştır, (bk. Mecmau'l-Beyan, Ayyaşî, Kummî ve es-Safî Tefsirleri, el-Kâfi, el-Hısal ve el-İhticac kitapları.)

1- Ra'd; 35.

2- Ra'd; 39 (İmam Sadık (a.s), Resulullah (s. a.a)'den şöyle nakletmiştir: "Ömründen sadece üç yıl kalmış olan bir adam akrabasına iyilik eder, Allah bu yüzden onun ömrünü otuz üç yıl uzatır ve ömründen otuz üç yıl kalmış bir kişi de akrabalık ilişkilerini keser, Allah bu yüzden onun ömrünü üç yıl veya daha aza indirir." Sonra İmam Sadık (a.s.) yukarıdaki ayeti okudular. (bk. Ayyaşî tefsiri)

3- Ra'd; 43 (Ehl-i Beyt İmamları'ndan gelen birçok hadise göre, ya-nında kitap ilmi bulunan kimseden maksat, İmam Ali (a.s)'dir. (bk. Ayyaşî Tefsiri)

وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

MANZARA 120

(Yusuf): "Ey Rabbim! Bana hükümler verdin ve sözleri yorumlamayı bana öğrettin. Ey gökleri ve yeri yoktan var eden! Dünya ve ahirette benim sahibim sensin. Beni Müslüman olarak öldür ve beni iyilere kat."⁽¹⁾ Bu, (Yusuf'la il-

1- Yûsuf; 101 (İmam Sadık'dan (a.s) şöyle nakledilmiştir: "Süre dolduğunda ve Allah kendisine kurtuluşu için dua etmesine izin verdiğinde Hz. Yusuf yüzünü yere koyarak şöyle dua etti: 'Allah'ım Eğer günahlarım yüzümü senin katında değersiz ve yıpranmış kılmışsa, salih babalarım İbrahim, İsmail, İshak ve Yakup hürmetine sana yöneliyorum. Bu dua üzerine Allah onu kurtardı.' İmam'a, "Biz de bu dua ile dua edelim mi?" diye sorduklarında İmam, "Bunun" benzeri ile dua edin ve şöyle deyin: "Allah'ım! Günahlarım yüzümü senin katında değersiz kılmışsa, rahmet peygamberi olan nebin Muhammed'in ve Ali, Hasan' Hüseyin ve İmamlar'ın hakkına senin kapına geldim deyin." buyurdu, (bk. Mecma'ul-Beyan ve Ayyaşî Tefsirleri.) * İmam Sadık (a.s) ve imam Zeynelabidin'dan (a.s) rivayet edildiğine göre, Hz. Yakub'un bu belayla karşılaşmasına, kestiği bir koyundan ümmetinden bir muhtaca vermemesi sebep olmuştur. Bu olaydan sonra her öğle vakti Yakub adına biri, "Oruca niyetli olmayan Yakub'un öğle yemeğine gelsin." ve her akşam vakti de, "Oruca niyetli olan Yakub'un akşam yemeğine buyursun." diye duyuruda bulunurdu. (bk. Ayyaşî Tefsiri)

gili haberler) sana vahyettiğimiz gayba ait haberlerdendir. Onlar sözbirliği yapıp tuzak kurduklarında sen onların yanında değildin. Ama sen ne kadar istesen de, insanların çoğu iman etmezler.⁽¹⁾ Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki, onların yanından yüzlerini çevirerek geçerler. Onların çoğu, ancak ortak koşarak Allah'a iman ederler.⁽²⁾ Acaba onlar, Allah'ın kuşatıcı bir azabının onlara gelmesinden veya bilmedikleri bir sırada o kıyâmet saatinin ansızın gelmesinden güvende midirler?!⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا
فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا

* İmam Rıza (a.s) dan yine şöyle nakledilmiştir: "Hapishanenin gardiyanı Hz. Yusuf'a, "Seni seviyorum." dedi. Hz. Yusuf, "Başıma ne geldiyse, işte bu sevgiden geldi. Halam beni sevdiği için çalıp götürdü. Babam beni sevdiğinden kardeşlerim beni kıskandılar. Aziz'in hanımı beni sevdiğinden hapse attırdı dedi." (bk. Ayyaşî ve Kummî Tefsirleri)

1- Yûsuf; 102-103.

2- Yûsuf; 105-106. (106. Ayet hakkında İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Bu; kişinin, "Falan adam olmasaydı ben helak olurum, falan olmasaydı benim başıma şu bela gelirdi, şu olmasaydı malım elimden çıkardı." demesidir. Böyle söyleyen kimsenin, bir başkasını, elde ettiği rızık veya elinden çıkardığı mal hususunda Allah'a ortak kılmış olduğunu görmez misin?!" İmam'a, "Allah, falancayı bana lüt-fetmeseydi ben helak olurum, demek nasıldır?" diye sordum, İmam, "Bunun bir sakıncası yoktur." dedi. (bk. Ayyaşî Tefsiri)

3- Yûsuf; 107.

فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ
 غَيْرَ مَجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾ وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لِيُوقَفَيْنَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
 ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
 ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
 أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ
 الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

MANZARA 121

0 gün geldiğinde hiçbir nefis O'nun izni olmadan konuşamaz. Onlardan bir kısmı bedbaht ve bir kısmı ise mutlu olur. Bedbaht olanlar, ateşte yer alırlar; orada onların bir inilti ve bağırıları vardır. Gökler ve yer var oldukça, Rabbinin dilediği dışında, orada sürekli kalırlar. Kuşkusuz, Rabbin her istediğini yapandır. Mutlu olanlar ise, cennette yer alırlar; gökler ve yer var oldukça, Rabbinin dilediği dışında, kesintisiz bir bağış olarak orada sürekli kalırlar.⁽¹⁾ Gerçekten Rabbin her birinin yaptıklarının karşılığını tam olarak kendilerine verecektir. Çünkü O, onların yapmakta olduklarından haberdardır. (Ey Peygamber!) emrolunduğun gibi dosdoğru ol, Seninle birlikte tövbe edenler de (dosdoğru olsunlar.) ve haddi aşmayın; kuşkusuz O, yapmakta olduklarınızı görmektedir⁽²⁾ Zulmedenlere yaslanmayın, yoksa ateş size de dokunur; sizin Allah'tan

1- Hûd; 105-108.

2- Hûd; 111-112 (112. ayetle ilgili olarak, İbn. Abbas'tan şöyle nakle-dilmiştir: "Resulullah'a (s. a.a) bu ayetten daha ağır ve çetin gelen bir ayet inmemiştir. Resulullah (s. a.a), "Hud, Vakıa ve benzeri sureler saçımı ağarttılar." diye buyururdu." (bk. Cevamu'l-Cami ve es-Safi Tefsirleri)

başka dostlarınız yoktur; sonra size yardım da edilmez.⁽¹⁾ Gündüzün iki ucunda ve gecenin ilk saatlerinde hakkıyla namazı kıl. Kuşkusuz, iyilikler kötülükleri giderir. İşte bu, öğüt alanlar için bir öğüttür.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِیْ سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلَی الْعَرْشِ یُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ شَفِیْعٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۳﴾ اِلَیْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِیْعًا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا اِنَّهٗ یَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدهُ

1- Hûd; 113 (Bu ayetle ilgili olarak, İmam Cafer Sadık (a.s), şöyle demiştir: "Zalimlere yaslanmayın, yoksa ateş size de dokunur." ayeti hakkında "Zalimlere yaslanan, (Zalim) hükümdarın yanına gelip, onun elini kesesine sokup (para çıkararak) kendisine verinceye kadar (yani çok kısa bir süre için bile) onun sağ kalmasını isteyen kişidir." (el-Kâfî, c. 5, s. 108)

2- Hûd; 114 (Bu ayetle ilgili olarak İmam Ali'den (a.s) şöyle rivayet edilmiştir: Resulullah (s. a.a)'ın şöyle dediğini duydum: "Allah'ın kitabında en çok ümit veren ayet, "Gündüzün iki ucunda ve gecenin ilk saatlerinde hakkıyla namazı kıl. Kuşkusuz, iyilikler kötülükleri giderir, işte bu, öğüt alanlar için bir öğüttür." Sonra şöyle dedi: "Ya Ali! İçinizden biriniz abdest almak için kalktığında günahları onun azalarından dökülür. Allah'a yüzü ve kalbiyle yöneldiğinde anadan doğduğu gün gibi üzerinde bir günah kalmaz. Eğer namazların arasında bir şey (günah) işlerse, yine onun durumu (namaz kılınca) böyle olur." Böylece beş namazı saydı. Sonra şöyle dedi: "Ey Ali! Ümmetim için namaz, birinizin kapısından geçen bir nehre benzer; eğer (onun) üzerinde bir kir olur da o nehirde her gün beş defa yıkanır, onun üzerinde bir kir kalır mı? Allah'a yemin olsun ki, günlük beş namaz da ümmetim için işte böyledir." (bk. el-Ayyaşî ve es-Safî Tefsirleri)

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ
 حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً
 وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا
 بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

MANZARA 122

Kuşkusuz Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde (merhalede) yaratan ve sonra Arş,'a egemen olup işleri düzene koyan Allah'tır." O'nun izni olmadan bir şefahtçi (yardımcı) bulunmaz. İşte Rabbiniz, O Allah'tır; O'na ibadet edin. Acaba öğüt almıyor musunuz?! Hepinizin dönüşü O'nadır. Bu, Allah'ın hak olan bir sözüdür. Gerçekten O, iman edenleri adalet üzere mükâfatlandırmak için yaratılışı başlatır, sonra onu geri çevirir. Kâfirlere ise, inkâr ettikleri için kaynar sudan bir içecek ve acı bir azap vardır. Güneşi ışık (kaynağı), ayı aydınlık kılan yılların sayısını ve hesabı bilesiniz diye ona (aya) menziller belirleyen O'dur. Allah bunları ancak hak üzere yaratmıştır. O, bilen bir toplum için ayetlerini genişçe açıklar.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ
 لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
 بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَئِكَ مَا وَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
 ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَى مِنْ

1- Yûnus; 3-5.

تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخِرَ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

MANZARA 123

Gecenin ve gündüzün (birbiri ardınca) gidip gelişinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde takvalı olan bir topluluk için ayetler vardır. Bizimle buluşmayı ummayan, dünya hayatıyla memnun olan, ona güvenen ve bizim ayetlerimizden gafil olan kimse-ler var ya! Onların barınağı, kazandıkları kötülüklerden dolayı ateştir. Kuşkusuz, iman edip iyi işler yapanları, Rableri imanları sebebiyle hidayete erdirir. Nimetlerle dolu cennetlerde onların (saraylarının) altından ırmaklar akar. Bunların orada (Allah'ı) çağırması, "Her eksiklikten uzaksın sen Ey Allah!" demektir; iltifatları "selam"dır; son çağıruları da, "Âlemlerin Rabbine hamd olsun." Demektir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنِ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْتَغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

MANZARA 124

Kara ve denizde sizi gezdiren O'dur. Gemilerde bulunduğunuz ve gemiler hoş bir rüzgârla onları dolaştırdığı, onların da bununla sevindiği bir sırada sert bir fırtına gelip çatar ve her yerden dalgalar onları sarar da artık çepeçevre kuşatıldıklarına inanınca, Allah için dinlerini (her türlü şirkten) arındırarak, "Bizi bundan kurtarırsan, mutlaka şükredenlerden oluruz." diye yalvarırlar. Fakat onları kurtarıncaya, hemen haksız yere yeryüzünde zulüm ve azgınlık yapmaya koyulurlar. Ey İnsanlar! (Bilin ki) zulüm ve azgınlığımız sadece kendi aleyhinizedir. Bu, dünya hayatının (zevkleri) geçici zevklerdir. Sonra dönüşünüz bizedir ve biz de yaptığımız işleri size bildireceğiz.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَفِصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا

1- Yûnus; 22-23 (23. Ayetle ilgili, İmam Sadık (a.s.)'ın şöyle dediği nakledilmiştir: "Üç şeyin zararı sahibine döner: Ahdi çiğnemek, zulmetmek ve tuzak kurmak. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: Ey insanlar! (Bilin ki) zulüm ve azgınlığımız, sadece kendi aleyhinizedir." (bk. Ayyaşî Tefsiri)

أَغْشَيْتَ وَجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أَوْلَيْتَكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

MANZARA 125

Dünya hayatının örneği, gökten indirdiğimiz bir suya benzer ki, insanların ve hayvanların yediği yeryüzünün bitkileri onunla gürleşip birbirine karışır. Nihayet yer süsünü, takınıp güzelleştiği ve yeryüzündekiler ondan yararlanma gücüne sahip olduklarını sandıkları sırada, gece veya gündüz ansızın emrimiz gelip çatar ve o yeri sanki orada önceden bir şey yokmuş gibi biçilmiş hâle getirir. Ayetlerimizi, düşünen topluluk için böyle genişçe açıklarız. Allah, esenlik (selam) yurduna çağırır ve dilediğini doğru yola iletir.⁽¹⁾ İyi işler yapanlara iyilik ve daha fazlası (mükâfat olarak) vardır. Yüzlerini ne kara bir toz ve ne de zillet sarar. İşte onlar cennetlikler ve orada ebedi kalırlar.⁽²⁾ Kötülük kazananlara gelince, her kötülüğe ancak misliyle karşılık verilir. Onları zillet sarar. Allah'a karşı onları koruyacak

1- Yûnus; 24-25 (İmam Muhammed Bakır (a.s.)'ın şöyle dediği nakle edilmiştir: "Selam Allah'tır ve kullarına ve dostlarına yaratmış olduğu yurdu ise cennettir. O, dilediğini cennetin yolu olan doğru yola muvaffak kılarak (bu yurda) hidayet eder." (bk. es-Safi)

2- Yûnus; 26 (el-Kaddah şöyle nakleder: İmam Muhammed Bakır (a.s.) bana, ...Yûnus Suresini oku dedi. Ben sureyi okuyarak, "iyi işler yapanlara iyilik ve daha fazlası (mükâfat olarak) vardır. Yüzlerini ne kara bir toz ve ne de zillet sarar, işte onlar cennetlikler ve orada ebedi kalırlar." ayetine geldim. İmam, "Yeter!" dedi. Sonra şöyle buyurdu: "Resulullah şöyle buyurmuştur: Ben Kur'an okuduğumda niçin yaşlan-madığıma şaşırıyorum." (el-Kâfi, c. 2, s. 633; Ayyaşî-Tefsiri, c. 2, s. 120)

kimse bulunmaz. Sanki yüzlerini karanlık geceden parçalar örtmüştür. Onlar ateş adamlarıdır ve onlar orada ebedi kalırlar.⁽¹⁾ Kuşkusuz, Allah insanlara hiçbir şekilde zulmetmez. Fakat insanlar kendilerine zulmederler.⁽²⁾ Eğer zulmetmiş olan her bir kimse yeryüzünde bulunan her şeye sahip olsa, (azaptan kurtulmak için) onu (tamamını) fidiye olarak verir. Onlar azabı görünce pişmanlıklarını gizlerler ve aralarında adaletle hükmedilir; onlara zulmedilmez.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْحَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

1- Yûnus; 27.

2- Yûnus; 44 (İmam Muhammed Bakır (a.s.)'dan şöyle nakledilmiştir: "Hikmet sahibi ve her şeyi bilen Allah, sadece hoşnutluğunu kabul etmeyenlere gazap eder; sadece bahşişini kabul etmeyenlere merhametini esirger ve yalnız hidayetini kabul etmeyenleri saptırır." (bk. es-Safî Tefsiri, el-Kâfiden naklen)

3- Yûnus; 54.

MANZARA 126

Rabbinin sözü (azap vaadi) haklarında kesinleşenler, acı azabı görene kadar kendilerine her türlü ayet gelse bile, iman etmezler.⁽¹⁾ Rabbin isteseydi, yeryüzünde olan herkes iman ederdi. Bu durumda sen insanları iman etsinler diye mi zorluyorsun?!⁽²⁾ Ey insanlar! Rabbinizden size gerçek geldi. O hâlde, kim hidayet bulursa, kuşkusuz kendi yararına hidayet bulmuş olur; kim de sapıklığa düşerse, kuşkusuz kendi zararına sapıklığa düşmüş olur. Ben size vekil (koruyucu) değilim.⁽³⁾ Dünya hayatını ve süsünü isteyenlere, dünyada işlerinin karşılığını tam olarak veririz ve orada (dünyada) hiçbir eksikliğe uğratılmazlar. Bunlara ahirette ateşten başka bir şey yoktur ve dünyada yaptıkları işler boşa gitmiştir. Yapmakta oldukları işler zaten batıl idi.⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةً
عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ
وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا
الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن كَانَ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ

1- Yûnus; 96-97.

2- Yûnus; 99.

3- Yûnus; 108.

4- Hûd; 15-16.

تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

MANZARA 127

İman edip hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihat edenlerin Allah yanında makamları daha büyüktür. İşte bunlardır başarılı olanlar. Rableri onlara, kendi katından bir rahmet, hoşnutluk ve içinde kendileri için kalıcı nimetler bulunan cennetler müjdeliler. Orada ebedi kalırlar. Kuşkusuz, Allah katında büyük bir mükâfat vardır. Ey iman edenler! Babalarınızı ve kardeşlerinizi, küfrü imana tercih ederlerse, kendinize veli (dost ve koruyucu) edinmeyin. İçinizden kim onları veli edinirse, işte onlardır zalimler, De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, kabileniz, biriktirdiğiniz mallar, kesata uğramasından korktuğunuz ticaret ve beğendiğiniz evler, size Allah'tan Peygamber'inden ve O'nun yolunda cihat etmekten daha sevimli ise, artık Allah'ın emrini (azabını) getirmesini bekleyin. Allah, fasık topluluğu hidayete erdirmez.⁽¹⁾ Ey iman edenler! Kuşkusuz, Yahudi bilginlerden ve rahiplerden birçoğu, insanların malını batıl yolla yerler ve (insanları) Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda harcamayanlar var ya, onları acı bir azapla müjdele. □ gün ki (o

1- Tevbe; 20-24.

mallar cehennem ateşinde kızdırılır da alınları, böğürleri ve sırtları onlarla dağlanır. Ve (onlara), "İşte kendiniz için biriktirdiğiniz bunlardır. Haydi, tadın biriktirdiğiniz şeyleri."(denir.)⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ
وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيمٌ ﴿٦٨﴾ كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَكَثَرَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ
اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

MANZARA 128

Allah, münâfık erkeklere, münâfık kadınlara ve kâfirlere, ebedi kalacakları cehennem ateşini vadetmiştir. O, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir. Kalıcı azap da onlar içindir. Ey münâfıklar! Siz de) tıpkı sizden öncekiler gibi(siniz). Onlar sizden daha güçlü idiler; mal ve çocukları (da) daha fazla idi. Onlar, kendi paylarından yararlandılar (zevk aldılar). Siz de, öncekiler paylarından yararlandıkları gibi, kendi payınızdan yararlandınız. (zevk

aldınız). Onlar (zevke) daldığı gibi, siz de daldınız. İşte onların amelleri dünyada ve âhirette boşa gitmiştir. Ve İşte onlar, gerçek zarar edenlerdir.⁽¹⁾ Mümin erkekler ve mümin kadınlar, bir birlerinin velileridirler (dost ve koruyucularıdır); iyiliğe emreder ve kötülükten; sakındırırlar; namazı dosdoğru kılarlar; zekâtı verirler; Allah'a ve Resulü'ne de itaat ederler. İşte bunlara Allah merhamet edecektir. Allah üstündür ve hikmet sahibidir. Allah, mümin erkeklere ve mümin kadınlara (ağaçlarının) altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde olan tertemiz meskenler vadetmiştir. ALLAH'IN HOŞNUTLUĞU İSE, (BUNDAN) DAHA BÜYÜKTÜR. İşte bu, büyük başarıdır.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يُعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

1- Tevbe; 68-69.

2- Tövbe; 71-72.

MANZARA 129

Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anılınca kalbleri ürperir, O'nun ayetleri kendilerine okununca, bu onların imanlarını artırır ve ancak Rablerine tevekkül ederler. Onlar, namazı hakkıyla kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızaktan (Allah yolunda) harcarlar. İşte gerçek müminler onlardır. Onlara Rableri katında yüksek mertebeler, bağışlanma ve güzel rızık vardır.⁽¹⁾ Gerçekten Allah katında canlıların en kötüsü (ise), anlayıp düşünmeyen sağırılar ve dilsizlerdir.⁽²⁾ Ey iman edenler! Size hayat verecek olan şeye çağırıldığında Allah'a ve Peygamber'e icabet edin ve Allah'ın kişi ile kalbi arasına girdiğini ve toplu hâlde ona doğru götürüleceğinizi bilin.⁽³⁾ Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber'e hıyanet etmeyin; yoksa bilerek kendi emanetlerinize hıyanet etmiş olursunuz. Ve bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız sizin için bir imtihandır ve büyük mükâfat Allah'ın katındadır. Ey iman edenler! Eğer takvalı olursanız, (Allah) size hakkı batıldan ayırt etme gücü verir, kötülüklerinizi giderir ve sizi bağışlar. Allah, büyük lütuf sahibidir.⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيْثَ بَعْضُهُ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِیْعًا فَيَجْعَلُهُ فِىْ جَهَنَّمَ اَوْلٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۳۷﴾ قُلْ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنْ يَنْتَهُوْا يُغْفَرْ

1- Enfâl; 2-4.

2- Enfâl; 22.

3- Enfâl; 24 (İmam Muhammed Bakır (a.s)'dan şöyle dediği nakle-dilmiştir: "Allah, mümin kul ile günahının arasına girer, onu cehenne-me götürülmesine engel olur ve kâfir ile itaati arasına girer ve onun cennete girmesine engel olur." (bk. es-Safî Tefsiri)

4- Enfâl; 27-29.

لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

MANZARA 130

Allah, pisi (kötü insanları) temizden (iyi insanlardan) ayıracaktır. Pisleri birbirinin üzerine atıp toplayacak ve hepsini yığarak cehenneme yerleştirecektir. İşte onlar, ziyan edenlerdir. Kâfirlere de ki: "Eğer (küfürden) vazgeçerlerse, geçmiş olan (günahları) onlar için bağışlanır; yok, geri dönecek olurlarsa, şüphesiz öncekiler hakkındaki (ilahî) kanunlar gerçekleşmiş bulunmaktadır. (Aynı akıbet onları da beklemektedir.)⁽¹⁾ Artık fitne kalmayınca ve din yalnız Allah'a ait oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer onlar vazgeçerlerse, kuşkusuz Allah onların yaptıklarını görmektedir.⁽²⁾ Eğer sırt çevirirlerse, bilin ki, Allah sizin mevlanızdır (koruyucu ve yöneticinizdir). O, ne güzel mevla ve ne güzel yardımcıdır!⁽³⁾

* * *

1- Enfâl; 37-38.

2 Enfâl; 39 (Enfâl; İmam Cafer Sadık (a.s.)'dan şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "Bu ayetin tevili (gerçek yorumu) gelmemiştir. Bizim Kaim (kıyam edecek olan İmam Mehdi) geldiğinde onu görecek olan kimseler bu ayetin gerçek yorumunu anlayacaklardır. O zaman Muhammed (s. a.a.)'in dini gecenin kavuştuğu her yere ulaşacak ve artık yeryüzünde hiçbir müşrik kalmayacaktır. Nitekim Yüce Allah şöyle buyuruyor: "Artık bana ibadet eder ve hiçbir şeyi bana ortak kılmazlar." Onlar küfürden el çekince Allah onların yaptıklarından haberdardır ve onların küfürden uzaklaştıkları ve Müslüman oldukları için mükâfatlandıracaktır." (bk. Ayyaşî Tefsiri)

3- Enfâl; 40.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالْوَزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾ قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾

MANZARA 131

O gün (Hesap günü) tartı haktır. Artık kimin terazisi ağır gelirse, işte onlar, kurtuluşa erenlerdir. Kimin de terazisi hafif gelirse, işte onlar, ayetlerimize zulmettiklerinden kendilerini (varlık sermayelerini) ziyan edenlerdir.⁽¹⁾ Onlar (kâfirler) için cehennemden bir düşek ve üzerlerinde de (ateşten) örtüler vardır. İşte biz zulmedenleri böyle cezalandırırız.⁽²⁾ Gerçekten sizi yeryüzüne yerleştirdik ve orada size geçim araçları sağladık; (ama) ne de az şükrediyorsunuz! Gerçekten sizi yarattık, sonra size şekil verdik, sonra da meleklerle, "Âdem'e secde edin." dedik. İblis dışında hepsi secde etti; sadece o, secde edenlerden olmadı. (Allah,) "Sana emrettiğimde seni secde etmekten ne alıkoydu?" dedi. O, "Ben ondan daha iyiyim; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." dedi.⁽³⁾

1- A'râf; 8-9.

2- A'râf; 41.

3- A'râf; 10-12 (12. ayetle ilgili olarak İbn Şibrime anlatıyor: Ben ve

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ وَتُودُوا أَنْ تُلَكُمُ الْجَنَّةَ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَلَيُؤْمِنَنَّ سَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

MANZARA 132

Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara karşı büyüklük taslayanlar ise, işte onlar ateşin adamlarıdır ve onlar orada ebedi kalacaklar.⁽¹⁾ İman eden ve iyi işler yapanlar ki, biz kişiyi ancak gücü dâhilinde yükümlü kılarız. İşte onlar, cennetlikler ve onlar orada ebedi kalacaklardır. Kalplerinde olan her türlü kını çıkarırız. (Saraylarının) altlarından nehirler akar. (Onlar) " bizi buna hidayet eden Allah'a hamdolsun. Allah bizi hidayet etmeseydi, asla hidayete erişmezdik. Şüphesiz, Rabbimizin elçileri hakkı getirdiler." derler.

Ebu Hanife İmam Cafer Sadık'ın huzuruna vardık. İmam, "Ey Ebu Hanife! Allah'tan kork ve dinde kendi görüşüne dayanarak kıyasa göre hareket etme; çünkü ilk kıyas eden İblis'tir. Allah ona Âdem (a.s)'a secde etmesini emredince o, "Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." dedi. (Yani kendi yaratılışıyla Âdem'in yaratılışını mukayese ederek hüküm çıkarmaya çalışmış ve böylece Allah'ın gazabını hak etmiştir.) Hadisin devamında İmam dinde kıyasın batıl olduğunu açıklayan çeşitli delillere işaret etmiştir, (Nuru's-Sekaleyn)

Onlara şöyle seslenilir: "Yapmakta olduğunuz ameller karşılığında işte bu cenneti miras aldınız."⁽¹⁾ "Onlar ki, (günahkârlar) dinlerini eğlence ve oyun yaptılar ve dünya hayatı kendilerini aldattı." İşte onlar bu günle karşılaşacaklarını unuttukları ve ayetlerimizi inkâr ettikleri gibi, biz de bugün onları unuturuz.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ شُرَكَائِكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتِنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ انظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾ بَلْ بَدَأ لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾

1- A'râf; 42- 43.

2- A'râf; 51 (İmam Ali (a.s)'ın bu ayetin tefsiriyle ilgili olarak şöyle dediği nakledilir: "Unutmaktan, Allah'ın onları dünya yurdunda O'na ve peygamberlerine iman edip gizlide O'ndan korkarak O'nu anan ve O'na itaat eden dostları gibi mükâfatlandırmadığı kastedilmiştir."

MANZARA 133

Allah'a yalan isnat eden veya ayetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir?! Şüphesiz, zalimler kurtuluşa ermezler. Onların tümünü bir araya toplayacağımız günü an. Sonra ortak koşanlara şöyle deriz: "(Allah'a ortak) sandığınızı ilahlarınız nerede?" Sonra onların bahaneleri ancak şöyle demek olur: "Rabbimiz olan Allah'a yemin olsun ki, biz Allah'a ortak koşan değildik." Bak, kendilerine karşı nasıl da yalan söylediler ve uydurdıkları şeyler (nasıl da) kaybolup gitti! Onlardan, bazıları seni dinlerler; (ama) biz onu (Kur'an'ı) anlamalarını önlemek için kalplerinin üzerine perdeler çektik ve kulaklarının üzerine de ağırlık koyduk. Her türlü ayeti (mucizeyi) görseler de, ona inanmazlar. Hatta tartışmak için senin yanına geldiklerinde kâfirler, "Bu öncekilerin masallarından başka bir şey değildir." derler. Onlar (insanları) ondan (Kur'an'dan) sakındırırlar ve (kendileri de) ondan uzak dururlar. Onlar, sadece kendilerini helak ederler, fakat bunun farkında değillerdir. Ateşin önünde durdurulduklarında, "Keşke (dünyaya) geri döndürülsek de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasak ve iman edenlerden olsak!" dediklerini bir görsen! Oysa önceden gizledikleri şeyler kendilerine aşikâr oldu. Eğer geri döndürülseler, kendilerine yasaklanan şeye tekrar dönerler. Şüphesiz, onlar yalancılardır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَدَّرِ الدِّیْنَ اَتَّخَذُوْا دِیْنَهُمْ لَعِبًا وَّلَهْوًا وَّغَرَّتْهُمْ الْحَیَاةُ الدُّنْیَا وَذَكَرَ بِهٖ اَنْ تُبَسَّلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَیْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَّلِیٌّ وَّلَا شَفِیْعَ وَاِنْ تَعَدَّلْ كُلٌّ عَدَلٌ لَا یُؤْخَذُ مِنْهَا اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ اُبْسِلُوْا بِمَا كَسَبُوْا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِیْمٍ وَّعَذَابٌ اَلِیْمٌ

بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُواهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

MANZARA 134

Dinlerini oyun ve eğlence yapan ve dünya hayatı kendilerini aldatmış olan kimseleri bırak. Yaptığı işler yüzünden hiçbir nefsin helak olmaması için onunla (Kur'an'la) hatırlatmada bulun. Ona Allah'tan başka ne bir dost ve ne de bir aracı bulunur. (Kurtuluşu için) her türlü karşılığı ödese de yine kabul edilmez. İşte onlar, kendi kazançları (yaptıkları işler) yüzünden helake uğramışlardır. Küfre sapmaları yüzünden onlara kaynar sudan bir içecek ve acı bir azap vardır.⁽¹⁾ " Ve Namazı hakkıyla kılın ve Allah'tan korkun." Huzurunda bir araya getirileceğiniz O'dur." "O'dur gökleri ve yeri hak üzere yaratan. Bir şeye "ol!" dediği gün o hemen olur. Sözü hak. Sûr'a üfleneceği gün hükümler O'nundur. Gaybı da, aşikâr olanı da bilir. O, hikmet sahibidir ve (her şeyden) hakkıyla haberdardır."⁽²⁾ (Buna rağmen) Yalan uydurup Allah'a isnat eden veya kendisine bir şey vahyedilmediği hâlde "Bana vahyedildi." diyen ve "Allah'ın indirdiğinin (Kur'an'ın) benzerini ben de yakında indireceğim

1- En'âm; 70.

2- En'âm; 72-73.

diyen kimseden daha zalim kimdir?! Zalimleri can çekişmeleri sırasında bir görseydin! Melekler (onlara doğru) ellerini uzatarak (şöyle derler): "Haydi canlarınızı çıkarın! Hak olmayan şeyleri Allah'a isnat ettiğiniz ve ayetlerine karşı büyüklük tasladığınız için bugün aşağılayıcı azapla cezalandırılacaksınız!"⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ اَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيْمِ ﴿١٠﴾ يَهْدٰى بِهٖ اللّٰهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ بِاِذْنِهٖ وَيَهْدِيْهِمْ اِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٦﴾ اِنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِى الْاَرْضِ فَكَانَتْ مَقْتَلِ النَّاسِ جَمِيْعًا وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَانَتْ مَحْيَا النَّاسِ جَمِيْعًا ﴿٣٢﴾

1- En'âm; 93 Ebu Basir'in İmam Muahmmmed Bakır (a.s) veya İmam Cafer Sadık (a.s)'dan naklettiği hadise göre, bu ayet, İbn Ebî Şerh hakkında nazil olmuştur. Resulullah (s. a.a) için bir ara kâtiplik yapan bu zat, Allah katından "Azizun Hakîm" diye inen ayeti kendi yanından "Alîmun Hakîm" diye yazıyordu. Sonra münâfiklara, "Ben onun getirdiğine benzer şeyler söylüyorum (aye'tleri değiştiriyorum) da o buna karşı çıkmıyor." diyordu. Bunun üzerine Allah Teala yukarıdaki ayeti indirdi. Bu adam, Resulullah (s. a,a)'in Mekke, fethinde kanını dökülmesini helal kıldığı kimselerden idi. (Osman'ın ısrarıyla affedildi) ve Osman halife olunca onu Mısır'a vali tayin etti." (bk. el-Kâfî, c. 8, s. 200)

MANZARA 135

(Ey iman edenler!) ...İyilik ve takva hususunda birbirinizle yardımlaşın. Günah işleme ve tecavüz etmede birbirinizle yardımlaşmayın. Allah'tan korkun. Gerçekten Allah'ın azabı çetindir.⁽¹⁾ Ey iman edenler! Sürekli Allah için hareket eden ve adalet üzere şahitlik yapanlardan olun. Bir topluluğa olan düşmanlığınız, asla sizi adaletsizliğe sürüklemesin. Adaletli olun; bu, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkun; şüphesiz, Allah yaptıklarınızdan haberdardır. Allah iman edip iyi işler yapanlara, bağışlanma ve büyük bir mükâfat vadetmiştir. Kâfir olanlar ve ayetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar cehennemlikler.⁽²⁾ Allah, rızasına uyan herkesi onunla esenlik yollarına hidayet eder. Kendi izniyle onları karanlıklardan çıkarıp nura doğru götürür ve onları doğru yola hidayet eder.⁽³⁾...Şüphesiz kim bir cana kıyma veya yeryüzünde fesat çıkarma (suçu) olmaksızın bir insanı öldürürse, tüm insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir insanı diriltirse, tüm insanları diriltmiş gibi olur...⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾ يُرِيدُونَ

1- Mâide; 2.

2- Mâide; 8-10.

3- Mâide; 16.

4- Mâide; 32.

أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ فَمَنْ
 تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾
 فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَمِيسِرُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
 ﴿٤٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

MANZARA 136

Ey iman edenler! Allah'tan korkun (emirlerine karşı gelmekten çekinin), O'na (yakınlaştıran) bir vesile arayın ve O'nun yolunda cihat edin. Umulur ki kurtuluşa erişirsiniz. Şüphesiz, yeryüzünde olan her şey ve bir misli de onunla birlikte kâfirlerin olsa, tüm bunları kıyamet gününün azabından kurtulmak için fide verse-ler, onlardan kabul edilmez ve onlara acı bir azap vardır. (Onlar) ateşten çıkmak isterler, ancak oradan çıkacak değiller. (Yine) onlara kalıcı bir azap vardır. ⁽¹⁾ Kim de zulmettikten sonra tövbe eder ve kendini düzeltirse şüphesiz Allah onun tövbesini kabul eder. Gerçekten Allah bağışlayandır ve sürekli merhamet edendir. ⁽²⁾ ...Öyleyse hayırlı işlerde yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'a doğrudur. Sonra hakkında ihtilaf ettiğiniz şeyleri O size bildirecektir. ⁽³⁾ Allah buyurdu ki: "İşte bugün (kıyamethesap günü) doğrulara doğruluklarının yarayacağı gündür. Altından ırmaklar akan ebedi kalacakları cennetler onlarıdır. Allah onlardan hoşnut olmuştur ve onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. İşte büyük başarı budur. ⁽⁴⁾

* * *

1- Mâide; 35-37.

2- Mâide; 39.

3- Mâide; 48.

4- Mâide; 119.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ إِنَّمَا وَرِثَكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾

MANZARA 137

Ey iman edenler! Yahudi ve Hıristiyanları kendinize veli (koruyucu ve dost) edinmeyin. Onlar birbirlerinin velileridirler. Sizden kim onları kendine veli edinirse, şüphesiz o da onlardandır. Şüphesiz, Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.⁽¹⁾ Şüphesiz, sizin veliniz, yalnızca Allah, Resulü ve namazı hakkıyla yerine getiren ve rükû halinde zekât veren müminlerdir.⁽²⁾ Kim Allah'ı, Resulü'nü

1- Mâide; 51.

2- Mâide; 55 (Zemahşerî, el-Keşşaf adlı tefsirinde şöyle diyor: "Bu ayet, Ali - kerremellahu veçhe- hakkında nazil olmuştur. Hz. Ali namazda, rükû halindeyken bir dilenci ondan yardım istemiş, o da küçük parmağında olan yüzüğünü ona vermiştir..." (Zemahşerî, el-Keşşaf, Maide Suresi, 55 ve 56. ayetlerin tefsiri.) Vahidî de, Esbabu'n-Nüzul adlı kitabında, bu ayetin nazil olma sebebini şöyle açıklıyor: "Bu ayetin sonu, Ali b.Ebî Talip ,(a.s) hakkındadır. Zira o, namazının rükûunda yüzüğünü fakire bağışlamıştır." Tabersî de kendi tefsirinde Hz. Ebuzer'den naklen bu ayetin Ali (a.s) hakkında indiğini nakletmiştir. (bk. Mecmau'l-Beyan, c. 3, s. 210. Vahidî, Esbabu'n-Nüzul, Maide Suresi, 55. ayet)

ve (sözü edilen) müminleri kendine veli edinirse, (bilsin ki) Allah'ın hizbi gerçek galiplerdir.⁽¹⁾ ...Kim (de) Allah'a ortak koşarsa, hiç şüphesiz Allah ona cenneti haram kılmıştır, onun barınağı ateştir ve zalimler için hiçbir yardımcı da yoktur.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنْ
الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا
جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَتَيْنَاهُمُ اللَّهَ
بِمَا قَالُوا جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ
﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

MANZARA 138

(Muttakilerin) Peygamber'e indirileni işittiklerinde, öğrendikleri gerçek için gözlerinin yaşla dolup taşığını görürsün. Onlar şöyle derler: "Ey Rabbimiz! İman ettik; artık bizi şahitlerle birlikte yaz." "Rabbimizin bizi Salihler topluluğuyla bir araya getirmesini umarken ne diye Allah'a ve haktan bize gelene iman etmeyelim?!" Dedikleri bu sözden dolayı Allah, altından ırmaklar akan ebedi kalacakları cennetlerle onları mükâfatlandırdı. İşte bu, iyilerin mükâfatıdır. İnkâr edenler ve ayetlerimizi yalanlayanlar var ya, işte onlar cehennemlikler.⁽³⁾

* * *

1- Mâide; 56.

2- Mâide; 72.

3- Mâide; 83-86.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾
 إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعُصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾

MANZARA 139

Ey iman edenler! Siz kendinizi korumaya bakın. Siz doğru yolda olduğunuz taktide, sapıklığa düşen kimse size bir zarar vermez. Hepinizin dönüşü Allah'a doğrudur. O, işlemede olduklarınızı size bildirecektir.⁽¹⁾ Sürekli günah işleyip nihayet ölümü gelince, "Ben şimdi tövbe ettim" diyenlere ve kâfir olarak ölenlere tövbe yoktur. Onlara elemli bir azap hazırladık.⁽²⁾ Allah'ın, kabulünü üzerine aldığı tövbe, sadece cahillikle günah işleyen ve sonra hemen tövbe eden kimseler içindir. İşte bunların tövbelerini Allah kabul eder Şüphesiz, Allah hakkıyla bilendir ve hikmet sahibidir.⁽³⁾ "...Kim Allah'a ve Peygam-

1- Mâide; 105.

2- Nisâ; 18.

3- Nisâ; 17.

beri'ne itaat ederse, onu altından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir; orada sürekli kalırlar. Büyük kurtuluş ve başarı işte budur. Kim de Allah'a ve Peygamber'ine karşı gelir ve koyduğu sınırları aşarsa, Allah onu sürekli kalacağı bir ateşe sokar ve ona aşağılayıcı bir azap vardır.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهُ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾
 إِنَّ تَجْتَبُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَكْفَرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنْبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَلًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾
 الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٧﴾

MANZARA 140

Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayalı ticaret (alış-ve-riş) olması durumu hariç, birbirinizin mallarını batıl yollarla yemeyin. Kendinizi (birbirinizi) öldürmeyin. Şüphesiz, Allah size karşı sürekli merhamet edendir. Kim haksızlık ve zulümle bunu yaparsa, yakında onu ateşe koyacağız. Bu, Allah için pek kolaydır. (Ey iman edenler!) Size yasaklanan büyük günahlardan ka-

çınırırsanız, kötülüklerinizi (günahlarınızı) giderir ve sizi değerli bir yere yerleştiririz.⁽¹⁾ Allah'a ibadet edin ve hiçbir şeyi O'na ortak koşmayın. Anneye, babaya, yakınlarla, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, birlikte olduğunuz arkadaşlara, yolda kalmışlara ve sahibi olduğunuz kölelere iyi davranın. Şüphesiz, Allah, böbürlenene ve övünen kimseyi sevmez. Bunlar (böbürlenene ve övünenler), cimrilik yaparlar, insanları da cimriliğe davet ederler ve Allah'ın kendi lütfu ile verdiği şeyi gizlerler. (Biz de) kâfirlere aşağılayıcı bir azap hazırladık.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً فُضِّلْنَا بِهَا وَبُورٍ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرُّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْاَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّبُهُمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا قَائِمُونَ ﴿٥٧﴾

1- Nisâ; 29-31.

2- Nisâ; 36-37.

MANZARA 141

Bunlar, (o kimseler ki,) mallarını halka gösteriş için harcarlar. Allah'a ve ahiret gününe inanmazlar. Kimin arkadaşı Şeytan olursa, o ne kötü bir arkadaştır! Ne olurdu Allah'a ve ahiret gününe iman edip Allah'ın kendilerine verdiği rızıktan (Allah yolunda) harcasalardı? Allah, onları iyice bilir. Şüphesiz, Allah (kimseye) zerre kadar zulmetmez. (Kulun yaptığı iş) zerre kadar bir iyilik bile olsa, Allah onu kat arttırır ve kendi katından ona büyük bir mükâfat verir. Her ümmetten bir gözlemci getirip seni de onlara gözlemci olarak getirdiğimizde onların halleri nice olur?! O gün, küfre düşenler ve Peygamber'e isyan edenler, yerle bir olmalarını arzu ederler ve Allah'tan hiçbir sözü gizle(ye)mezler.⁽¹⁾ Ayetlerimizi inkâr edenleri yakında bir ateşe atacağız; derileri (yanıp) kavrulunca, azabı tatmaları için derilerini başka deriler ile değiştiririz. Şüphesiz, Allah üstündür ve hikmet sahibidir. İman edip salih amel edenleri allından ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları cennetlere yerleştireceğiz. Orada onlar için temiz eşler vardır ve onları güzel gölgeliklere yerleştiririz.⁽²⁾

* * *

1- Nisâ; 38-42 (41. Ayet-i Kerime ile ilgili olarak, İbni Mes'ud diyor ki: "Resulullah (s. a.a) bana, "Kur'ân oku." diye buyurdu. Ben Nisa Suresi'ni açıp okumaya başladım. "Her ümmetten bir gözlemci getirip seni de onlara gözlemci olarak getirdiğimizde onların halleri nice olur?!" ayetine ulaşınca Resulullah'ın gözlerinin yaşla dolduğunu gördüm. Peygamber, "Bu kadar yeter." dedi ve şöyle buyurdu: "Kalpleriniz onunla kaynaştığı ve deriniz onunla yumuşadığı sürece Kur'ân okuyanlarınsınız; ayrılık içinde olduğunuzda (dağınık fikirler daldığınızda) ise artık Kur'ân okuyanlar değilsiniz." (bk. Biharul-Envar, c. 89 s. 217, Şehid Sani'nin Esraru's-Salât kitabından naklen)

2- Nisâ; 56-57.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

MANZARA 142

(Ey iman edenler) Allah, emanetleri sahiplerine vermenizi ve insanlar arasında hükmedince adaletle hükmetmenizi emrediyor. Allah size ne güzel öğüt veriyor! Şüphesiz, Allah (her şeyi) işiten ve görendir. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin; Peygamber'e ve sizden olan emir sahiplerine de itaat edin. Eğer Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsanız, bir şeyde çekiştiğiniz zaman o hususta Allah'a ve Peygamber'e başvurun. Böyle yapmanız, hem daha iyidir ve hem de sonu daha güzeldir.⁽¹⁾ (Ey Peygamber) sana indirilene de

1- Nisâ; 58-59 (59. Ayette Allah'a ve Peygamber'e olan mutlak itaatin yetki sahipleri için de geçerli olduğu açıklanmıştır. Masum olmayan kişiye mutlak itaatin farz olmasının dinin esasları gereğince müm-

(Kur'an'a), senden önce indirilene de (Tevrat'a) iman ettiklerini sananları görmüyor musun?! Onlar, tağutun yanında muhakeme olmak isterler; oysa onlara onu inkâr etmeleri emir olunmuştu. Şeytan onları uzak bir sapıklığa düşürmek istiyor.⁽¹⁾ Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte onlar, (kıyamette) Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular, şehitler (şahitler) ve salihlerle beraberdirler. Bunlar ne güzel arkadaşları!⁽²⁾ Kim (de) hidayet yolu kendisine belli olduktan sonra, Peygamber'e

kün olmadığı gerçeği nazara alınarak ayette sizden olan emir sahiplerinden maksadın Peygamberin vasileri olan On iki İmam olduğu açıklık kazanır. Bu konu Ehl-i Beyt İmamlarından gelen hadislerde de açıklanmıştır, (bk. Nuru's-Sekaleyn Tefsiri)

1- Nisâ; 60 (Ömer b. Hanzala diyor ki: "İmam Cafer Sadık'dan (Allah'ın selamı ona olsun), "Bizim dostlarımızdan iki şahıs miras veya borç gibi bir konuda ihtilafa düşerlerse, meseleyi halletmek için hükümdar ve kadınlara başvurmaları helal midir?" diye sordum. İmam (a.s) şöyle buyurdu: "Onlara hak veya batıl bir işte müracaat etmek, tağuta müracaat etmektir. Kişinin kendisine ait olan bir hakkı bile onların verdiği hükümle alması haramdır. Çünkü Allah'ın insanlara tağuttan kaçınmalarını emretmesine rağmen, o bunu tağutun hükmüyle almıştır. Allah, "Onlar, tağutun yanında muhakeme olmak isterler; oysa onlara onu inkâr etmeleri emrolunmuştu." Buyur-maktadır..." (bk. Kuleynî, Usul-u Kâfi, c. 1, s. ^7) Allame Meclisi bu hadisi açıklarken şöyle diyor: "Tağut, tuğyan kökünden türemiştir. Şeytan, put, Allah'tan başka ibadet edilen veya insanların Allah'a ibadetini engelleyen her şeye denir. Bu hadiste de tağuttan maksat, haksız yere hâkimiyeti ele geçirip batılla hükmedenlerdir." (bk. Meclisi, Mir'atu'l-Ukul, c. 1, s. 222) Buna göre Ehl-i Beyt mektebine bağlı olan kişiler, ihtilaflarını halletmek için gerekli şartları taşıyan müçtehide müracaat etmelidirler. Ama eğer bu yolla hakkını koruması mümkün olmazsa, zaruret gereği fikhî kitaplarda açıklandığı üzere cair hâkimlere de başvurmak caizdir.

2- Nisâ; 69.

karşı gelir ve müminlerin yolundan başka bir yola uyarırsa, onu yöneldiği yöne yönlendirir ve cehenneme sokarız. Orası varılacak ne kötü bir yerdir!⁽⁴⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَعَنَهُ اللّٰهُ وَقَالَ لَآتَخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِیْبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَا ضَلَّتْهُمْ
وَلَا مُنِیْبَتْهُمْ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلِیَبِیْتُكُنَّ آذَانَ الْاَنْعَامِ وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلِیَعْبُرَنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ
یَتَّخِذِ الشَّیْطَانَ وِلِیًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا نَّ مُبِیْنًا ﴿١١٩﴾ یَعِدُّهُمْ
وِیْمَیْنِهِمْ وَمَا یَعِدُّهُمْ الشَّیْطَانُ اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ اُولٰٓئِكَ مَا وَاٰهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا
یَجِدُوْنَ عَنْهَا مَحِیْصًا ﴿١٢١﴾ وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّٰتٍ تَجْرٰی مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِیْنَ فِیْهَا اَبَدًا وَعَدَّ اللّٰهُ حَقًّا وَمَنْ اَصْدَقُ
مِنَ اللّٰهِ قَبْلًا ﴿١٢٢﴾ وَمَنْ یَعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْتٰی وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَاُولٰٓئِكَ یَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا یُظْلَمُوْنَ نَفِیْرًا ﴿١٢٤﴾

MANZARA 143

Allah onu (Şeytan'ı) kendi rahmetinden uzaklaştırdı. Ve o şöyle dedi: "Kullarından mutlaka belirli bir payı (kendim için) alacağım. Mutlaka onları doğru yoldan saptıracam, onları uzun arzularla avutacağım ve hayvanların kulaklarını kesmelerini onlara emredeceğim ve Allah'ın yarattığını değiştirmelerini onlara emredeceğim." Kim Allah'ı bırakıp Şeytan'ı kendine dost edinirse, apaçık bir ziyana uğramıştır. Şeytan onlara söz vermekte ve (uzun) arzularla onları avutmaktadır. Şeytan'ın onlara verdiği söz, aldatma-

cadan başka bir şeye değildir. İşte onların yeri cehennemdir ve oradan kaçış yolu bulamazlar. İman edip salih ameller yapanları, altından ırmaklar akan cennetlere yerleştireceğiz; orada ebedi kalırlar. Bu, Allah'ın hak vaadidir ve kimdir Allah'tan daha doğru sözlü?(¹) Erkek olsun, kadın olsun imanlı olarak salih amel işleyen kimseler, cennete girerler ve onlara zerre haksızlık edilmez.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

MANZARA 144

Gerçekten münâfiklar, Allah'ı aldatmak isterler. Oysa Allah onları aldatır. Onlar namaza kalktıklarında bezgin (isteksiz) olarak kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı da çok az anarlar. Bu ikisinin arasında (küfür ve iman yollarından birini seçmede) kararsızdırlar; ne bunlarladır, ne de onlarla. Allah kimi saptırırsa, artık onun

1- Nisâ; 118-122.

2- Nisâ; 124.

için bir (kurtuluş) yol(u) bulamazsın. Ey iman edenler! Müminleri bırakıp kâfirleri kendinize veli (koruyucu ve dost) edinmeyin. Yoksa (sizi cezalandırması için) kendi aleyhinize kesin bir delil mi Allah'a vermek istiyorsunuz? Kuşkusuz, münâfıklar cehennemden en aşağı katındadırlar. Onlara bir yardımcı da bulamazsın. Ancak tövbe edenler, kendilerini düzeltenler ve Allah'a sarılıp dinlerini Allah için halis kılanlar müstesna. İşte onlar, müminlerle beraberdirler ve Allah mü'minlere büyük bir mükâfat verecektir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾
 إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا
 النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ
 لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ
 اسْتَنكَفُوا واسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
 وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

MANZARA 145

Kuşkusuz, Allah inkâr edip zulmedenleri bağışlayacak değildir ve cehennemden yolu dışında onları bir yola hidayet edecek değildir. Onlar orada ebedi kalırlar. Bu, Allah için kolay bir iştir. Ey insanlar! Peygamber, Rabbiniz tarafından hakkı size getirmiştir. Öyleyse ona iman edin. Bu sizin için daha iyidir. Eğer inkâr edecek

olursanız, (şunu bilin ki) göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Allah bilendir ve hikmet sahibidir.⁽¹⁾ İman eden ve salih işler yapanların mükâfatlarını tam olarak verecek ve kendi lütfuyla onlar için daha fazla bağışta bulunacaktır. Allah'a kulluk etmekten çekinen ve büyüklük taslayanları ise acı bir azaba uğratacaktır. Onlar, Allah'tan başka kendileri için bir dost ve yardımcı da bulmayacaklar.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ اللّٰهَ لَا یُخْفِیْ عَلَیْهِ شَیْءٌ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمٰوٰتِ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذِیْ
یُصَوِّرُكُمْ فِی الْاَرْحَامِ کَیْفَ یَشَآءُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ﴿٦﴾ هُوَ الَّذِیْ
اَنْزَلَ عَلَیْكَ الْکِتٰبَ مِنْهُ آیٰتٌ مُّحْکَمٰتٌ هُنَّ اُمُّ الْکِتٰبِ وَاٰخِرُ مُشٰوِهٰتٍ فَاَمَّا
الَّذِیْنَ فِیْ قُلُوْبِهِمْ رِیْغٌ فِیْتَبِعُوْنَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ وَاِبْتِغَآءَ تَاْوِیْلِهِ وَمَا
یَعْلَمُ تَاْوِیْلَهُ اِلَّا اللّٰهُ وَالرَّاسِخُوْنَ فِی الْعِلْمِ یَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّا بِهٖ کُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا
یَذَّکَّرُ اِلَّا اُولُو الْاَلْبَابِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَیْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ
لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِیَوْمٍ لَا رَیْبَ فِیْهِ
اِنَّ اللّٰهَ لَا یُخْلِیْفُ الْمِیْعَادَ ﴿٩﴾

MANZARA 146

Gökte ve yerde olan hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. Rahimlerde dilediği gibi sizi şekillendiren O'dur. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. O üstündür, hikmet sahibidir. Sana kitabı indiren O'dur. Onun (o kitabın) bir kısmı, muhkem

1- Nisâ; 168-170.

2- Nisâ; 173.

(ifadeleri açık olan), ayetlerdir. Bunlar, kitabın temelidir. Diğer bir kısmı da, müteşabih (çeşitli manalara benzerliği olan) ayetlerdir. Kalplerinde hastalık olanlar, fitne çıkarmak ve tevilini bulmak için ondaki müteşabih ayetlerin peşine düşerler. Hâlbuki onun tevilini Allah ve ilimde sebata erişenlerden başka kimse bilmez. Onlar (ilimde sebata erişenler) derler ki: "Biz ona iman ettik; tümü Rabbi-mizin tarafından gelmiştir." Sadece akıl sahipleri hatırlar ve öğüt alır.⁽¹⁾ Rabbimiz! Bizi doğru, yola ilettikten sonra, kalbimizi eğriliğe kaydırma ve bize kendi katından bir rahmet bağışla. "Kuşkusuz, sen bol bağış sahibisin."⁽²⁾ Rabbimiz! Kuşkusuz sen, (gerçekleşmesinde) şüphe olmayan bir günde insanları bir araya toplayacaksın. Şüphesiz, Allah sözünden dönmez.⁽³⁾

* * *

-
- 1- Âl-i İmrân; 5-7 (Mütevâtir hadislerden anlaşıldığı üzere; Kur'ân ilimlerine tam olarak vâkif olan, onun muhkemini müteşabihinden ayırt eden, müteşabihlerinin tevilini bilen, Kur'ân'ın zahir ve batınını, nasih ve mensubunu, mutlak ve mukayyedini ve benzeri diğer yönle-rini tamamıyla bilen, ancak Peygamber (s. a.a) ve masum olan Ehl-i Beyt İmamlarıdır. Diğer insanlar ise, ilim ve amel yönünden onlara bağlılıkları ve yakınlıkları derecesinde bu feyizden yararlanabilirler. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Biz ilimde sebata erişen kimseleriz ve biz Kur'ân'ın tevilini biliriz." (el-Kâfi ve Tefsiru'l-Ayyaşi) İmam Muhammed Bakır (a.s)'ın kendi döneminde olan meşhur iki Kur'ân müfessirine hitaben şöyle buyurduğu nakledilir: "İster doğuya gidin, ister batıya; biz Ehl-i Beyt'in katından çıkan şeylerden başka doğru bir ilim bulamazsınız." (el-Kâfi, c. 1, s. 400.)
- 2- Âl-i İmrân; 8 (İmam Cafer Sadık (a.s)'den şöyle dediği nakledilmiştir: "Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra, kalbimizi eğriliğe kaydırma!" duasını çok söyleyin ve kalbinizin eğrilmesinden kendinizi güvende hissetmeyin."
- 3- Âl-i İmrân; 9.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ
وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبِّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ
الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾ قُلْ أَوْتَيْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَلِكَ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا
أَمَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ
وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَعْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

MANZARA 147

Kâfir olanların ne malları ve ne de çocukları, Allah'a karşı onlara bir yarar sağlar. Onlar, cehennem ateşinin yakıtıdırlar.⁽¹⁾ Kadınlar, oğullar, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşler, salma atlar, (sağmal) hayvanlar ve ekinler gibi nefsin arzuladığı şeyleri sevmek, insanlara çekici kılınmıştır. Bunlar, dünya hayatının mal ve imkânlarıdır; dönülecek güzel yer ise Allah katındadır.⁽²⁾ De ki: "Bun-

1- Âl-i İmrân; 10.

2- Âl-i İmrân; 14 (İlahî eğilimlerin yanı sıra maddî eğilimlerle de donanmış olan insan, yaratılış hedefi olan kemale ve kurtuluşa erişebilmesi için maddî istekleri kontrol altına alması ve Allah'a doğru ilerlemesine engel oldukları takdirde, bunlarla mücadele etmesi gerekir, insan, bu mücadeledeki başarısı oranında kemale yaklaşmış olur. Peygamber (s. a.a) buyurmuştur ki: "Cennet, hoşlanılmayan şeylerle çevrilidir; cehennem ise, şehvetlerle (nefsî isteklerle) çevrilidir." imam Ali (a.s) bu hadisi naklettikten sonra şöyle buyuruyor: "Allah'a itaat olan her şey (genelde) istenmeyecek şekilde insana doğru gelir

lardan daha iyisini size bildireyim mi? Takvalı olanlara Rablerinin katında (ağaçlarının) altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve Allah'ın hoşnutluğu vardır." Allah, kullarını iyice görendir. Onlar ki, "Ey Rabbimiz! Biz gerçekten iman ettik; o hâlde günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru." derler. Onlar, sabredenler (direnenler), doğrular, emre boyun eğenler, mallarını (Allah yolunda) harcayanlar, seher vakitleri bağışlanma dileyenlerdir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُدَلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

ve Allah'a itaatsizlik olan her şey ise insanın nefsi istek-lerine uyum içinde inşanın karşısına çıkar." (bk. Nehcül-Belağa, c. 2, s. 90)

1- Âl-i İmrân; 15-17 (İmam Cafer Sadık (a.s) buyurmuştur ki: "Kim vetr namazını (gece (teheccüt) namazının son rekâtını kıldığında ayakta durduğu hâlde yetmiş defa Esteğfirullahe ve etubu ileyh derse ve bir yıl boyunca bu ameli yapmaya özen gösterirse, Allah katında seher vakitlerinde bağışlanma dileyenlerden sayılır ve Allah'ın affi onun hakkında kesinleşir." (bk. el-Mehasin c. 1 s. 53; İlelu's-Şerai, c. 2, s. 364)

MANZARA 148

De ki: "Ey Allah! Ey saltanatın (hükümranlığın gerçek) sahibi! Sen dilediğine saltanatı verir ve dilediğinden saltanatı alırsın. Dilediğine izzet verir ve dilediğini alçaltırsın. Her hayır ve iyilik senin elindedir. Kuşkusuz, senin her şeye gücün yeter." "Geceyi gündüze geçirirsin (geceyi kısaltarak gündüze katarsın) gündüzü de geceye geçirirsin (gündüzü de kısaltarak geceye katarsın). Diriyi ölüden çıkarırsın ve ölüyü de diriden çıkarırsın. Dilediğine hesapsız rızık verirsin."⁽¹⁾ Müminler, iman edenleri bırakıp da kâfirleri veli (dost ve koruyucu) edinmesinler. Kim bunu yaparsa onun Allah ile bir ilişkisi kalmaz; ancak, onlardan çekinmeniz (takiyye ederek bunu yapmanız) başka. Allah, kendisi hakkında sizi uyarıyor (itaatsizlik yüzünden azabına uğramaktan korkutuyor). Dönüş yalnız Allah'adır.⁽²⁾ (Kıyâmet

1- Âl-i İmrân; 26-27 (Murtaza Turabi: 27. Ayet, hem maddî hayat, hem de manevî hayat için geçerlidir. Çünkü Yüce Allah canlı varlıkları cansız varlıklardan yaratmıştır ve hayatı olmayan maddeleri canlılara gıda yaparak onlarda değişim meydana getirir. Canlı varlıkları da ölüm zamanları gelince öldürür. Manevî hayat hakkında ise İmam Muhammed Bakır (a.s) ve imam Cafer Sadık (a.s)'dan nakledilen bir hadise göre, "bu ayet, kâfir olan birisinden mümin bir çocuk ve mümin olan bir kimseden de kâfir bir çocuk meydana getirmektir." diye açıklanmıştır. Çünkü sadece mümin manevî yönden diridir, kâfir ise manevî hayattan yoksun ve ölüdür. (bk. Mecmau'l Beyan Tefsiri)

2- Âl-i İmrân; 28 (Bu ayette geçen takiyye kelimesi "veka" kökünden alınmış, korunmak- sakınmak anlamındadır. Fıkıhtaki tarife göre "takiyye" başkasından gelebilecek zarardan korunmak için, ona hakka uygun olmayan bir söz veya davranışla uyum sağlamaktır. (bk. Şeyh Ensârî, Takiyye Risalesi.) Yukarıdaki ayet-i kerime takiyyenin meşru olduğunu ispatlar. Yine Nahl: 106, Gafir: 28 ayetleri de bunu ispatlayan deliller arasındadırlar. Gerçi bu ayetler kâfirlere karşı takiyye

günü) öyle bir gün ki, herkes yaptığı her hayırlı işi hazır bulur. Yaptığı her kötü iş ile de arasında uzun bir mesafe olmasını arzular. Allah, kendisi hakkında sizi uyarıyor. Allah, kullarına karşı çok şefkatlidir. ⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَعَذَّبْنَا عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا

konusunda nazil olmuştur ancak, hiç şüphesiz zalimlere karşı takiyenin de meşruluğunu ispatlamaktadır. Çünkü her ikisinde de zalimden gelebilecek bir zarardan korunmak için kendi inancını gizlemek ölçüsü mevcuttur. Küfürle zulüm arasında bu hususta bir fark yoktur. İmam Cafer Sadık (a.s), Hz. Peygamber (s. a.a)'in şöyle buyurduğunu nakleder: "Takiyesi olmayanın imanı yoktur." Yine İmam şöyle buyurmuştur: "Takiye, müminin siperidir. Takiyesi olmayanın imanı yoktur." Emirü'l-Müminin Ali (a. s)'da yukarıdaki ayete istinaden şöyle buyurmuştur: "Eğer sana emrettiğim takiiyeyi bırakırsan, o zaman kendi kanının ve kardeşlerinin kanının heder olmasına sebep olursun, kendine ait nimetler ile kardeşlerine ait nimet-leri zevale maruz bırakırsın ve onları Allah'ın düşmanlarının elinde zelil edersin. Oysa Allah seni kardeşlerini onurlandırmakla yükümlü kılmıştır. İmam Muhammed Bakır (a.s) buyurmuştur ki: "Takiye, insanoğlunun çaresiz kaldığı her şeyde geçerlidir; Allah takiiyeyi ona helal etmiştir." (bk. el-Kâfi, c. 2. ve Vesailu's-Şia, c. 16) Ehl-i Beyt mektebi âlimleri arasında takiiyenin meşruluğu hakkında görüş birliği vardır. Elbette takiiye yapmak, bir başkasının canının tehlikeye düşmesine sebep olursa meşru sayılmaz ve haram olur.)

خَلَقَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ
أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَى بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ
نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

MANZARA 149

Küfre sapanları dünyada ve ahirette şiddetli azaba çarptıracağım ve onların yardımcıları da olmayacaktır. İman edip salih (uygun ve iyi) işler yapanların ise, (Allah) mükâfatlarını tam olarak verecektir. Allah, zulmedenleri sevmez.⁽¹⁾ Şüphesiz, Allah ile olan sözleşmelerini ve yeminlerini az bir bedele karşılık satanlara ahirette bir pay yoktur. Kıyamet günü Allah onları konuşurmaz, onlara bakmaz ve onları kötülüklerden temizlemez. Ve onlar için acı bir azap vardır.⁽²⁾ Kuşkusuz, küfre sapan ve kâfir olarak ölenler var ya, onların hiçbirinden, (azaptan kurtulmak için) yeryüzü dolusu altını fidye olarak verse bile, asla kabul edilmez. Onlara acı bir azap vardır ve onlar için bir yardımcı da bulunmaz. Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe (ilahî mükâfata) erişemezsiniz. Allah yolunda ne harcarsanız, şüphesiz, Allah onu (hakkıyla) bilir.⁽³⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

1- Âl-i İmrân; 56-57.

2- Âl-i İmrân; 77.

3- Âl-i İmrân; 91-92.

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ
 أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ
 النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَلِتُنَكِّنَ
 مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
 الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ
 فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
 الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

MANZARA 150

Ey iman edenler! Allah'a yakışır biçimde O'ndan korkun ve ancak Müslüman olarak can verin.⁽¹⁾ Hep birlikte Allah'ın ipine sanlın; parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani birbirinize düşmandınız; O, kalplerinizi birbirine kaynaştırdı da O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz ve bir ateş uçurumunun kenarındaydınız; O, sizi oradan kurtardı. Allah, hidayet bulaşınız diye işte böyle ayetlerini size açıklıyor.⁽²⁾ İçinizden, halkı hayra davet

1- Âl-i İmrân; 102 (İmam Sadık (a.s), Allah'tan gereği gibi korkmak hususunda şöyle buyurmuştur: "Bu; Allah'a itaat edilip isyan edilmemesi, anılıp unutulmaması ve şükredilip nankörlük edilmemesidir." (bk. eş-Şübbet Tefsiri)

2- Âl-i İmrân; 103 (Allah'ın ipinden maksat, Kur'ân ve Ehl-i Beyt'tir. Bu ikisine ip denilmesi ise, bir ipe sarılmanın insanın uçuruma yuvar-

eden, iyiliği emreden ve kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler, onlardır. Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra bölünen ve ihtilafa düşen kimseler gibi olmayın. Onlara büyük bir azap vardır. O gün ki, bazı yüzler ağarır ve bazı yüzler kararır. Yüzleri karararlara (şöyle denir): İman ettikten sonra, tekrar mı kâfir oldunuz. Küfre saptığınız için tadın azabı! Yüzleri ağaranlar ise, Allah'ın rahmetinde yer alıp orada sürekli kalırlar.⁽¹⁾ Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır ve tüm işler Allah'a döner.⁽²⁾

* * *

lanmasına engel olduğu gibi, bunlara sarılmanın da insanı helak olmaktan kurtarması yüzündendir. Bu ipin Allah'a izafe edilmesinden, bunlara sarılmanın insanın Allah'a doğru çıkmasına, O'na yakın olmasına sebep olduğu anlaşılır. Peygamber (s. a.a), sahîh ve mütevatir bir hadiste şöyle buyurmuştur: "Kendimden sonra iki ağır ve değerli emanet bırakıyorum; onlara sarıldıkça sapmazsınız. Onlar, Kur'ân ve öz yakınlarımdan olan Ehl-i Beyt'imdir. (İtretimdir.)" Bu hadisi, çeşitli ibarelerle Tirmizî kendi Süneninde, Müslim Sahih'inde, Hâkim Müstedrek'te, Muttaki Kenzül-Ummal'da, Tabaranî Mu'cem'de nakletmişlerdir.) Muhammed b. İbrahim Nu'manî ve diğerlerinin nakline göre, hadisin sonunda şöyle buyurdular: "Onlar sizinle Allah arasında gerilmiş bir iptir." Yine Kadı Nu'man Mısri ve diğer büyük hadisçiler nakletmişlerdir ki: "Resulullah (s. a.a) asha-bıyla birlikte mescitte oturduğu sırada bir bedevi içeriye girdi ve 'Ben inen ayetlerde Allah'ın ipine sarılın diye buyrulduğunu duydum. Sarılmakla emredildiğimiz bu ip nedir?' diye sordu. Peygamber (s. a.a) o adamın elinden tuttu, Ali (a.s)'ın omzuna bıraktı ve 'Bu, Allah'ın ipidir; ona sarıl.' dedi. Bedevi de Hz. Ali'ye bağlılığını ilan etti. Bunun üzerine Resulullah (s. a.a) onun cennet ehlinden olduğunu bildirdi." (bk. Kadı Nu'man Mısri, Şerhu'l-Ahbar, c. 2, s. 265 ve Muahammed b. Nu'manî, el-Gaybe, s. 42)

1- Âl-i İmrân; 104-107.

2- Âl-i İmrân; 109.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾ وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْفَائِزِينَ ﴿١٣٥﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ فِيهَا سَلَوَاتٌ ﴿١٣٦﴾

MANZARA 151

Ey iman edenler! Kat kat artırılmış olarak riba (faiz) yemeyin. Allah'tan korkun; olur ki kurtuluşa erersiniz. Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten çekinin. Allah'a ve Peygamber'e itaat edin; olur ki size merhamet edilir. Rabbinizden olan mağfiret ve takvalılar için hazırlanmış, eni gökler ve yer kadar olan cennete doğru koşun. Onlar ki, kolaylık ve zorlukta mallarını Allah yolunda harcarlar, öfkelelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah iyilik yapanları sever.⁽¹⁾ Ve onlar, kötülük yaptıklarında veya kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlarlar ve günahları için af di-

1- Âl-i İmrân; 130-134 (İmam Ali (a.s)'ın şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "Cömert kişi Allah'a yakındır, cennete yakındır, insanlara yakındır ve ateşten uzaktır. Cimri ise Allah'tan uzaktır, cennetten uzaktır, insanlardan uzaktır ve ateşe yakındır." (bk. Uyun-u Ahbari'r-Rıza, c. I, s. 15)

lerler Allah'tan başka günahları kim bağışlar? ve (günah olduğunu) bildikleri hâlde yaptıklarında ayak direktmezler. İşte onların mükâfatı, Rableri tarafından affedilme ve (ağaçlarının) altından ırmaklar akan cennetlerdir. Orada sürekli kalırlar. (Salih) amel edenlerin yaptıklarının karşılığı ne güzeldir!⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾

MANZARA 152

(Ey insanlar!) Her can ölümü tadacaktır. Şüphesiz, kıyâmet günü yaptıklarınızın karşılığı size tam olarak verilecektir. Kim (o gün) ateşten uzaklaştırılıp cennete konulursa, şüphesiz o kazanmıştır. Dünya hayatı (ise) ancak aldatıcı bir metadır.⁽²⁾ Göklerin ve yerin hükümdarlığı Allah'ındır. Allah'ın her şeye gücü yeter. Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişinde, akıl sahipleri için ayetler vardır. Onlar ki, (muttakiler) ayaktayken, otururken ve yanları üzere yatarken Allah'ı anar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında düşünürler: "Ey

1- Âl-i İmrân; 135-136.

2- Âl-i İmrân; 185.

Rabbimiz! Sen bunu (bu evreni) boşuna yaratmadın! Her türlü eksiklikten münezzehsin! Bizi cehennem azabından koru!"⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا
 إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
 وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ
 وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي
 لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا
 وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
 وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ
 حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

MANZARA 153

(Muttakiler derler ki,) Ey Rabbimiz! Kuşkusuz, sen kimi ateşe (cehenneme) sokacak olursan, gerçekten onu aşağılamış olursun. Zalimlere hiçbir yardımcı bulunmaz. Ey Rabbimiz! Biz, "Rabbimize iman." edin diye imana çağıran bir davetçinin çağrısını işittik de iman ettik. Ey Rabbimiz! O hâlde günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi bizden gider ve bizim canımızı iyilerle birlikte al. Ey Rabbimiz! Peygamberlerin vasıtasıyla bize vaat ettiğin şeyleri bize ihsan eyle! Kıyamet günü bizi rüsva etme. Şüphesiz, sen vaadinden asla dönmezsin. Rableri onla-

rın dualarını kabul buyurdu (ve şöyle dedi): Şüphesiz, ben içinizden erkek olsun, kadın olsun, amel eden hiç kimsenin çabasını boşa çıkarmam. Kiminiz kiminizdensiniz. Hicret eden, yurtlarından çıkarılan, benim yolumda eziyete maruz kalan, savaştan ve öldürülen kimselerin kesin olarak kötülüklerini gidereceğim ve onları (ağaçlarının) altından ırmaklar akan bahçelere yerleştireceğim: (Bu.) Allah katından bir mükâfattır. En güzel mükâfat, Allah katındadır."⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ لَا يَغْرَنَّاكَ تَقْلُبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

MANZARA 154

(Ey Peygamber!) İşledikleri (kötü) işlere sevinen ve yapmadıkları (iyi) işlerle övülmek isteyenlerin azaptan kurtulacaklarını sanma! Sakın böyle sanma! Onlara acı bir azap vardır.⁽²⁾ Kâfirlerin şehirlerde dolaşması asla seni aldatmasın. Bu, az bir yararlanmadan ibarettir; sonra varacakları yer, cehennemdir ve orası ne de kötü bir yerdir! Ama Rablerinden korkup çekinenlere, (ağaçlarının) altından ırmaklar akan, sürekli kalacakları bahçeler vardır. Bu, Allah tara-

1- Âl-i İmrân; 192-195.

2- Âl-i İmrân; 188.

findan bir ağırlımadır. İyiler için, Allah katında olan (nimetler) daha iyidir.⁽¹⁾ Ey iman edenler! Sabredin, birbirinize direnişi tavsiye edin, dayanışma içinde olun ve Allah'tan korkun, olur ki kurtuluşa erersiniz.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أُنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

MANZARA 155

Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin; umulur ki takvalı (kötülüklerden korunmuş) olursunuz. Sizin için yeri döşek göğü de bina yapan ve gökten, su indirerek onunla sizin için rızık olarak çeşitli meyveler çıkaran odur. Öyleyse bile bile Allah'a eşler

1- Âl-i İmrân; 196-198.

2- Âl-i İmrân; 200.

koşmayın. Eğer kulumuza indirdiğimiz (Kur'an) hakkında şüphedeyseniz -doğru söylüyorsunuz- ona benzer bir sure getirin. Allah'tan başka tanıklarınızı da çağırın. Eğer (bunu) yapmazsanız -ki asla yapamayacaksınız- yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten sakının. O, inkâr edenler için hazırlanmıştır. (Ey Peygamber!) İnanıp iyi işler yapmış olanlara, kendileri için (ağaçlarının) altlarından ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele. Onlara bu cennetlerin meyvelerinden verildikçe, "Bu, önceden bize verilen rızıktır." derler. Onlara birbirine benzeyen rızıklar getirilir. Orada onlara tertemiz eşler de vardır ve orada ebedi kalırlar.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّكْعِينَ ﴿٤٣﴾ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَىٰ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً

1- Bakara; 21-25 (İmam Sadık (a.s)'ın şöyle dediği nakledilmiştir: "Cehennem ehlinin cehennemde ebedi kalmalarının sebebi, dünyada ebedi kalmaları hâlinde sürekli Allah'a karşı gelme niyetinde olmaları; cennet ehlinin cennette ebedi kalmalarının sebebi ise, dünyada ebedi kalmaları hâlinde sürekli Allah'a itaat etme niyetinde olmalarıdır. Böylece niyetleri yüzünden bu iki grup (cennet ve cehennemde) ebedi kılınmışlardır..." (bk. Usul-i Kâfi, İlelü's-Şerayi') Bu hadiste geçen niyet, insanın kazandığı kişilik ve karakterinin bir ifadesi olabilir. Buna göre, insanın inanç ve amellerinin sonucunda elde ettiği kişiliği ölümden sonra da ondan ayrılmayacak ve bu kişilik gereği nimet veya azap da sürekli onunla beraber olacaktır.)

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

وَأَحَاطَتْ بِهٖ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

MANZARA 156

(Ey inananlar!) hakkı batılla karıştırmayın ve bile bile hakkı gizlemeyin. Dosdoğru namaz kılın, zekât verin ve rükû edenlerle birlikte rükû edin.⁽¹⁾ Sabır ve namazla (Allah'tan) yardım dileyin. Hiç kuşkusuz o (namaz), huşu duyanlardan başkasına ağırdır.⁽²⁾ Onlar (huşu duyanlar), Rablerine kavuşacaklarını ve O'na döneceklerini umarlar.⁽³⁾ (Ey inananlar!) Kimsenin, başkasının yerine bir şey ödeyemeyeceği, kimseden şefaât (aracılık) kabul edilmeyeceği, kimseden bir kurtulma bedeli (fidye) alınmayacağı ve kendilerine bir yardım da edilmeyeceği günden korkun.⁽⁴⁾ Hayır! Kim bir kötülük işler de suçu kendisini kuşatırsa, işte on-

1- Bakara; 42-43.

2- Bakara; 45 (Sabır direnmek demektir. Bu direniş, belalara ve acılara karşı olduğu gibi, Allah'a itaat etmekte ve O'na karşı gelmek-ten sakınmakta da gereklidir. Bu yüzden bazı hadislerde, bu ayette geçen sabırdan maksadın oruç olduğu söylenmiştir. Oruç, Allah'a itaat için direnişin belirgin bir simgesidir. Oruç, namaz ile insan Allah'tan yardım dilemeli maddî ve manevî hayırları elde etmeye çalışmalıdır. İma Rıza aleyhisselam kendisinden nakledilen bir hadiste bu ayet hakkında şöyle buyuru yor: "Sabır oruçtan ibarettir. Kişinin başına bir zorluk veya bir bela gelirse, oruç tutsun. Yüce Allah buyuruyor ki: 'Sabır ve...' İnsanın sıkıntılarını gidermek için namaza başvurması hakkında da Masum İmamlar'dan birçok hadis nakledilmiştir, (bk. Muhammed b. Mesud el-Ayyaşi, Tefsiru'l-Ayyaşi Tahran: el-İlmiyye el-İslamiye Matbaası)

3- Bakara; 46.

4- Bakara; 48.

lar, cehenneme yerleşecek olanlardır; onlar orada ebedi kalırlar.⁽¹⁾ İman edip iyi işler yapanlar ise, onlar cennete yerleşecek olanlardır; onlar orada ebedi kalırlar.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾ وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

1- Bakara; 81 (Suçun insanı kuşatması, onun şahsiyetini etkilemesi ve kalbindeki iman nurunu giderek söndürmesi ile olabilir. Böyle biri ise, cehennemde ebedi kalmayı hak eder. Buradan kötü iş ve günahın insanın ruhunu etkileyip onun imanını yok edeceği, yani kötü iş sahi-binin temiz kalbe sahip olarak kalamayacağı anlaşılır. Şeyh Saduk, senedi sahih olan bir hadiste, İmam Musa Kâzım (a.s)'dan şöyle nakleder: "Cehennem ateşinde sadece kâfirler, inkarcılar, dalalette olanlar (sapmışlar) ve şirk koşanlar ebedi kalır." (bk. Muhammed b. Ali b.Babeveyh es-Saduk, et-Tevhid Kum: Camiatu'l-Muderrisin yayınları, Hicri 1398, s. 407)

2- Bakara; 82.

MANZARA 157

(Ey iman edenler!) Kimsenin başkasının yerine bir şey ödeyemeyeceği, kimseden bir fidye (kurtulma bedeli) kabul edilmeyeceği, kimseye bir şefaatin (aracılığın) yarar sağlamayacağı ve kendilerine bir yardım da edilmeyeceği günden korkun.⁽¹⁾ Ey iman edenler! Sabır ve namazla (Allah'tan) yardım dileyin. Allah, sabredenlerle beraberdir.⁽²⁾ Muhakkak sizi biraz korku, açlık, mallardan, canlardan ve ürünlerden azaltma ile deneriz. Sabredenleri müjdele. Onlar (o sabredenler) ki, bir musibete uğradıklarında, "Kuşkusuz biz Allah'tanız ve kuşkusuz O'na döneceğiz." derler. İşte Rablerinin özel bağışları ve rahmeti onlardır ve onlar doğru yolu bulanlardır.⁽³⁾ Kâfir olanlar ve kâfir olarak ölenler var ya, Allah'ın, meleklerin ve tüm insanların laneti onlardır! Ebediyen onda (o lanette) kalırlar; azapları hafifletilmez ve onlara bir süre de tanınmaz. Sizin ilahınız, tek ilahdır. O'ndan başka ilah yoktur; (O) rahman ve rahimdir

1- Bakara; 123.

2- Bakara; 153 (Yukarıda 45. Ayet-i kerime ile ilgili olarak düştü-ğümüz notu buraya da kaydetmekte yarar görmekteyim. (Sabır diren-mek demektir. Bu direniş, belalara ve acılara karşı olduğu gibi, Allah'a itaat etmekte ve O 'na karşı gelmekten sakınmakta da gereklidir. Bu yüzden bazı hadislerde, bu ayette geçen sabırdan maksadın oruç olduğu söylenmiştir. Oruç, Allah'a itaat için direnişin belirgin bir simgesidir. Oruç, namaz ile insan Allah'tan yardım dilemeli maddî ve manevî hayırları elde etmeye çalışmalıdır. İma Rıza aleyhisselam kendisinden nakledilen bir hadiste bu ayet hakkında şöyle buyuruyor: "Sabır oruçtan ibarettir. Kişinin başına bir zorluk veya bir bela gelirse, oruç tutsun. Yüce Allah buyuruyor ki: 'Sabır ve...' İnsanın sıkıntılarını gidermek için namaza başvurması hakkında da Masum İmamlar'dan birçok hadis nakledilmiştir, (bk. Muhammed b. Mesud el-Ayyaşi, Tefsiru'l-AyyaşiTahran: el-İlmiyye el-İslamiye Matbaası)

3- Bakara; 155-157.

(rahmeti her şeyi kapsayan ve sürekli merhamet edendir).⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابُ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِن خَلَقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

MANZARA 158

Gerçekten Allah'ın kitaptan indirdiği şeyi gizleyip onu az bir değer karşılığında satanlar var ya, onların yiyip karınlarına doldurdıkları ancak ateştir. Allah kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları (kötülükten) arındırmaz ve onlara acı bir azap vardır. İşte hidayet yerine sapıklığı ve bağışlanma yerine azabı satın alanlar onlardır. Onlar, ateşe karşı ne kadar da pervasız ve dayanıklıdırlar!⁽²⁾ "...İnsanlardan bazıları, "Rabbimiz bize dünya da (istediğimiz şeyleri) ver." Derler. Bunlara ahirette bir pay yoktur. Onlardan bazıları da, "Rabbimiz bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından korusun." derler.⁽³⁾ İnsanlardan öylesi de var

1- Bakara; 161-163.

2- Bakara; 174-175.

3- Bakara; 200-201 (İmam Ali (a.s)'dan Peygamber (s. a.a)'in şöyle

ki, Allah'ın rızasını elde etmek için canını satar (feda eder) Allah, kullarına şefkatlidir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يُرُدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾ بَلِ اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلّٰهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾ لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللّٰهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلُ دُونِ عَذَابِ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾

buyurduğu nakledilmiştir: "Allah kime şükreden bir kalp, zikreden bir dil, dünya ve ahiret işlerinde kendisine yardımcı olan bir zevce (hanım) verirse, ona dünya ve ahiret iyiliğini vermiş ve cehennem ateşinden onu korumuştur." (bk. Mecmau'l-Beyan)

1- Bakara; 207 (Bu ayet Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olmuştur.Kureys müşriklerinin Peygamber'i öldürmek için gizlice sözleşmeleri üzerine, Peygamber (s. a.a) Mekke'den ayrılmak zorunda kaldı. Düşmanların Peygamberin Mekke'den ayrıldığını fark etmemeleri için birisinin onun yerinde yatması gerekiyordu. Bu işte can tehlikesi olmasına rağmen Hz. Ali (a.s), Allah'ın rızasını kazanmak için kendisini Resulullah (s. a.d)'e feda etmeye hazır, oldu ve Peygamber'in yatağında yattı. Rivayete göre, Hz. Ali, Peygamber'in yerinde yattığında Cebrail onun başucunda ve Mikail ayak tarafında bekliyorlardı ve Cebrail şöyle diyordu: "Ne mutlu sana ey Ali! Kim senin gibi olabilir. Melekler seninle iftihar etmekte." (bk. es-Safi Tefsiri; Taberi, Tefsir, 2)

MANZARA 159

Ey İman edenler! Kâfir olanlara boyun eğerseniz, sizi (inancınızdan) geriye çevirirler de ziyan edersiniz. Oysa sizin dostunuz ve yardımcınız Allah'tır. O,yardımcıların en iyisidir.⁽¹⁾ Allah'ın kendilerine lütfuyla verdiği şeylerde cimrilik yapanlar, bunun kendileri için iyi olduğunu sanmasınlar; tersine, bu onlar için (çok) kötüdür. Onların cimrilik ettikleri şey, kıyamette boyunlarına dolandırılacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah, yaptıklarınızdan iyice haberdardır. "Allah fakirdir;, biz zenginiz." diyenlerin sözünü, hiç şüphesiz Allah duymuştur. Onların dediklerini ve peygamberleri haksız yere öldürmelerini yazacağız ve onlara (kıyamette), "Yakıcı azabı tadın!" diyeceğiz. Bu (azap), sizin önceden kendi ellerinizle yaptığınız işlerin sonucudur. Yoksa Allah, kullarına asla zulmedici değildir.⁽²⁾

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾ إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

1 Âl-i İmrân; 149-150.

2- Âl-i İmrân; 180-182.

MANZARA 160

İnsanlardan bazıları, Allah yerine başka şeyleri kendilerine tanrı edinirler. Onları Allah'ı severcesine severler. İman edenlerin Allah'a sevgisi ise daha kuvvetlidir. Keşke zalimler, azabı görecekları zaman (kıyâmet gününde) bütün gücün Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının çetin olduğunu bir görselerdi! O zaman kendilerine uyulup arkalarından gidilenler, kendilerine uyanlardan uzaklaşırlar; (her iki topluluk da) azabı görürler ve aralarındaki bağlar kopar. Uyanlar, "Keşke bizim için (dünyaya) bir dönüş olsaydı da onlar bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık!" derler. Böylece Allah, onların işlerini pişmanlık ve üzüntü kaynağı olarak kendilerine gösterir. Onlar, ateşten çıkacak değillerdir.⁽¹⁾

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

MANZARA 161

O gün (Allah) onlara seslenerek, "Benim ortaklarım olduklarını sandıklarınız nerededir?" der. Haklarında azap kararı verilmiş olanlar derler ki:

"Rabbimiz! İşte bunlar bizim saptırdığımız kimselerdir. Kendimiz saptığımız gibi onları da saptırdık. Onlardan Uzak olduğumuzu sana arz ederiz. Zaten onlar, bize tapmıyorlardı." derler. (Onlara.) "Allah'a ortak koştuğunuzu çağırın." denir. Onları çağırırlar; fakat onlar, kendilerine cevap vermezler. Azabı görürler ve hidayete ermiş olmayı arzu ederler. O gün (Allah) onlara seslenerek, "Peygamberlere ne cevap verdiniz?" der. İşte o gün haberler kendilerine örtülü kalır ve birbirlerine de soramazlar. Ama kim tövbe edip iman eder ve iyi işler yaparsa, onun, kurtuluşa erenlerden olması umulur.⁽¹⁾

* * *

1- Kasas; 62-67.

İKİNCİ BÖLÜM

KUR'AN'DA NİFAK VE MÜNÂFIKLİK

BAKARA SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ
اللّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يُخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسُهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ
الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا
أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا
لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِئُونَ ﴿١٤﴾ اللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ
﴿١٦﴾ مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ
وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ بَكْمٌ عُمَىٰ فُهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾
أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ
مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللّٰهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ

بَسْمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ
 قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾
 وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْفُسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ
 الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

İnsanlardan bazıları, inanmadıkları halde, "Allah'a ve ahiret gününe inandık." derler.⁽¹⁾ Allah'ı ve inananları aldatmak isterler. Oysa sadece kendilerini aldatırlar, ama farkında değillerdir.⁽²⁾

(Onların) Kalplerinde hastalık var; Allah da hastalıklarını artırmıştır ve yalan söyledikleri için onlara acı bir azap vardır.⁽³⁾

1- Bakara; 8 (Yüce Allah bu surenin başlangıcında insanları üç gruba ayırmaktadır. Bunlardan yalnız birini, yani takvalı olan ve Kur'an'ın rehberliğine uyanları kurtuluşa erenler olarak tanıtmaktadır. Diğer iki grubun, yani kâfirlerin ve münâfıkların ise sonlarının ilahî azaba uğramak olacağını bildirmektedir. Bu arada her grubun en önemli özelliklerini de açıklamakta ve münâfıkların özelliklerine ise daha geniş yer vermektedir. Bu, nifakın fert ve toplum açısından küfürden daha tehlikeli bir olgu olduğunu veya genelde nifakın örtülü olduğu ve tehlikesinin göz ardı edildiği için ona dikkat çekmek gerektiğini vurgulamak için olabilir.

2- Bakara; 9.

3- Bakara; 10.

"Yeryüzünde bozgunculuk yapmayın." denildiğinde, "Biz ancak yapıcı ve düzeltici kimseleriz." derler. Bilin ki, onlar bozguncuların ta kendileridir; ama farkında değillerdir.⁽¹⁾

Onlara, "Diğer insanların inandığı gibi, siz de inanın." Denildiğinde, "Akılsızların inandığı gibi, biz de mi inanalım?" derler. Bilin ki, asıl akılsızlar kendileridir; ama bilmezler.⁽²⁾

İnananlarla karşılaştıklarında, "İnandık." derler. Şeytanlarıyla (onları kötülöklere yönelten dostlarıyla) baş başa kaldıklarında ise, "Biz sizinleyiz, biz sadece (onlarla) alay etmekteyiz." derler. (Aslında) Allah onlarla alay etmektedir ve azgınlıklarında onlara süre tanımaktadır ki boca layıp dursunlar.⁽³⁾

Onlar, hidayet karşılığında sapıklığı satın alanlardır. Sonuçta ticaretleri onlara bir kâr sağlamamış ve doğru yolu da bulamamışlardır.⁽⁴⁾

Onların durumu, (karanlıkta) ateş yakan kimsenin durumuna benzer. Ateş onun çevresini aydınlatınca, Allah ışıklarını alıp götürür ve onları karanlıklar içinde bırakır, artık (bir tarafı) görmezler.⁽⁵⁾

1- Bakara; 11-12.

2- Bakara; 13.

3- Bakara; 14-15.

4- Bakara; 16.

5- Bakara; 17 (Bu ayetteki örnekte münâfık olan birisinin Müslüman görünerek İslam'ın dünyevî fayda-arından yararlanmaya çalıştığı ve bunun da kendisi için sadece geçici bir yarar sağladığı fakat kalbine iman yerleşmediği için imanın kalıcı sonuçlarından yararlanamadığı açıklanıyor. Başka bir ifadeyle, akıl ve düşünce insan için bir aydınlık vesilesidir. İnsan bazen bu nur ve aydınlığı yaratılış nizamı

(Onlar) Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; artık (doğru yola) dönmezler.⁽¹⁾

Ya da (onların durumu) gökten boşanan, içinde karanlıklar; gök gürültüsü ve şimşek çakması olan şiddetli bir yağmura (tutulmuş kimsenin durumuna) benzer. Yıldırımların saldığı dehşetle ölüm korkusundan parmaklarını kulaklarına tıklarlar. Allah, inkâr edenleri çepeçevre kuşatmıştır.⁽²⁾

Şimşek çakması, neredeyse gözlerini alıverecektir; (şimşegin ışığı) onlar için (etrafı) aydınlatınca, o ışıktayürürler; üzerlerine karanlığı çökünce de dikilip kalırlar. Allah dilsedydi, onların işitmelerini ve görmelerini (kulaklarını ve gözlerini) alıp götürürdü. Allah'ın. Her şeye gücü yeter.⁽³⁾

İnsanlardan öylesi de vardır ki, dünya yaşayışı hakkında söyledikleri seni hayrete düşürür ve kalbinde olana da Allah'ı tanık tutar; hâlbuki o, en yaman düşmandır.⁽⁴⁾

doğrultusunda ve Allah'ın istediği yolda kullanır, bazen de hidayeti bırakarak yoldan çıkar ve akıl ve düşüncesiyle ilahî yolun aksi istikametinde planlar yapar. Ama bu planlar, onun biraz ilerlemesini ve birkaç adım atmasını sağlamasına rağmen kalıcı olmaz ve çok geçmeden bu düşünce ve planlar yok olup gider. Kur'ân buyuruyor ki: Batıla uyanlar, karanlık bir çölde kendi elleriyle bir ateş yakıp bu ufacak ateşle çölü aydınlatmak isteyen kimseye benzerler. Ama o ateş, çok az bir aydınlık verip sadece etrafını aydınlatır, o da kalıcı olmaz ve kısa bir süre sonra söner. Yani batıl hile, tuzak ve aldatıcı planlara dayalı olduğundan yok olmaya mahkûmdur." (bk. Şehit Mutahtârî, Kur'ân'ı Tanıyalım, c. 2, ilgili ayetlerin tefsiri)

1- Bakara; 18.

2- Bakara; 19.

3- Bakara; 20.

4- Bakara; 204.

(Senin yanından) ayrılıp gittiğinde, yeryüzünde bozgunculuk yapmaya, ekin ve nesli yok etmeğe çalışır. Allah bozgunculuğu sevmez.⁽¹⁾

Ona, "Allah'tan kork!" denince, gururu kendisini günaha sevk eder. Artık (ceza olarak) ona cehennem yeter. Orası ne kötü bir yataktır!⁽²⁾

* * *

ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقِي الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا تَبْعَانَاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِلْإِحْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرءُوا عَن أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

İki ordu karşılaştığı gün size değen darbe, Allah'ın izniyle (sünnetullah gereği) gerçekteşmiştir ki, böylece müminleri ortaya çıkarsın. Ve yine böylece münâfıkları ortaya çıkar-

1- Bakara; 205.

2- Bakara; 206.

sın. Onlara (münâfiklara), "Gelin Allah yolunda savaşın veya savunma yapın." denildi. Onlar, "Savaş bilseydik, şüphesiz size katılırdık." dediler. O gün onlar, imandan çok küfre yakın idiler. Kalplerinde olmayanı, dilleriyle söylüyorlar. Allah, onların gizlediklerini (herkesten) daha iyi bilir.⁽¹⁾

Onlar, evlerinde oturup kardeşleri hakkında, "Eğer bizi dinleselerdi, öldürülmezlerdi." Diyenlerdir. De ki: "Doğru söylüyorsanız, ölümü kendinizden uzaklaştırın."⁽²⁾

* * *

NISÂ SÜRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ
عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ
يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا
فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَعِظُهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَلَوْ
أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ أَوْ اخْرَجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ
مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٤﴾ وَإِذَا
لَا تَتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾ يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا تُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ
مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ

1- Âl-i İmrân; 166-167.

2- Âl-i İmrân; 168.

شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِن أَصَابَكُمُ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُن بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ
 مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا
 مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرَضَ
 عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا
 ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أزدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيُهْدِيَهُمْ سَبِيلًا
 ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ
 أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِئْتَعُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾
 وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا
 فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
 الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾ الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ
 لَكُمْ فِتْنَةٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ
 نَسْتَحِذْكُمْ وَعَدَدْنَاكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ
 يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ
 وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالًا يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ
 اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ
 يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ
 أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾
 إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾ إِلَّا
 الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ
 وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ
 شَكَرْتُمْ وَأَمَّنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Kendilerine, "Allah'ın indirdiği şeye ve Peygamber'e gelin." denilince, münâfikların senden, şiddetle yüz çevirdiğini görürsün⁽¹⁾

Elleriyle önceden hazırladıkları işlerden dolayı bir musibete uğrayınca (durumları) nasıl olur?! O zaman sana geleerek, "Biz sadece iyilik etmek ve uzlaşmak istedik." derler.⁽²⁾

Allah, onların kalplerinde olanı bilir. Onlardan yüz çevir (onları cezalandırmaktan vazgeç), onlara öğüt ver ve kendi halleri, hakkında onlara açık ifadeli ve etkili bir söz söyle.⁽³⁾

Biz onlara kendilerini öldürmelerini (ölüm için hazır olmalarını) veya kendi yurtlarından çıkmalarını yazsaydık (emretseydik), içlerinden azı müstesna, bunu yerine getirmezlerdi. Hâlbuki kendilerine verilen öğüdü yerine getirselerdi, onlar için daha iyi ve (hak üzere) sebatları için daha etkili olurdu. Bu takdirde (biz de) onlara şüphesiz katımızdan büyük bir mükâfat verirdik. Ve kuşkusuz onları doğru olan yola hidayet ederdik.⁽⁴⁾

Ey iman edenler! (Savaşmaya giderken) tedbirinizi alın, sonra gruplar hâlinde veya topluca hareket edin. İçinizden ağır davrananlar olacak ve size bir musibet gelip çatınca

1- Nisâ; 61.

2- Nisâ; 62.

3- Nisâ; 63.

4- Nisâ; 66-68.

da, "Allah bana nimet verdi de onlarla birlikte (bu sıkıntılara tanık) olmadım." diyecektir. Allah'tan size bir lütuf erişecek olursa, aranızda hiçbir dostluk bağı olmayan (yabancı) biri gibi, "Keşke onlarla birlikte olsaydım da büyük bir başarıya erseydim." diyecektir.⁽¹⁾

(Yine, senin yanında bulduklarında,) "Bizden itaat!" derler, ama yanından ayrılınca, onlardan bir grup, geceleyin senin sözlerinin dışında başka tertip ve düzenler kurarlar. Allah, onların geceleyin kurduklarını yazıyor. Onlardan yüz çevir ve Allah'a güven. Güvenilen ve koruyucu olarak Allah yeter.⁽²⁾

İman edip sonra kâfir olan, sonra tekrar iman edip tekrar kâfir olan, sonra küfür ve inkârlarını arttıranları, Allah asla bağışlamaz ve onlara bir yol da göstermez.⁽³⁾

Münâfıklara, kendileri için hazırlanmış olan açığı azabı müjdele!⁽⁴⁾

Onlar, müminleri bırakıp kâfirleri kendilerine veli (koruyucu ve dost) edinirler. Yoksa kâfirlerin yanında izzet ve onur mu arıyorlar?! Oysa izzet ve onurun tümü Allah'a aittir.⁽⁵⁾

(Allah) kitapta size şu hükmü indirmiştir: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini ve alaya alındığını işittiğinizde, başka bir konuya dalmadıkça onlarla oturmayın; aksi takdirde

1- Nisâ; 71-73.

2- Nisâ; 81.

3- Nisâ; 137.

4- Nisâ; 138.

5- Nisâ; 139.

siz de onlar gibi olursunuz. Allah, münâfıkların ve kâfirlerin tümünü cehennemde bir araya toplayacaktır.⁽¹⁾

Onlar (sürekli) sizi gözetleyip dururlar. Allah tarafından size bir zafer erişirse, "Biz de sizinle beraber değil miydik?" derler. Eğer kâfirler için (zaferden) bir pay olursa, "Size egemen değil miydik? Ve sizi müminlerden gelen zarardan korumadık mı?" derler. Allah, kıyâmet günü hakkınızda hükmedecektir. Allah, kâfirlerin mü'minlere karşı üstünlüğünü sağlayan hiçbir yol koymaz.⁽²⁾

Gerçekten münâfıklar, Allah'ı aldatmak isterler. Oysa Allah onları aldatır. Onlar namaza kalktıklarında bezgin (isteksiz) olarak kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı da çok az anarlar.⁽³⁾

Bu ikisinin arasında (küfür iman yollarından birini seçmede) kararsızdırlar; ne bunlarladır, ne de onlarla. Allah kimi saptırsa, artık onun için bir (kurtuluş) yol(u) bulamazsın.⁽⁴⁾

Ey iman edenler! Müminleri bırakıp kâfirleri kendinize veli (koruyucu ve dost) edinmeyin. Yoksa (sizi cezalandırması için) kendi aleyhinize kesin bir delil mi Allah'a vermek istiyorsunuz?!⁽⁵⁾

Kuşkusuz, münâfıklar cehennemden en aşağı katındadırlar. Onlara bir yardımcı da bulamazsın. Ancak tövbe edenler, kendilerini düzeltenler ve Allah'a sarılıp dinlerini Allah

1- Nisâ; 140.

2- Nisâ; 141.

3- Nisâ; 142.

4- Nisâ; 143.

5- Nisâ; 144.

için halis kılanlar müstesna. İşte onlar, müminlerle beraberdiler ve Allah müminlere büyük bir mükâfat verecektir.⁽¹⁾

Eğer şükredip iman ederseniz, Allah'ın size azap etmeye ne ihtiyacı vardır?! Allah, sürekli şükreden (iyiliklere karşı kadirşinas, az amele bol mükâfat veren) ve bilendir.⁽²⁾

* * *

MÂİDE SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُضْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرَوْا فِي أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde geresin geriyeye dönmeyen sahabesine olsun.

Ey iman edenler! Yahudi ve Hıristiyanları kendinize veli (koruyucu ve dost) edinmeyin. Onlar birbirlerinin velileri-

1- Nisâ; 145-146.

2- Nisâ; 147.

dirler. Sizden kim onları kendine veli edinirse, şüphesiz o da onlardandır. Şüphesiz, Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.⁽¹⁾

Kalplerinde hastalık olanların süratle onlara yöneldiğini görürsün. "Bir felaketle karşılaşmaktan korkarız." derler. Olur ki, Allah kendi katından bir zafer veya bir olay meydana getirir de onlar gönüllerinde gizledikleri şeyden dolayı pişman olurlar.⁽²⁾

(O zaman) iman edenler (münâfıkların durumuna şaşırarak), "Sizinle birlikteyiz diye şiddetle Allah'a yemin edenler bunlar mı?!" derler. (onların) Amelleri boşa gitti ve ziyankârlardan oldular.⁽³⁾

* * *

ENFÂL SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنَ لَّهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌّ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِتْنَانَ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللّٰهَ وَاللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَإِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

1- Mâide; 51.

2- Mâide; 52.

3- Mâide; 53.

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Yurtlarından (savaş gayesiyle) böbürlenerek, insanlara gösteriş için çıkan ve (insanları) Allah'ın yolundan alıkoyanlar gibi olmayın. Allah, onların yaptıklarını kuşatmıştır.⁽¹⁾

Hani Şeytan, onlara işlerini güzel gösterdi ve "Bugün insanlardan size galip olacak kimse yoktur. Ben de sizin destekçinizim!" dedi. İki topluluk birbiriyle karşılaşınca(da) geriye dönüp, "Ben sizden uzağım; sizin görmediğinizi ben görüyorum; ben Allah'tan korkuyorum; Allah'ın azabı çetindir." dedi.⁽²⁾

Hani münâfıklar ve kalplerinde hastalık olanlar, "Dinleri bunları aldatmıştır." dediler. Oysa kim Allah'a tevekkül ederse, (bilmelidir ki) kuşkusuz, Allah üstündür ve hikmet sahibidir.⁽³⁾

* * *

TEVBE SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اتَّأَقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ

1- Enfâl; 47.

2- Enfâl; 48.

3- Enfâl; 49.

إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ
الشُّقَّةُ وَسَخِلِفُونَ بِاللَّهِ لَوْ اشْتِطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ
يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَبِّهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾
وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاتِهِمْ فَبَطَّوهُمْ وَقِيلَ
أَعْمِدُوا
مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا وُضِعُوا خِلَالَكُمْ
يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ لَقَدْ ابْتَعُوا
الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ
﴿٤٨﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَمَحِيطةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا
قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَيتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ
اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا
إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنِيَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ
بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ
مِنْكُمْ إِتْكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كَسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ
كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾ فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ
وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَعَارَاتٍ أَوْ
مُدْخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ

أَعْطُوا مِنْهَا رِضْوَانًا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْحَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا
 مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى
 اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ
 لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ
 رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ
 أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ
 تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجُ مَا
 تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
 وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ
 طَائِفَةٍ مِنْكُمْ يُعَذِّبُ طَائِفَةٌ بَأْتَهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
 بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا
 اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
 وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ وَاللَّهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ
 ﴿٦٨﴾ كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا
 بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ
 كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
 ﴿٦٩﴾ أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
 وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ
 إِسْلَامِهِمْ وَهَتُمُوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَعَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ
 فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخُلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعَقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيُضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكِوْا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا تَعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهَدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطُّولِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ

وَرَسُولُهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾ يَعْتَدِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَدِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ تَبَيَّنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرَضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجَسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَّا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى التَّفَاقِقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Tebuk savaşı ile ilgili olarak Allah (azze ve celle) şöyle buyurmaktadır:

Ey iman edenler! Size ne oldu ki, "Allah yolunda (savaş

için) hareket edin."denildiği zaman ağırlaşarak yere çakılıp kaldınız?! Yoksa ahiret hayatını bırakıp dünya hayatını mı beğendiniz?! Oysa ahirete göre dünya hayatının mal ve imkânları pek azdır.⁽¹⁾

(Ey Peygamber, Onları çağırdığın şey) yakın bir kazanç ve kısa bir yolculuk olsaydı, mutlaka peşinden gelirlerdi. Fakat bu çetin yol kendilerine uzak geldi. Onlar: "Gücümüz olsaydı, sizinle birlikte (savaş için) çıkardık." diye Allah'a yemin edeceklerdir. Onlar, (bu tutumlarıyla) kendilerini helak etmektedirler: Allah, onların yalancı olduklarını biliyor.⁽²⁾

Allah'a ve ahiret gününe. İman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihad için senden izin istemezler. Allah, takvalıları (hakkıyla) bilir.⁽³⁾ Sadece Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen ve kalpleri şüpheye düşen kimseler, (cihadı terk etmek için) senden izin isterler Onlar, şüpheleri içinde şaşkındırlar.⁽⁴⁾

Eğer (savaş için) çıkmak isteselerdi, bunun için bir hazırlık yaparlardı. Ama Allah onların hareket etmesini iste-

1- Tevbe; 38 (Hicretin 9. yılında Taif Savaşı'ndan dönüşte havanın sıcak ve Müslümanların kıtlık yüzünden sıkıntıda oldukları bir dönemde Peygamber (s. a.a), Rum ordusunun Müslümanlara saldırmak için hareket ettiğini haber almış ve Müslümanların savaş (Tebuk Savaşı) için seferber olmalarını emretmiştir. Bu ayet ve sonraki ayetlerde bu olayda imanı zayıf bazı kimselerin ve de bazı münâfikların tavırlarını kınanmaktadır, (bk. Menhecü's-Sadikin ve Cevamu'l-Cami' Tefsirleri)

2- Tevbe; 42.

3- Tevbe; 44 (Yani müminlerin ihlâslarından dolayı izne gerek kalmadan cihada hazırlanırlar. Diğer bir ihtimale göre ayetin anlamı şöyledir: "cihadı terk etmek için izin istemezler."

4- Tevbe; 45.

medi de onları alıkoydu ve onlara, "Oturanlarla (âcizlerle) beraber siz de oturun." denildi. Sizinle birlikte çıksalardı, size bozgunculuktan başka bir katkıları olmazdı ve mutlaka aranızda dalıp fitne çıkarmaya çalışırlardı. Aranızda onlara casusluk yapanlar vardır. Allah, zalimleri bilir. ⁽¹⁾

Gerçekte bundan önce de fitne çıkarmaya çalıştılar ve olayları sana ters gösterdiler. Sonunda hak geldi ve hoşlanmasalar bile Allah'ın emri ortaya çıktı. ⁽²⁾

Onlardan bazıları, "Bana izin ver ve beni fitneye düşürme." der. Bilin ki, onlar fitneye düşmüş bulunuyorlar. Gerçekten cehennem kâfirleri kuşatmıştır. ⁽³⁾

Sana bir iyilik gelirse, (bu) onları rahatsız eder; ama başına bir musibet gelirse, "Biz önceden tedbirimizi almıştık." derler ve sevinerek dönüp giderler. ⁽⁴⁾

De ki: "Allah'ın bize yazdığından başka bir şey bize gelmez. O, bizim mevlamızdır. Öyleyse müminler, yalnız Allah'a güvensinler." ⁽⁵⁾

De ki: "Bize iki güzellikten biri (zafer veya şehit olmak) dışında bir şeyin mi gelmesini bekliyorsunuz? Halbuki biz, Allah'ın kendi katından veya bizim ellerimizle size bir azap ulaştırmasını bekliyoruz. O hâlde bekleyin; biz de sizinle beklemekteyiz." ⁽⁶⁾

De ki: "İster gönüllü, ister gönülsüz (malınızı hayır işler-

1- Tevbe; 46-47.

2- Tevbe; 48.

3- Tevbe; 49.

4- Tevbe; 50.

5- Tevbe; 51.

6- Tevbe; 52.

de) harcayın, asla sizden kabul olmayacaktır. Çünkü siz, fasık (kötü işler yapan ve emre boyun eğmeyen) bir topluluğunuz. (Onların) harcamalarının kabul olmasına sadece Allah'ı ve Peygamberi'ni inkâr etmeleri, namaza bezginlikle gelmeleri ve sadece istemeyerek harcama yapmaları engel olmuştur. ⁽¹⁾

Onların malları ve çocukları seni hayrete düşürmesin. Allah, bunlarla ancak onlara dünya hayatında azap etmeyi ve canlarının kâfir olarak çıkmasını istiyor.⁽²⁾

Kesinlikle sizden olduklarına dair Allah'a yemin ederler'. Oysa onlar sizden değildir, fakat (sizden) korkan bir toplulukturlar. (Onlar) eğer bir sığınak veya mağaralar ya da bir oyuk bulsalar, koşarak oraya doğru yönelirlerdi⁽³⁾

Onlardan bazısı da, sadakalar konusunda (zekât ve ganimetleri dağıtma konusunda) seni eleştirirler. Eğer sadakalardan onlara verilirse, hoşnut olurlar; verilmezse, hemen kızarlar.⁽⁴⁾

1- Tevbe; 53-54.

2- Tevbe; 55.

3- Tevbe; 56-57.

4- Tevbe; 58 (Rivayete göre Peygamber (s. a.a) Hevazin'den elde edilen ganimetlerden ve Hz. Ali (a.s)'ın Yemen'den gönderdiği maldan Medine halkına ve zenginlere az bir şey vermiş ve malın çoğunu Mekkelilere ve fakirlere tahsis etmiştir. Bu ise Medineli bir takım sahabîlere ağır gelmiş ve itirazlarına yol açmıştır. İmam Cafer Sâdık (a.s)'dan aktarılan rivayete göre bu konuda itiraz edenler halkın üçte ikisinden daha fazlaydı. İmam Muhammed Bakır (a.s)'ın şöyle dediği nakledilmiştir: "Peygamber (s. a.a) bir malı bölerken (sonraları) Hariciler grubunun kurucularından olan Herkus b. Zühayr Resulullah'a itirazda bulunarak, 'Adaleti gözet.' dedi. Resulullah (s. a.a), 'Yazıklar olsun sana! Ben adaleti gözetmesem kim gözetir?' diye ona karşılık verdi."

Eğer onlar, Allah ve Peygamberi'nin kendilerine verdiği razı olsalar ve "Allah bize yeter. Kendi lütfuyla Allah ve Peygamberi (ileride yine) bize verecektir. Biz Allah'a yö-neldik" deselerdi (onlar için daha iyi olurdu).⁽¹⁾

Onlardan Peygamberi inciterek, "O, kulaktır (denilen her şeye inanır, safdildir)." diyen kimseler vardır. De ki: "O, sizin için hayır kulağıdır; Allah'a inanır, müminlere güvenir ve sizden iman eden kimseler için bir rahmettir." Allah'ın Resulü'nü incitenlere acı bir azap vardır.⁽²⁾

Sizi hoşnut etmek için huzurunuzda Allah'a yemin ederler. Oysa (gerçekten) mümin iseler, Allah ve Resulü'nü hoşnut etmeleri daha uygundu.⁽³⁾

Allah ve Peygamberi'ne karşı koyan kimseye, içinde ebedi kalacağı cehennem ateşinin olduğunu bilmediler mi? İşte bu, büyük bir aşağılanmadır.⁽⁴⁾

Münâfıklar, kalplerinde olanı kendilerine (ya da müminlere) haber veren bir surenin haklarında inmesinden çekinirler. De ki: "Alay edin! Allah, çekindiğiniz şeyi ortaya çıkaracaktır."⁽⁵⁾

Onlara (niçin alay ettiklerini) sorsan, "Biz sadece eğlenip oynuyorduk." derler. De ki: "Allah ile, O'nun ayetleri ile ve Peygamberi ile mi alay ediyordunuz?!"⁽⁶⁾

1- Tevbe; 59.

2- Tevbe; 61.

3- Tevbe; 62.

4- Tevbe; 63.

5- Tevbe; 64.

6- Tevbe; 65.

(Artık) bir mazeret göstermeyin; iman ettikten sonra küfre saptınız. İcinizden bir grubu affetsek de, suçlu olmaları sebebiyle bir gruba da azap edeceğiz.⁽¹⁾

Münâfık (İkiyüzlü) erkekler ve münâfık kadınlar birbirlerindendirler. Kötü işleri emreder, iyi işleri yasaklarlar ve ellerini sıkı tutarlar. Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu. Kuşkusuz münâfıklar fasıktırlar.⁽²⁾

Allah, münâfık erkeklere, kadınlara ve kâfirlere, ebedi kalacakları cehennem ateşini vadetmiştir. O, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir. Kalıcı azap da onlar içindir.⁽³⁾

(Ey münâfıklar! Siz de) tıpkı sizden öncekiler gibi (siniz). Onlar sizden daha güçlü idiler; mal ve çocukları (da) daha fazla idi. Onlar, kendi paylarından yararlandılar (zevk aldılar). Siz de, öncekiler paylarından yararlandıkları gibi, kendi payınızdan yararlandınız (zevk aldınız). Onlar (zevke) daldığı gibi, siz de daldınız. İşte onların amelleri dünyada ve ahirette boşa gitmiştir. Ve İşte onlar, gerçek zarar edenlerdir.⁽⁴⁾

Ey Peygamber! Kâfirlere ve münâfıklara karşı cihad et ve onlara karşı sert davran. Onların barınağı cehennemdir. Orası ne kötü bir dönüş yeridir!⁽⁵⁾

(Onlar, o sözü) demediklerine dair Allah'a yemin ederler. Hâlbuki onlar, o küfür sözünü söylediler ve Müslüman olduktan sonra tekrar küfre saptılar ve başaramadıkları işe (Peygamberi öldürmeye) yeltendiler. Kin beslemeleri, sırf

1- Tevbe; 66.

2- Tevbe; 67.

3- Tevbe; 68.

4- Tevbe; 67-69.

5- Tevbe; 73.

Allah ve Resulü'nün kendi lütfü ile onları zengin kıldığı içindir. Eğer tövbe ederlerse, onlar için daha iyi olur. Ama yüz çevirirlerse, Allah onlara dünya ve ahirette acı bir azapla azap eder ve yeryüzünde onlara bir veli (dost ve koruyucu) ve bir yardımcı bulunmaz.⁽¹⁾

Onlardan, "Eğer Allah bize kendi lütfü ile bağışta bulunursa, mutlaka sadaka verir ve salihlerden oluruz." diye Allah'a söz verenler vardır. Fakat Allah onlara kendi lütfü ile bağışta bulununca, cimrilik yaptılar ve (sadaka vermekten) yüz çevirerek döndüler.⁽²⁾ Bu (cimrilikleri), Allah'ın huzuruna çıkacakları güne kadar kalplerinde bir nifakın yerleşmesine sebep oldu. Bu, Allah'a verdikleri sözü tutmadıkları ve yalan söyledikleri içindir.⁽³⁾

1- Tevbe; 74 (Peygamber'i (s. a.a) öldürmeye yeltenen suikastçılar ki, bunlar meşhur sahabelerdir (!) Bu konuda geniş bilgi edinmek isteyenlere, "ALİ'SİZ SÜNNİLİK" adlı kitabımızı okumalarını tavsiye ederim.

2- Tevbe; 75-76 (76. ayet, Salebe b. Hatib hakkında nazil olmuştur. Hz. Muhammed'den (s. a.a) Allah'ın kendisine mal vermesi için dua etmesini istedi. Resulullah (s. a.a), "Şükürünü eda edeceğin az mal, şükürüne güç yetiremeyeceğin çok maldan daha hayırlıdır." dedi (ve elinde olanla yetinmesini istedi). Ama o yemin ederek dedi ki: "Eğer Allah bana mal verirse, her hak sahibinin hakkını vereceğim." Peygamber (s. a.a) dua etti ve o koyun aldı. Koyunlar kısa sürede çoğalmaya başladı, öyle ki artık Medine'ye sığamaz oldu. Bir vadiye çekildi. Artık cuma ve cemaatten uzak durdu. Peygamber (s. a.a) zekât görevlisini ona gönderdiğinde o: "Bu da bir çeşit haraçtır." diye bu hükme karşı çıktı. Peygamber (s. a.a), "Sa'lebe'ye yazıklar olsun!" diye buyurdular, (bk. Cevamiu'l-Cami' ve Kummî Tefsiri.) İmam Muhammed Bakır (a.s)'ın da şöyle dediği nakledilmiştir: "Bu ayet, Sa'lebe b. Hatib hakkında nazil olmuştur. O, muhtaç bir kimse idi; Allah'a karşı ahdedti, Allah kendisine verdiği için ise cimrilik yaptı."

3- Tevbe; 77.

Gönüllü olarak sadaka veren (bağışta bulunan) müminlere ve güçlerinin yettiğinden (imkânlarından) başka bir şey bulamayan kimselere dil uzatıp alay edenler var ya, Allah onlarla alay etmiştir ve onlara acı bir azap vardır. Onlar için (Allah'tan) ister af dile, ister dileme (fark etmez); onlar için yetmiş defa af dilesen de, Allah onları asla affetmez. Bu, onların Allah ve Resulü'nü inkâr etmeleri sebebiyledir. Allah, fasık topluluğu hidayete erdirmez.⁽¹⁾

Geride kalanlar (savaşa katılmayanlar), Peygamber'den sonra (evlerinde) oturmalarına sevindiler; mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad etmekten hoşlanmadılar ve "Sıcakta (savaş için) hareket etmeyin." dediler. De ki: "Anlasalar, cehennem ateşi (bundan) daha sıcaktır." Artık (onlar) yaptıkları işlere karşılık az gülsünler, çok ağlasınlar!⁽²⁾

Eğer Allah seni onlardan bir topluluğa geri döndürür de onlar da (başka bir savaşa) çıkmak için senden izin isterlerse, de ki: "Benimle beraber asla (savaşa) çıkmayacaksınız. Asla benimle beraber bir düşmanla savaşmayacaksınız. Siz ilk defa oturmaya razı oldunuz, şimdi de geride kalanlarla oturun."⁽³⁾

Onlardan ölen birine asla namaz kılma ve (dua için) kabrinin kenarında durma. Şüphesiz, onlar, Allah'ı ve Resulü'nü inkâr ettiler ve fasık olarak öldüler.⁽⁴⁾

Onların malları ve çocukları seni hayrete düşürmesin. Allah, bunlarla ancak kendilerine dünyada azap etmeyi ve

1- Tevbe; 79-80.

2- Tevbe; 81-82.

3- Tevbe; 83.

4- Tevbe; 84.

canlarının kâfir olarak çıkmasını istemiştir.⁽¹⁾

"Allah'a iman edin ve Peygamberi ile birlikte cihad edin diye bir sure indirildiğinde, onlardan servet sahibi olanlar, senden (savaşa katılmamak için) izin istediler; "Bırak, biz de geride kalanlarla birlikte kalalım." dediler. Geride kalanlarla birlikte kalmaya razı oldular. (Onların) Kalpleri mühürlenmiştir, artık (bir şeyi) anlayamazlar.⁽²⁾

Fakat Peygamber ve onunla beraber iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihad ettiler. İşte tüm iyilikler, onlar içindir. Kurtuluşa erenler de onlardır. Allah, onlara (ağaçlarının) altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte bu, büyük bir başarıdır.⁽³⁾

Bedevilerden mazeret ileri sürenler, kendilerine izin verilsin diye sana geldiler. Allah'a ve Peygamberi'ne yalan söyleyenler de evlerinde oturdular (savaşa katılmadılar). Bunlardan kâfir olanlara yakında acı bir azap gelecektir.⁽⁴⁾

Sadece, zengin oldukları hâlde senden (savaşa katılmamak için) izin isteyenler için sorumluluk vardır. Onlar, geride kalanlarla birlikte olmaya razı oldular. Allah kalplerini mühürledi; artık onlar (hakkı) bilmezler.⁽⁵⁾

Yanlarına döndüğünüzde size mazeret ileri sürerler. De ki: "(Boşuna) mazeret ileri sürmeyin. Asla size inanmayacağız. Allah sizin haberlerinizi bize bildirmiştir. Allah ve Peygamberi sizin yaptığımız işleri yakında görecekler.

1- Tevbe; 85.

2- Tevbe; 86-87.

3- Tevbe; 88-89.

4- Tevbe; 90.

5- Tevbe; 93.

Sonra gaybı ve görüleni bilene (Allah'a) götürüleceksiniz; O da, yaptığımız işleri size bildirecektir."⁽⁶⁾

Yanlarına geri döndüğünüzde, kendilerinden (onları cezalandırmaktan) vazgeçesiniz diye (mazeretleri olduğuna dair) Allah'a yemin edecekler. Siz de onlardan vazgeçin; kuşkusuz onlar pistirler. Yaptıkları işlere karşılık olarak da yerleri cehennemdir.⁽⁷⁾

(Onlar), kendilerinden razı olasınız diye size yemin ederler. Siz onlardan razı olsanız da, Allah fasık topluluktan razı olmaz.⁽⁸⁾

Bedeviler (göçebe Araplar), inkârcılık ve nifak yönünden, daha ileri ve Allah'ın peygamberine indirdiği hükümlerin sınırlarını bilmemeye daha uygundurlar. Allah bilendir ve hikmet sahibidir.⁽⁹⁾

Bedevilerden kimileri(de), (Allah yolun da) harcadıklarını bir zarar sayarlar ve belalarla karşılaşmanızı beklerler. Kötü belalar onlara olsun. Allah işitendir ve bilendir.⁽¹⁰⁾

Bedevilerden Öyleleri de var ki, Allah'a ve ahret gününe iman ederler ve harcadıklarını Allah'a yakınlık ve Peygamber'in dualarını alma sebebi sayarlar. Bilin ki bu, onların (Allah'a) yakın olmalarına sebeptir. Allah, onları kendi rahmetine alacaktır. Allah çok bağışlayan ve sürekli merhamet edendir.⁽¹¹⁾

6- Tevbe; 94.

7- Tevbe; 95.

8- Tevbe; 96.

9- Tevbe; 97.

10- Tevbe; 98.

11- Tevbe; 99.

Çevrenizdeki bedevilerden bir kısım münâfıklar(da) vardır ve Medine halkından da bazıları münâfıklığa alışımlardır; sen onları bilmezsin, biz biliriz onları. Onları iki defa azap edeceğiz ve sonra da büyük bir azaba götürüleceklerdir.⁽¹⁾

* * *

ANKEBÛT SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ فَإِذَا أُودِيَ فِي اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللّٰهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْلَىٰ أَلَيْسَ اللّٰهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

İnsanlardan kimileri de var ki, "Allah'a iman ettik." derler; ancak Allah yolunda bir eziyete uğradıklarında, insanların

1- Tevbe; 101 (Bu ayet açıkça gösteriyor ki, ashap arasında hatta Peygamber (s. a.a)'in bile tanımadığı münâfıklar vardı. Buna göre ashabin hepsinin adil olduğu iddiası tamamen yersiz ve Kur'an'la çelişen bir iddiadır.

işkencesini Allah'ın azabı gibi sayarlar. Rabbinden bir zafer gelirse de, "Kuşkusuz, biz sizinle beraberdik." derler. Allah, herkesin kalbinde olanı en iyi bilmez mi? Allah, mutlaka iman edenleri ortaya çıkaracaktır ve münâfıkları da ortaya çıkaracaktır.⁽¹⁾

Kâfir olanlar, iman edenlere, "Yolumuza uyun, günahlarınızı biz üstlenelim." dediler. Oysa onların günahlarından hiçbir şeyi üstlenecek değiller. Gerçekten onlar yalancıdırlar. Kuşkusuz, kendi yüklerini (günahlarını) ve kendi yükleriyle birlikte nice yükleri de taşıyacaklar ve kıyamet günü uydurdukları şey hakkında mutlaka sorguya çekilecekler.⁽²⁾

* * *

AHZÂB SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَاءُوكُم مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

1- Ankebût; 10-11.

2- Ankebût; 12-13.

﴿١٣﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوَّهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾ قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْتَتُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾ أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَخَذُوا وَقَتَلُوا قَتِيلًا ﴿٦١﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Allah Azze ve Celle, Ahzâb Savaşında Müslümanların durumlarıyla ilgili olarak şöyle buyurmaktadır.

"Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın; hani üzerinize ordular geldi de, biz, rüzgârı ve görmedi-

ğiniz orduları onlara karşı gönderdik. Allah, yaptıklarınızı görüyordu.⁽¹⁾

Hani yukarınızdan ve aşağı yanınızdan size doğru gelmişlerdi. Gözler kaymış, yürekler ağızlara gelmişti ve siz Allah hakkında nice zanlar ediyordunuz. İşte orada müminler imtihana tâbi tutuldular ve büyük bir sarsıntıya uğradılar. ⁽²⁾

O zaman, münâfiklar ve kalplerinde hastalık olanlar, "Allah ve Resulü bize aldatmadan başka bir şey vadetmedi." diyorlardı.⁽³⁾

Hani onlardan bir topluluk, "Ey Yesrib halkı! Artık burası sizin için duracak yer değil, geri dönün diyordu. İçlerinden bir kesimi de, Peygamber'den izin isteyerek, "Evimiz korumasızdır." diyorlardı. Oysa evleri korumasız değildi. Onlar, sadece kaçmak istiyorlardı.⁽⁴⁾

Eğer şehrin etrafından onlara saldırılsaydı ve sonra kendilerinden fitne çıkarmaları istenseydi, kuşkusuz hemen ona giderlerdi ve bu iş için ancak az bir beklemeleri olurdu. Hâlbuki önceden (düşmanın karşısından) kaçmayacaklarına dair Allah'a söz vermişlerdi. Allah'ın ahdi ise sorulur.⁽⁵⁾

(Ey Peygamber) De ki: "Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçılıyorsanız, kaçmanız size bir yarar sağlamaz. Kaçsanız bile ancak kısa bir süre yaşarsınız."⁽⁶⁾

1- Ahzâb; 9.

2- Ahzâb; 10-11.

3- Ahzâb; 12.

4- Ahzâb; 13.

5- Ahzâb; 14-15.

6- Ahzâb; 16.

De ki: "Eğer Allah size bir sıkıntı veya rahmet isterse, Allah'a karşı sizi kim koruyabilir. Onlar, Allah'tan başka kendileri için ne bir dost, ne bir koruyucu, ne de bir yardımcı bulamazlar."⁽¹⁾

Allah, içinizden (savaştan) alıkoyanları ve kardeşlerine, "Bize katılın." diyenleri biliyor. Zaten bunlar, pek az savaşa katılırlar.⁽²⁾

Size karşı hasistirler. Savaş korkusu gelip çattı mı, ölüm baygınlığı üzerine çökmüş birisi gibi, gözleri dönerek sana baktıklarını görürsün. Korku gidince, ganimet malına düşkünlük göstererek acı dillerle sizi incitirler. Bunlar, iman etmemişlerdir. Allah da onların amellerini boşa çıkarmıştır. Bu, Allah için kolaydır.⁽³⁾

(Onlar) Düşman ordularının gitmediğini sanırlar. Düşman orduları gelecek olsa, çölde bedevilerin içinde bulunmayı ve sizinle ilgili haberleri sormayı arzu ederlerdi. Sizin aranızda bulunsalardı da pek az savaşırlardı.⁽⁴⁾

Eğer münâfıklar, kalplerinde hastalık olanlar ve Medine'de şayia çıkarırlar, bu davranışlarından vazgeçmezlerse, seni onlara karşı harekete geçiririz. Sonra, artık az bir süre dışında orada (Medine'de) sana komşu olamazlar. Allah'ın rahmetinden uzak olarak nerede bulunsalar, yakalanır ve mutlaka öldürülürler.⁽⁵⁾

* * *

1- Ahzâb; 17.

2- Ahzâb; 18.

3- Ahzâb; 19.

4- Ahzâb; 20.

5- Ahzâb; 60-61 (Bu ve benzeri hadler İslam devletinde fakihlerin hükümüne bağlı olarak uygulanır.)

HADİD SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یَوْمَ یَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِیْنَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِیلَ اَرْجِعُوا وَّرَآءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضَرْبَ بَیْنَهُمْ بِسُورٍ لَّهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِیهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿۱۳﴾ یُنَادُوْنَهُمْ اَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلٰی وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ اَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَاِزْتَبْتُمْ وَاَعْرَثْتُمْ الْاَمَانِیَّ حَتّٰی جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَغَرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغُرُوْرُ ﴿۱۴﴾ فَالْیَوْمَ لَا یُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْیَةٌ وَّلَا مِنْ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مَا وَاَكُمْ النَّارُ هِیَ مَوْلَاكُمْ وِبَسَّ الْمَصِیْرُ ﴿۱۵﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Münâfikların ahiretteki durumlarıyla ilgili olarak şöyle buyrulmaktadır: "O gün münâfik erkekler ve münâfik kadınlar, iman eden kimselere, "Bizi bekleyin, nurunuzdan bir parça alalım derler. (Onlara,) "Arkanıza dönün de nur arayın." denir. Bu sırada aralarına içinde rahmet, dışı ise azaba yönelik olan kapılı bir sur çekilir.⁽¹⁾

Onlara (iman edenlere), "Biz (dünyada) sizinle beraber değil miydik?!" diye seslenirler. Onlar, "Evet, ama siz, Allah'ın emri (ölüm) gelip çatıncaya kadar kendinizi büyük imtihanlara (belalara) soktunuz, bekleyip durdunuz,

1- Hadid; 13.

şüpheye kapıldınız, kuruntular sizi aldattı ve o aldatıcı (Şeytan), sizi Allah hakkında aldattı." derler.⁽¹⁾

"Bugün artık sizden ve küfre sapan kimselerden bir bedel alınmaz. Barınağınız ateştir. Size layık olan orasıdır. Ne kötü bir dönüş yeridir!"⁽²⁾

* * *

HAŞR SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾ لَئِن أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِن نَصَرُوهُمْ لَيُولَّيْنَّ الْأَذْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصُرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

1- Hadid; 14.

2- Hadid; 15.

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

(Medineli) münâfıkların, kitap ehlinden kâfir olan kardeşlerine, "Siz çıkarılırsanız, kesinlikle biz de sizinle birlikte çıkarız; size karşı asla kimseye itaat etmeyiz ve size karşı savaş açılırsa, mutlaka size yardım ederiz." Dediklerini görmedin mi? Ama Allah, onların yalan söylediklerine şahittir.⁽¹⁾

Onlar çıkarılırsalar, onlarla beraber çıkmazlar; onlara karşı savaş açılrsa, onlara yardım etmezler; onlara yardım etseleler bile, geri dönüp kaçarlar; sonra da kendilerine yardım edilmez.⁽²⁾

Yüreklerinde Allah'tan daha çok sizin korkunuz vardır. Çünkü onlar, anlamayan bir toplulukturlar.⁽³⁾

Onlar, toplu olarak sizinle, ancak sağlam şehirlerde veya duvarlar arkasından savaşırılar. Kendi aralarında savaşları şiddetlidir. Onları birlik sanırsın, oysa kalpleri birbirinden ayırır. Çünkü onlar, düşünmeyen bir toplulukturlar.⁽⁴⁾

Onların durumu, kendilerinden önce yakın geçmişte işlerinin vebalini tadan öncekilerin durumu gibidir ve onlara acı bir azap vardır.⁽⁵⁾

1- Haşr; 11.

2- Haşr; 12.

3- Haşr; 13.

4- Haşr; 14.

5- Haşr; 15.

Durumları, Şeytan'ın durumuna benzer ki, (o) insana, "inkâr et." dedi. İnsan inkâr edince, "Ben senden uzağım; ben, âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım," dedi. O ikisinin sonu, ebedi kalacakları ateşte yanmak oldu. İşte bu, zalimlerin cezasıdır.⁽¹⁾

* * *

MÜNÂFIKÛN SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun..

Münâfiklar sana geldiklerinde: "Biz senin, Allah'ın Peygamberi olduğuna şahitlik ederiz" dediler. Allah, senin kendi peygamberi olduğunu bilir Allah, münâfikların yalancı olduklarına şahitlik eder.⁽¹⁾

(Onlar) Yeminlerini kalkan yapıp Allah yolundan yan çizdiler. Gerçekten onların yaptıkları ne kötüdür! Bunun sebebi, onların önce iman edip sonra inkâr etmeleridir. Bu yüzden kalpleri mühürlenmiştir. Artık onlar anlamazlar.⁽²⁾

Onları gördüğün zaman vücut yapıları hoşuna gider, konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Onlar sanki duvara dayandırılmış kütükler gibidir. Her feryadı kendi aleyhlerine sanırlar. Onlar düşmandır. Onlardan sakın. Allah onları kahretsin. Nasıl (haktan) döndürülüyorlar?!⁽³⁾

Onlara, "Gelin Allah'ın Peygamberi sizin için bağışlanma dilesin." denildiği zaman başlarını çevirirler ve böbürlenerek uzaklaştıklarını görürsün.⁽⁴⁾

Onlara bağışlanma dilesen de, dilemesen de, onlar için biridir. Allah, asla onları bağışlamaz. Kuşkusuz, Allah yoldan çıkan topluluğu hidayete erdirmez.⁽⁵⁾

1- Münafikûn; 1.

2- Münafikûn; 2-3.

3- Münafikûn; 4.

4- Münâfikûn; 5.

5- Münâfikûn; 6.

"Allah'ın Peygamberi'nin yanında olanlara bağıştta bulunmayın ki, dağılıp gitsinler." diyenler onlardır. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münâfıklar (bunu) anlamazlar.⁽¹⁾

* * *

TAHRÎM SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Ey Peygamber! Kâfirlerle ve münâfıklarla şiddetle savaş ve onlara karşı sert davran. Onların barınağı cehennemdir. Orası ne kötü dönüş yeridir!⁽²⁾

* * *

1- Münâfıkûn; 7.

2- Tahrîm; 9.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KUR'ÂN'DA İNFAK

BAKARA SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ
وَالْأَنْفُسِ وَالشَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ
وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ
مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّهِ الدِّينُ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ
لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِثَّةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَدَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَدَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ اِثْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَتَشْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أَكْطَلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلَّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنْ تَبَدُّوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Onlar (ki,) gayba inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine verdiğiniz rızıklardan (Allah yolunda) harcarlar.⁽¹⁾

(Ey iman edenler) Namazı, dosdoğru kılın ve zekâtı verin. Kendiniz için önceden yaptığınız her iyiliği Allah'ın katında bulursunuz. Gerçekten Allah yaptıklarınızı görendir.⁽²⁾

Muhakkak sizi biraz korku, açlık, mallardan, canlardan ve ürünlerden azaltma ile deneriz. Sabredenleri müjdele.⁽³⁾

(Ey iman edenler) İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına

1- Bakara; 3.

2- Bakara; 110.

3- Bakara; 155.

çevirmeniz değildir. (Gerçek) iyilik; Allah'a, kıyamet gününe, meleklerle, kitaba ve peygamberlere iman eden, Allah'ın sevgisi üzere malı yakınlarla, yetimlere, düşkünlere, yolda kalmışlara, dilenenlere ve köleleri kurtarma uğruna veren, namazı tam olarak kılan ve zekâtı veren kimseler ile, ahitleşince ahitlerine vefa edenler ve darlık, sıkıntı ve savaş zamanında direnip sabredenler(in iyiliği)dir. İşte doğru olanlar, bunlardır ve (gerçek) takvalılar ancak bunlardır.⁽¹⁾

(Ey inananlar mallarınızı) Allah yolunda harcayın. Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın ve iyilik edin; şüphesiz, Allah iyilik edenleri sever.⁽²⁾

Sana (Allah yolunda) ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki. "Harcayacağınız her türlü mal, ana-baba, yakınlar, yetimler, yoksullar ve yolda kalanlar için olmalıdır. Şüphesiz, Allah yapacağınız her iyiliği bilir."⁽³⁾

(Ey inananlar) Kendisi için kat kat arttırması üzere Allah'a güzel bir borç verecek olan kim var? (Bilesiniz ki,) Allah, (nimetini istediğine) daraltır ve (istediğine) bolluşturır. (Ve) siz O'na götürüleceksiniz.⁽⁴⁾

Ey iman edenler! Alışveriş, dostluk ve şefaatin olmadığı gün gelip çatmadan önce size verdiklerimizden (Allah yolunda) harcayın. İnkâr edenler, zalimlerin ta kendisidir.⁽⁵⁾

1- Bakara; 177.

2- Bakara; 195.

3- Bakara; 215.

4- Bakara; 245.

5- Bakara; 254 (Şefaât; arabuluculuk anlamındadır. Şefaatin Allah'ın izniyle gerçekleşeceğini açıklayan Bakara: 255, Yûnus: 3, Mer-yem: 87, Tâhâ: 109, Enbiya: 28, Sebe': 23 ve Necm: 26 ayetleri ışığı-

Mallarını Allah yolunda harcayan kimselerin durumu, yedi başak veren bir tane gibidir; her başakta da yüz tane vardır; Allah, dilediği kimseye de kat kat artırır. Allah, (güç ve merhametiyle her şeyi) kapsayan ve bilendir.⁽¹⁾

Mallarını Allah yolunda harcayan ve harcamalarının peşi sıra minnet ve eziyet etmeyen kimselerin mükâfatları, Rablerinin katındadır onlara bir korku yoktur ve onlar üzülmeyenler de.⁽²⁾

Uygun bir söz ve bağışlama, peşi sıra eziyet gelen bir sadakadan daha iyidir, Allah zengindir, halimdir.⁽³⁾

Ey iman edenler! Malınızı insanlara gösteriş için harcayan,

ğında, bu ve benzeri ayetlerin imanî değerlere dayanmayan, şahsî ilişki ve dostluklardan kaynaklanan dünyevî anlamda bir şefaatin (arabulu-culuğun) ahirette olmadığını ifade ettiği açıklık kazanır. Buna göre, şefaati mutlak olarak nefyeden bu gibi ayetleri, şefaatin Allah'ın izniyle gerçekleşeceğini açıklayan ayetler ışığında ele aldığımızda dünyevî anlamda bir şefaatin ahirette olmadığı anlaşılır. Şefaati, yalnız iman ile dünyadan ayrılan kimselere mahsustur; kâfirler için geçerli değildir. Şefaatin, bilgisizlik yüzünden küfürde kalan ve bu bilgisizliği ihmal-kârlığa değil de imkânsızlığa ve yetersizliğe dayanan kimseler hakkın-da olabileceği ise ihtilaflı bir konudur.

- 1- Bakara; 261 (Allah yolundan maksat, İslâm düşmanlarıyla cihat, fakirlere yardım gibi her türlü hayır' yoludur. [bk. Mecmau'l-Beyan)
- 2- Bakara; 262 (Kişinin iyilik yaptığı kimseye; "Sana şu kadar vermedim mi, sana iyilik etmedim mi, senin ihtiyaçlarını gidermedim mi" gibi sözler söylemesi minnet sayılır. Eziyet ise', "Allah beni senden kurtarsın!" ve "Nasıl oldu da sana yakalandım!" demekle olabileceği gibi, yüzünü ona karşı ekşitmesi, onu incitmesi veya birine yaptığı iyiliğe karşılık ondan bazı işlerini yapmayı istemesiyle de olabilir. Bunlar, eziyetin bazı çeşitleridir, (bk. Mecmau'l-Beyan)
- 3- Bakara; 263.

Allah'a ve ahiret gününe inanmayan kimse gibi sadakalarınızı başa kakmak ye eziyet emekle batıl etmeyin. Onun durumu, üzerinde toprak bulunan sert ve düz bir kayaya benzer; şiddetli bir yağmur ona vurur, onu sert ve düz bir taş olarak bırakır. (Gösteriş için mallarını harcayanların da) kazandıklarından bir şey elde edemezler. Allah, kâfirleri hidayete erdirmez.⁽¹⁾

Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak ve kendilerini (inanç ve ihlâs yönünden) sağlamlaştırmak için mallarını harcayanların durumu, bol yağmur isabet edip de iki kat ürün veren yüksekteki bir bahçeye benzer. Bol yağmur ona yağmasa bile, bir çisenti ona düşer. Allah yaptıklarınızı görür.⁽²⁾

1- Bakara; 264 (İslamî ahlak kuralı gereği insan, kendisinden bir ricada bulunan kişinin isteğini yerine getirmeye çalışmalıdır. Hatta eğer o adam bir mümin veya kişinin baba ve annesi ise, onları istekte bulunmak zorunda bırakmadan ihtiyaç ve isteklerini yerine getirmelidir. Şayet o istek ve ricayı yerine getirmek kişinin gücünü aşar ve mümkün olmazsa, iyi bir söz ve güzel bir dua ile özür dilemelidir. Bu arada " yok, olmaz" gibi yokluk ve olumsuzluk ifade eden kelimeler kullanmak ise, bu güzel ahlaka uygun düşmez. Peygamber (s. a.a) ve Ehl-i Beyt (a.s), kendilerinden bir rica ve istekte bulunan kimselerin isteğini karşılamaya çalışırlardı; isteklerini yerine getirmek mümkün olmadığı takdirde onlara, "Allah sana hayır versin", "Allah senin sorununu halletsin", "Allah sana bol rızık versin" gibi dualarla onları incitmeden geri çevirirlerdi. Bugün dilimizde olumsuzlamayı ifade etmek için kullanılan."hayır" tabiri de, "Allah sana hayır versin" duasının kısaltılmışı olarak bu güzel İslamî ahlakın izlerini taşımaktadır. Ferazdek, İmam Zeynelabidin'i övdüğü meşhur şiirinde şöyle der: "O, 'lâ (yok)' dememiştir. Hatta kelime-i şهادette yer alan "Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur" tabiri olmasaydı, bu kelimeyi (yok demeyi) ondan duymak mümkün olmazdı." İşte tüm bunlar, İslam'a göre insanın taşıdığı keramet ve onuru simgelemektedir.

2- Bakara; 265.

Sizden biriniz ister mi ki, altından ırmaklar akan ve içinde her türlü meyve bulunan, hurma ve üzüm ağaçlarından bir bahçesi olsun, yaşlılık dönemi gelip çattığı, güçsüz ve bakıma muhtaç çocukları olduğu bir sırada bahçesine içinde ateş bulunan bir kasırga isabet etsin ve bahçe yanıp gitsin? İşte Allah, düşünürsünüz diye ayetlerini size böyle açıklıyor.⁽¹⁾

Ey iman edenler! Temiz kazançlarınızdan ve yerden sizin için çıkardığımız şeylerden (Allah yolunda) harcayın. Kendiniz bile, göz yummadan almayacağınız değersiz şeylerden Allah yolunda harcamaya yönelmeyin. Bilin ki, Allah zengindir, övülendir.⁽²⁾

Şeytan size fakirliği vaat ediyor (fakirlikle sizi korkutuyor) ve size kötülüğü emrediyor. Oysa Allah kendi bağışlama ve lütfunu size vaat ediyor. Allah, (güç ve merhametiyle her şeyi) kapsayan ve bilendir.⁽³⁾

O, dilediğine hikmeti verir. Kime hikmet verilirse, gerçekten ona çok iyilik verilmiştir. Ancak akıl sahipleri düşünüp Öğüt alırlar.⁽⁴⁾

1- Bakara; 266.

2- Bakara; 267.

3- Bakara; 268.

4- Bakara; 269 (Peygamber (s. a.a)'in şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "Kuşkusuz, Allah bana Kur'an'ı ve Kur'an'a benzer hikmeti verdi. İçinde hikmet bulunmayan her ev mutlaka harabe olur. Öyleyse uyanık olun ve bilinç ve ilim elde etmeye çalışın ve cahil olarak ölmeyin." (Mecmau'l-Beyan) 'Hikmet' ve 'muhkem' aynı kökten olup sağlam olan şey demektir ve sağlam ilim ve bilgiler anlamında kullanılır. Bilgiye hikmet (sağlam) denilmesi, onu taşıyan kişinin kötülüklerden korunmasına yol açtığı ve bu açıdan insanda bir çeşit sağlamlığa sebep olduğu içindir. (Mecmau'l-Beyan) Bir de "bir yaratıcının varlığı ve ona şükretmenin gerekliliği" veya "adaletin güzel,

Allah yolundaki her harcamanızı ve yaptığınız her adağı, kuşkusuz Allah bilir. Zalimlere bir yardımcı yoktur.⁽¹⁾

Eğer sadakaları aşikâr etseniz (Allah için açıktan bağışta bulunsanız), bu güzel bir iştir; ama onu gizler de yoksullara verseniz, bu sizin için daha iyidir ve (Allah) günahlarınızdan bir kısmını sizden giderir. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.⁽²⁾

(Ey Peygamber) Sen onları hidayete erdirmekle yükümlü değilsin. Ama Allah, dilediğini hidayet eder. Allah yolunda harcadığınız iyi şey (mal) kendiniz içindir. Sadece Allah'ın rızasını kazanmak için harcama yapın. Harcadığınız her iyi şeyin (malın) karşılığı size tam olarak verilecektir ve haksızlığa uğramayacaksınız.⁽³⁾

(Sadakalar,) kendilerini Allah yoluna verdikleri için mahsur kalan, (geçimlerini sağlamak için) yeryüzünde dolaşamayan yoksullara aittir. Bilmeyen kimse, iffetli ye

zulmün kötü olduğu" gibi aklın idrak ettiği veya ilahî menşeli olan ve peygamberler vasıtasıyla insanlara ulaşan gerçek bilgilere hikmet denir. Çünkü bu tür bilgiler zaman ve mekân etkisinde kalmadıkları ve eksilmedikleri için kalıcı ve sağlamdırlar. Buna göre sürekli değişmekte olan teori ve görüşler bu kategoride değerlendirilemezler. Çünkü onlar gerçek bilgiler değildirlir.

1- Bakara; 270.

2- Bakara; 271.

3- Bakara; 272 (Hidayet kavramının 'hedefe ulaştırmak' ve yol göstermek' olmak üzere iki kullanışı vardır; burada maksat birinci anlamdır Çünkü ikinci anlamdaki hidayet, peygamberlerin asli görevlerinden olduğunda bir kuşku yoktur. Buna göre ayetten murat şudur: "Sen insanların hidayeti kabul etmelerini sağlamakla yükümlü değilsin..Sana düşen sadece halka hakkı açıklamak ve onlara doğru yolu göstermektir."

gözü tok olmaya çalıştıkları için onları zengin sanır. Onları simalarından tanırısın. Yüzsüzlükle insanlardan bir şey istemezler. Allah yolunda harcadığımız her iyi şeyi, Allah hakkıyla bilir.⁽¹⁾

Mallarını gece gündüz, gizli ve açık olarak (Allah yolunda) harcayanlar, işte onların mükâfatı Rablerinin yanındadır; onlara korku yoktur ve onlar üzülmazler de.⁽²⁾

Kuşkusuz, iman eden ve iyi işler yapan, namazı hakkıyla kılan ve zekâtı veren kimselerin mükâfatları Rablerinin yanındadır; onlara bir korku yoktur ve onlar Üzülmazler de.⁽³⁾

* * *

1- Bakara; 273 (İmam Muhammed Bakır (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Bu ayet, Suffe ashabı hakkında nazil olmuştur,' Bu'nlar, Medine'de evleri ve kendilerini barındıracak aşiretleri" bulunmayan dört yüze yakın (Muhacir) Müslüman idi, Mescit'te (Mescidu'n-Nebi'nin kenarında kendilerine tahsis edilmiş yerde] kalıyorlardı ve 'Peygamber'in gönderdiği her savaşa katılırız' diyorlardı. Birisi yemeğinden bir şey artınca geceleyin getirip onlara verirdi." (bk.Mecmau'l- Beyan.)

2- Bakara; 274 (el-Burhan Tefsiri'nde (c. 1, s. 551) Ebu İshak'tan şöyle nakledilmiştir: "Hz. Ali (a.s)'ın yalnız dört dirhemi vardı; bir dirhemini gece ve bir dirhemini gündüz, bir dirhemini gizli ve bir dirhemini açık olarak Allah yolunda harcadı. Bu olay Peygamber (s. a.a)'e ulaştığında, 'Seni bu işe sevk eden ne idi?' diye sordu. Hz. Ali (a.s), 'Allah'ın mükâfat vaadini, kendi hakkımda gerçekleştirmek.' dedi. Bunun üzerine Allah Teala şu ayeti indirdi: "Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık olarak (Allah yolunda) harcayanlar..." Tabersî, Mecmau'l-Beyan'da İbn Abbas'tan naklen (c. 1, s. 338) bu ayetin Hz. Ali hakkında nazil olduğunu bildirmiştir. Daha sonra bunun İmam Muhammed Bakır (a.s) ve Cafer Sadık (a.s)'dan da rivayet edildiğini belirtmiştir. Bu manayı ifade eden bir rivayeti de, Şeyh Müfid (r.a) el-İhtisâs'ta ve Saduk (r.a) Uyun-u Ahbari'r-Rıza'dan nakletmişlerdir. ...)

3- Bakara; 277.

ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبِّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ
حُسْنُ الْمَأْبِ ﴿١٤﴾ قُلْ أَوْبِيئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ
﴿١٧﴾ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ
بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾ مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ
وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي
السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
﴿١٣٤﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ
هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾ لَتَبْلُوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذْيَ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا
وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Kadınlar, oğullar, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşler, salma atlar, (sağmal) hayvanlar ve ekinler gibi nefsin arzuladığı şeyleri sevmek, insanlara çekici kılınmıştır. Bunlar, dünya hayatının mal ve imkânlarıdır; dönülecek güzel yer ise Allah kalındadır.⁽¹⁾

De ki: "Bunlardan daha iyisini size bildireyim mi? Takvalı olanlara Rablerinin katında (ağaçlarının) altından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve Allah'ın hoşnutluğu vardır." Allah, kullarını iyice görendir.⁽²⁾

Onlar ki, "Ey Rabbimiz! Biz gerçekten iman ettik; o hâlde günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru." derler.⁽³⁾

Onlar, sabredenler (direnenler), doğrular, emre boyun

1- Âl-i İmrân; 14 (İlahî eğilimlerin yanı sıra maddî eğilimlerle de donanmış olan insan, yaratılış hedefi olan kemale ve kurtuluşa erişebilmesi için maddî istekleri kontrol altına alması ve Allah'a doğru ilerlemesine engel oldukları takdirde, bunlarla mücadele etmesi gerekir, insan, bu mücadeledeki başarısı oranında kemale yaklaşmış olur. Peygamber (s. a.a) buyurmuştur ki: "Cennet, hoşlanılmayan şeylerle çevrilidir; cehennem ise, şehvetlerle (nefsî isteklerle) çevrilidir." İmam Ali (a.s) bu hadisi naklettikten sonra şöyle buyuruyor: "Allah'a itaat olan her şey (genelde) istenmeyecek şekilde insana doğru gelir ve Allah'a itaatsizlik olan her şey ise insanın nefsi isteklerine uyum içinde inşanın karşısına çıkar." (bk. Nehcü'l-Belağa, c. 2, s. 90.)

2- Âl-i İmrân; 15.

3- Âl-i İmrân; 16.

eğenler, mallarını (Allah yolunda) harcayanlar ve seher vakitleri bağışlanma dileyenlerdir.⁽¹⁾

Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe erişemezsiniz. Allah yolunda ne harcarsanız, şüphesiz, Allah onu (hakkıyla) bilir.⁽²⁾

Şüphesiz, kâfir olanların ne malları ve ne de çocukları Allah'ın azabına karşı kendilerine bir yarar sağlamaz. Onlar cehennemliktirler, orada sürekli kalırlar.⁽³⁾

Onların bu dünya hayatında harcadıkları şeylerin örneği, kendilerine zulmeden bir topluluğun ekinine ulaşan ve onu yok eden soğuk bir rüzgârın örneği gibidir. Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar kendilerine zulmediyorlar.⁽⁴⁾

Rabbinizden olan mağfirete ve takvalılar için hazırlanmış, eni gökler ve yer kadar olan cennete doğru koşun. Ki onlar, kolaylık ve zorlukta mallarını Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah, iyilik yapanları sever.⁽⁵⁾

1- Âl-i İmrân; 17 (İmam Cafer Sadık (a.s) buyurmuştur ki: "Kim vetr namazını (gece (teheccüt) namazının son reka tını) kıldığında ayakta durduğu hâlde yetmiş defa Esteğfirullahe ve etubu ileyh derse ve bir yıl boyunca bu ameli yapmaya özen gösterirse, Allah katında seher vakitlerinde bağışlanma dileyenlerden sayılır ve Allah'ın affi onun hakkında kesinleşir." (bk. el-Mehasin c. 1 s. 53; İlelu's-Şerai. c. 2 s. 364)

2- Âl-i İmrân; 92 (Bazı müfessirlere göre "iyiliğe erişemezsiniz" tabirinden maksat, ilahî mükâfattır; yani Allah'ın itaat edenlere vadettiği iyilik ve nimetlerdir; bazılarına göre ise iyilik ve ihsan (iyilerden olma) makamıdır, (bk. Mecmau'l-Beyan Tefsiri)

3- Âl-i İmrân; 116.

4- Âl-i İmrân; 117.

5- Âl-i İmrân; 133-134 (İmam Ali (a.s)'ın şöyle buyurduğu nakledil-

Allah'ın kendilerine lütfuyla verdiği şeylerde cimrilik yapanlar, bunun kendileri için iyi olduğunu sanmasınlar; tersine, bu onlar için (çok) kötüdür. Onların cimrilik ettikleri şey, kıyamette boyunlarına dolandırılacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah, yaptıklarınızdan iyice haberdardır.⁽¹⁾

Şüphesiz sizler mallarınızda ve canlarınızda sınanacaksınız. Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve şirke düşenlerden birçok incitici sözler işiteceksiniz. Eğer sabreder ve takvalı davranırsanız, (bilin ki) bu, kararlılık gerektiren sağlam işlerdendir.⁽²⁾

* * *

NİSÂ SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ يَبِخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يَضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ

miştir: "Cömert kişi Allah'a yakındır, cennete yakındır, insanlara yakındır ve ateşten uzaktır. Cimri ise Allah'tan uzaktır, cennetten uzaktır, insanlardan uzaktır ve ateşe yakındır." (bk.Uyun-u Ahbari'r-Rıza, c. 1, s. 15)

1- Âl-i İmrân; 180.

2- Âl-i İmrân; 186.

لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا
وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾ لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولَى الضَّرْرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ
عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Bunlar (böbürlenmiş ve övünenler), cimrilik yaparlar, insanları da cimriliğe davet ederler ve Allah'ın kendi lütfü ile verdiği şeyi gizlerler. Kâfirlere aşağılayıcı bir azap hazırladık. Bunlar, mallarını halka gösteriş için harcarlar. Allah'a ve ahiret gününe inanmazlar. Kimin arkadaşı Şeytan olursa, o ne kötü bir arkadaştır! ⁽¹⁾

Ne olurdu Allah'a ve ahiret gününe iman edip Allah'ın kendilerine verdiği rızıktan (Allah yolunda) harcasalardı? Allah, onları iyice bilir.⁽²⁾

Şüphesiz, Allah zerre kadar (kimseye) zulmetmez. (Kulun yaptığı iş) zerre kadar bir iyilik bile olsa, Allah onu kat

1- Nisâ; 37-38.

2 Nisâ; 39.

kat arttırır ve kendi katından ona büyük bir mükâfat verir.⁽¹⁾

Ey iman edenler! Allah yolunda (savaşmak için) yolculuğa çıkağınızda araştırın; size selam verene, kalıcı olmayan dünya malını elde etmek için" Sen mümin değilsin." " demeyin. Çünkü Allah katında çok ganimetler vardır. Siz (de) önceden öyleydiniz de Allah size lütufta bulundu (ve sizi hidayete erıştirdi). O hâlde araştırın; şüphesiz, Allah yaptığınız her şeyi bilir.⁽²⁾

Müminlerden kendilerinde bir rahatsızlık olmadan evlerinde oturan kimselerle, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşanlar bir değillerdir. Allah, mallarıyla ve canlarıyla cihad edenleri makam bakımından oturanlardan üstün kılmıştır. Allah, hepsine de güzel mükâfat vadetmiştir. Allah, cihad edenleri evde oturanlardan pek büyük bir mükâfatla üstün kılmıştır.⁽³⁾

* * *

ENFÂL SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

1- Nisâ; 40.

2- Nisâ; 94.

3- Nisâ; 95.

﴿٢٧﴾ وَعَلِّمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيُضِدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
 عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ وَأَعِدُّوا لَهُمْ
 مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَأَخْرِينَ
 مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ
 إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ﴿٧٢﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَعَلِّمُوا أَنَّ
 اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anılınca kalpleri ürperir, O'nun ayetleri kendilerine okununca, bu onların imanlarını artırır ve ancak Rablerine tevekkül ederler.⁽¹⁾ Onlar, namazı hakkıyla kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan (Allah yolunda) harcarlar.⁽²⁾

İşte gerçek müminler onlardır. Onlara Rableri katında yüksek mertebeler, bağışlanma ve güzel rızık vardır.⁽³⁾

Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber'e hıyanet etmeyin;

1- Enfâl; 2.

2- Enfâl; 3.

3- Enfâl; 4.

yoksa bilerek kendi emanetlerinize hıyanet etmiş olursunuz. Ve bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız sizin için bir sınamadır, büyük mükâfat Allah'ın katındadır.⁽¹⁾

Küfre düşenler, mallarını Allah'ın yolunu kesmek için harcarlar. Onlar mallarını (bu yolda) harcayacaklar; sonra bu, kendileri için pişmanlık vesilesi olacak, sonra yenilecekler ve kâfir olanlar cehenneme doğru toplanacaklar.⁽²⁾

"Onlara karşı kudretiniz dâhilinde olan her türlü güç ve bağlanıp beslenen atlar hazırlayın. Bu yolla Allah'ın düşmanını, kendi düşmanlarınızı ve bunların dışında sizin bilmediğiniz, Allah'ın bildiği diğer kimseleri korkutursunuz. Allah yolunda harcadığınız her şey, tam olarak (bol ilahî mükâfatlar şeklinde) size ödenir ve asla zulme uğramazsınız.⁽³⁾

Şüphesiz, iman edip hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad eden kimseler ile (hicret edenleri) barındıran ve (onlara) yardım eden; kimseler, işte onlar, birbirlerinin velileridirler (dost ve koruyucularıdır)..."⁽⁴⁾

Ey iman edenler! Size hayat verecek olan şeye çağırıldığında Allah'a ve Peygamber'e icabet edin ve Allah'ın kişi ile kalbi arasına girdiğini ve toplu hâlde ona doğru götürüleceğinizi bilin.⁽⁵⁾

1- Enfâl; 27-28.

2- Enfâl; 36.

3- Enfâl; 60.

4- Enfâl; 72.

5- Enfâl; 24 (İmam Muhammed Bakır (a.s)'dan şöyle dediği nakledilmiştir: "Allah, mümin kul ile günahının arasına girer, onu cehenneme götürülmesine engel olur ve kâfir ile itaati arasına girer ve onun cennete girmesine engel olur." (bk. es-Safî Tefsiri.)

* * *

TEVBE SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةً
عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ
جَهَنَّمَ فَتَكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَدُونُوا
مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٢﴾
قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنْ كُنْتُمْ كُفْرًا فَاسْتَقِينِ ﴿٥٣﴾
وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ
الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ ﴿١١١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm,
O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

İman edip hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla Al-

lah yolunda cihad edenlerin Allah yanında makamları daha büyüktür. İşte bunlardır başarılı olanlar.⁽¹⁾

"...Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolundaharcamayanlar var ya, onları acı bir azapla müjdele."⁽²⁾

O gün ki, (o mallar) cehennem ateşinde kızdırılır da alınları, böğürleri ve sırtları onlarla dağlanır. Ve (onlara), "İşte kendiniz için biriktirdiğiniz bunlardır. Haydi, tadın biriktirdiğiniz şeyleri." (denir.)⁽³⁾

Hafif veya ağır (donanmış) olarak savaş için hareket edin ve Allah yolunda mallarınız ve canlarınız ile cihad edin. Bilerseniz, bu sizin için daha iyidir.⁽⁴⁾

Allah'a ve ahiret gününe. İman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihad için senden izin istemezler. Allah, takvalıları (hakkıyla) bilir.⁽⁵⁾

De ki: "İster gönüllü, ister gönülsüz (malınızı hayır işlerde) harcayın, asla sizden kabul olmayacaktır. Çünkü siz, fasık (kötü işler yapan ve emre boyun eğmeyen) bir topluluktunuz."⁽⁶⁾

Harcamalarının kabul olmasına, sadece Allah'ı ve Peygamberi'ni inkâr etmeleri, namaza bezginlikle gelmeleri

1- Tevbe; 20.

2- Tevbe; 34.

3- Tevbe; 35.

4- Tevbe; 41.

5- Tevbe; 44 ((Yani Allah'a ve ahiret gününe. İman edenler, ihlâslarından dolayı izne gerek kalmadan cihada hazırlanırlar. Diğer bir ihtimale göre ayetin anlamı şöyledir: "...cihdi terk etmek için izin istemezler."))

6 Tevbe; 53.

ve sadece istemeyerek harcama yapmaları engel olmuştur.⁽¹⁾

"Allah müminlerden, canlarını ve mallarını, cennetin kendilerine verilmesi karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşır, öldürürler ve ölürler..."⁽²⁾

Ey İman edenler! Allah'tan korkun ve doğrularla beraber olun.⁽³⁾

* * *

1- Tevbe; 54 (Bu iki Ayet-i Kerime'yi -53,54-ayetlerde işaret edilen sebeplerin yanında; bir taraftan hayır yaptıkları halde diğer taratan kötü ve haram işlerle uğraşanların ve sadece Allah rızası için değil de insanlara gösteriş için hayır yapanların dikkatine sunuyorum. M.Ü.)

2- Tevbe; 111.

3- Tevbe; 119 (Bu ayette Müslümanların doğrularla birlikte olmaları emrolunmuştur. Ayetin gerçek anlamının ortaya çıkması için şuna dikkat etmek gerekir ki, "Sıdk"; yalnız doğru konuşmak anlamında değildir, her yönden doğru olmayı ifade etmektedir. Nitekim Araplar düz bir süngüye de "rumhun sıdk" diyorlar. Buna göre ayetin anlamı, "Her yönden doğru olan, yani akide, ahlak ve tüm davranış ve sözleri doğru olan ve hiçbir eğrilik ve hatası olmayan kimselerle birlikte olun, onları bırakıp başkalarına tâbi olmayın" şeklindedir. Bellidir ki, her yönden doğru olmak, masum olmayı gerektirir. İslam ümmetinde Peygamber ve Ehl-i Beyt İmamlarından başka kimse-nin masum olduğu iddia edilmediğine ve birçok aklî ve naklî delil onların masum olduğunu açıkladığına göre bu ayet ümmetin Ehl-i Beyt İmamları'na uymalarının farz olduğunu açıklamaktadır. Hz. Ali (a.s)'m Osman'ın hilafeti döneminde Muhacir ve Ensar'dan oluşan bir toplantıda şöyle dediği nakledilmiştir: "Allah'ın hakkı için size soruyorum: Bilir misiniz, bu ayet inince Selman, 'Ya Resulullah! Bu ayet özel midir, yoksa genel midir?' diye sordu ve Resulullah, 'Bu ayette emre muhatap olanlar, müminlerin genelidir; ama doğrular, yalnız benim kardeşim ve onun kıyamete kadar olan vasileridir.' diye buyurdu?" Orada bulunanlar, "Evet." biliyoruz dediler, (bk. et-Tefsiru's-Safi, İkmalu'd-Din'den naklen)

RA'D SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gersin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Onlar, Rablerinin hoşnutluğu için sabrederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızktan gizlice ve açıkça harcarlar ve kötülüğü iyilikle giderirler. İşte (dünya) yurdun(un) (güzel) sonu onlar içindir.⁽¹⁾

(O güzel son, onların yerleşeceği) Adn cennetleridir. Onlar, onların salih olan babaları, eşleri ve soylarıyla oraya girerler. Melekler her kapıdan onların yarana vararak (derler ki): "Sabrınız karşılığında size selam olsun! Yurdun sonu ne güzeldir!"⁽²⁾

1- Ra'd; 22.

2- Ra'd; 23-24 (İmam Sadık (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: ' . "Biz çok sabrediniz, fakat Şialarımız bizden daha sabırlıdılar. Çünkü ' biz, bilgi'"üzere (yani düşmanlarımızın akıbetinin,,nasıl olacağı ve ahiret âleminde mükâfatın nasıl olacağı hakkında geniş "bilgiye sahip olarak) sabrederiz; Şia'mız ise bilmedikleri bir şey için sabrederler." (bk. Kummî Tefsiri)

* * *

İBRÂHİM SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ
الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ﴿٣١﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Allah, iman edenleri dünya hayatında ve ahirette sağlam sözle sabitleştirir. Allah, zalimleri saptırır ve dilediğini yapar.⁽¹⁾ İman eden kullarıma de ki: "Alışveriş ve dostluğun olmadığı gün gelmeden önce namazı hakkıyla kılınlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan açık ve gizli infak etsinler."⁽²⁾

* * *

HAC SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

1- İbrâhim; 27.

2- İbrâhim; 31.

إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مَلَّةً أَيْبِكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Allah, iman edip doğru işler yapan kimseleri, altından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Allah, dilediği şeyi yapar.⁽¹⁾ (Onlar) Öyle kimselerdir ki, Allah anılınca kalpleri ürperir; başlarına gelen sıkıntılara sabrederler; namazı hakkıyla yerine getirirler ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan (Allah yolunda) harcarlar.⁽²⁾

Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize ibadet edin ve hayır işler yapın ki, kurtuluşa eresiniz.⁽³⁾

Allah uğrunda, gerektiği gibi cihad edin. O, sizi seçti ve dinde size bir zorluk yükledi. Babanız İbrahim'in dinine uyun. Peygamber'in size şahit olması ve sizin de insan-

1- Hac; 14.

2- Hac; 35.

3- Hac; 77.

lara şahit olmanız için, O, daha önce ve bunda (Kur'an'da) size Müslüman adını verdi. Artık namazı hakkıyla kılın, zekât verin ve Allah'a sarılın. O, sizin mevlanızdır (sahibi-nizdir). Ne güzel mevla ve ne güzel yardımcısıdır!⁽¹⁾

* * *

NÛR SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ
يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا
عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Öyle kimseler (var) ki, ne ticaret ve ne de alışveriş, onları Allah'ı anmaktan, namazı hakkıyla kılmaktan ve zekâtı vermekten alıkoymaz. Onlar, kalplerin sarsıldığı ve göz-

1- Hac; 78 (İmam Sadık (a.s) dan şöyle nakledilmiştir: "Peygamber (s. a.a) bir müfrezeyi sefere gönderdi. Görevlerini yapıp döndüklerinde, "Merhaba! Küçük cihadı bitirenler ve henüz büyük cihadı gerçek-leştirmeyenler!" buyurdu. Orada bulunanlar, "Ey Allah'ın Resulü! Büyük cihad nedir?" diye sorduklarında, "Nefisle cihad etmektir." diye karşılık verdi." bk. Vesailu's-Şia, cihadu'n-nefs, bab: 1, hadis: 1)

lerin afallayıp döndüğü günden korkarlar.(Onlar, böyle yaparlar ki) Allah, yaptıklarının en güzeli ile kendilerini mükâfatlandırırsın ve lütfuyla daha fazlasını onlara versin. Allah, dilediğine hesapsız olarak rızık verir.⁽¹⁾

Namazı hakkıyla kılın; zekâtı verin ve Peygamber'e itaat edin ki, size merhamet edilsin.⁽²⁾

* * *

NEML SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾ هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ
الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٥﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Ta, Sîn. İşte budur, Kur'an'ın ve açıklayıcı kitabın ayetleri. Müminler için hidayet ve müjdedir. Onlar namazı hakkıyla kılar, zekâtı (her çeşit infak) verir ve ahirete gerçekten inanırlar. Ahirete inanmayanların işlerini kendilerine süslü

1- Nûr; 37-38.

2- Nûr; 56.

gösterdik; bu yüzden onlar, şaşkınlık içinde bocalar dururlar. Azabın çetini onlarındır ve onlar ahirette en çok ziyana uğrayanlardır.⁽¹⁾

* * *

KASAS SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Kendilerine (bu kitap) okununca derler ki: "Biz ona iman ettik. Kuşkusuz o, Rabbimizden gelen gerçektir. Biz, daha önce de (Allah'ın emrine) boyun eğenlerdendik." İşte onlara, sabrettikleri için mükâfatları iki defa verilir. Onlar, kötülüğü iyilikle giderirler ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan Allah yolunda harcarlar. Boş bir söz işitince ondan yüz çevirirler ve "Bizim yaptığımız bize, sizin yaptığınız sizedir.

Size esenlik olsun. Biz cahillere ilgi göstermeyiz." derler.⁽¹⁾

Kuşkusuz, sen sevdiğini hidayete erdiremezsin; Allah dilediğini hidayete erdirir. Hidayete erişecek olanları en iyi bilen O'dur.⁽²⁾

* * *

1- Kasas; 53-55.

2- Kasas; 56 (Ali b. Ukbe, babası vasıtasıyla İmam Cafer Sadık (a.s.)' dan şöyle nakleder: "İşinizi Allah için yapın; insanlar için yapmayın. Allah için olan Allah içindir. Fakat insanlar için olan Allah'ın katına çıkmaz. İnsanlarla dininiz konusunda çekişmeyin. Çünkü çekişmek kalbi hasta eder. Allah Teâlâ Peygamberi'ne (s. a.a) şöyle buyur-muştur: "Kuşkusuz, sen sevdiğini hidayete erdiremezsin; Allah dilediğini hidayete erdirir." Yine, "Sen mi insanları mümin olmaları için zorlayacaksın?" demiştir. İnsanları bırakın; onlar, (dinlerini) insanlardan almışlar. Fakat siz, Resulullah'tan almışsınız. Babamdan şöyle duydum: Allah bir kul için bu mektebe girmeyi yazarsa, o, bir kuşun yuvasına gelmesinden daha hızlı bir şekilde bu mektebe girer." (bk. el-Kâfi, c. I, s. 166.)

Bazı kimseler bu ayetin Ebu Talib hakkında nazil olduğunu onun iman etmediğini ileri sürmüşlerdir. Umeyye ve Abbas oğulları, Hz. Ali'ye olan düşmanlıkları yüzünden Hz. Ali'nin babası yani Hz. Ebu Talib hakkında bu gibi yalan rivayetlerin yayılmasına ortam hazırlamışlardır. Oysa bu doğru değildir. Ehl-i Beyt İmamları, Ebu Talib'in iman ettiğini hatta Ebu Talib'in imanının masumlar dışında, tüm insanların imanından daha kuvvetli olduğunu açıklamışlardır. Ve Ebu Talib'in imanında şüphe etmenin, kişinin imanında bozukluk olduğunun bir belirtisi olduğunu bildirmişlerdir. Bu konuda onlarca hadis Ehl-i Beyt İmamları'ndan muteber senetlerle gelmiştir. Hz. Ebu Talib'ten kalan ve bugün elimizde bulunan şiir divanı, onun Peygamber'e olan güçlü imanını açıkça ortaya koymaktadır. Örneğin bir şiirinde şu beyitler vardır:

"Bilmez misiniz Muhammed, Musa gibi / İlk kitapta yazılı bir peygamberdir. /O, beyaz yüzlüdür; bulutlardan yüzü hürmetine yağmur beklenir. / Öksüzlerin bakıcısı ve yaşlı kadınların sığınağıdır...

SECDE SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Bizim ayetlerimize, ancak ayetlerimiz kendilerine hatırlatıldığında secdeye kapanan ve büyüklük taslamadan Rablerini överek teşbih eden kimseler inanır. (Onların) Vücutları yataklardan ayrılır, Rablerine korku ve ümit içinde yalvarırlar ve kendilerine verdiklerimizden (Allah yolunda) harcarlar.⁽¹⁾

Hatta Hz. Ebu Talib'in, babası Abdulmuttalib'den sonra Hz: İsa (a.s)'ın son vasisi olduğu ve peygamberlerin özel vasiyet ve miras-larını taşıdığı ve onları Peygamber (s. a.a)'e verdiği kaydedilmiştir. Buna göre Hz. Ebu Talib, tevhid dini üzere olan bir vasidir (bk. es-Safî ve Mecmau'l-Beyan tefsiri.)

1- Secde; 15-16 (İmam Cafer Sadık (a.ş)'dan rivayet edildiğine göre, bir; kişi Resulullah (s. a.a)'e gelerek, İslam'ın temeli, dalı ve zirvesi hakkında sordu. Resulullah (s. a.a), "İslam'ın temeli namaz, dalı zekât ve zirvesi Allah yolunda cihat etmektir." buyurdu. O adam, "Ey Allah'ın Resülü! Hayrın kapılarının ne olduğunu bana bildir." dedi Resulullah (s. a.a) şöyle dedi: "Oruç siperdir, sadaka günahları giderir ve kişinin geceleri kalkıp Rabbi ile münacat etmesi." dedi.

* * *

AHZÂB SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ
 الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
 وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

(Ey Peygamber'in hanımları!) Evlerinizde oturun ve cahiliye döneminde olduğu gibi açılıp saçılmayın. Namazı hakkıyla kılın zekâtı verin (infak edin), Allah'a ve Peygamberi'ne itaat edin. Kuşkusuz Allah, yalnızca siz Ehl-i Beyt'ten her türlü pisliği gidermek ye sizi tertemiz yapmak istiyor."⁽¹⁾

* * *

SEBE' SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Sonra şu ayeti ' oludu: "Vücutları yataklardan ayrılır, Rablerine korku ve ümit içinde yalvarırlar ve kendilerine verdiklerimizden (Allah yolunda) harcarlar." (bk. el-Burhan Tefsiri)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾
 قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ
 فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

De ki: "Rabbim, dilediğine rızkını yayar ve (dilediğine), kısar. Fakat insanların çoğu (bunu) bilmezler."⁽¹⁾ De ki: "Rabbim, kullarından dilediğine rızkını yayar (dilediğine) kısar. (Allah yolunda) harcadığınızın yerini O dolurur. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır."⁽²⁾

* * *

FÂTİR SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
 تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُؤْتِيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

1- Sebe'; 36.

2- Sebe'; 39.

Kuşkusuz, Allah'ın kitabını okuyanlar ve namazı hakkıyla kılanlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizlide ve açıkta (Allah yolunda) harcayanlar, zevali olmayan bir ticareti umarlar. Allah, onların mükâfatlarını tam olarak verir ve lütfundan onlara daha fazlasını ihsan eder. Kuşkusuz O, çok bağışlayan ve iyiliğe değer verendir.⁽¹⁾

* * *

YÂSİN SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde geresin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Onlara, "Önünüzde ve arkanızda olanlardan korkun. Umurlur ki size merhamet edilir." denilince (aldırmazlar). Kendilerine Rablerinin ayetlerinden gelen her ayetten mutlaka yüz çevirirlerdi; onlara, "Allah'ın size verdiği rızıklardan (Allah yolunda) harcayın." denildiğinde, küfre sapanlar

iman edenlere derler ki: "Allah'ın dilediği takdirde yedirebileceği kimseye mi yedirelim? Siz sadece apaçık bir sapıklıktasınız."⁽¹⁾

* * *

ŞÛRÂ SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فَمَا أَوْتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Size verilenler, dünya hayatının geçici imkân ve zevkidir. Allah'ın katındaki ise, iman edip Rablerine güvenenler için daha iyi ve daha kalıcıdır.⁽²⁾

Onlar, günahların büyüklerinden ve iğrenç işlerden çekinirler ve öfkelenedikleri zaman affederler. Onlar, Rablerinin davetini kabul ederler, namazı hakkıyla kılarlar, işleri

1- Yâsin; 45- 47.

2- Şûrâ; 36.

aralarında danışmaya dayalıdır ve kendilerine verdiğimiz rızıktan (Allah yolunda) harcarlar. Ve bir saldırıya uğradıklarında haklarını almak için yardımlaşırlar.⁽¹⁾

* * *

MUHAMMED SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلُكُمْ
 أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾ إِنْ يَسْأَلُكُمْوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ ﴿٣٧﴾
 هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعُونَ لِنَفْسِكُمْ أَنْ تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا
 يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ
 لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ﴿٣٨﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Doğrusu, dünya hayatı, ancak bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman eder ve takvalı olursanız, Allah mükâfatlarınızı verir ve sizden bütün mallarınızı istemez. Eğer hepsini istese ve sizi zorlarsa, cimrilik eder ve bu da kinlerinizi ortaya çıkarırdı.⁽²⁾

Siz, Allah yolunda harcamaya çağrılıyorsunuz ama içi-

1- Şûrâ; 37-39.

2- Muhammed; 36-37.

nizden kiminiz, cimrilik etmektedir. Oysa kim cimrilik ederse, kendi zararına cimrilik eder. Allah zengindir; sizler ise fakirsiniz. Eğer haktan yüz çevirirseniz, yerinize başka bir toplum getirir de, artık onlar sizin gibi olmazlar.⁽¹⁾

* * *

HUCURÂT

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Bedeviler, "İman ettik." dediler. Deki: "Siz iman etmediğiniz; ama "Boyun eğdik." deyin; henüz iman kalblerinize girmemiştir. Allah'a ve Peygamberi'ne itaat ederseniz, amellerinizden hiçbir şeyi eksilmez. Şüphesiz, Allah çok bağışlayan ve sürekli merhamet edendir.⁽²⁾

Müminler, sadece Allah'a ve Peygamberi'ne iman eden,

1- Muhammed; 38.

2- Hucurât; 14.

sonra da şüpheye düşmeyen ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimselerdir. İşte bunlar, doğru olanlardır.⁽¹⁾

* * *

HADÎD SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِیْبَةٍ فِی الْأَرْضِ وَلَا فِی أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِی كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ یَسِیْرٌ ﴿٢٢﴾ لَکِنِّی لَا تَأْسَوْا عَلٰی مَا فَاتَکُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاکُمْ وَاللّٰهُ لَا یُحِبُّ کُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِیْنَ یَبْخُلُونَ وِیَآمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ یَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِیُّ الْحَمِیْدُ ﴿٢٤﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde geresin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Yeryüzünde ve kendi nefsinizde meydana gelen her musibet, ortaya çıkarmadan önce mutlaka bir kitapta yazılıdır. Kuşkusuz, bu Allah'a göre kolaydır. Bu, elinizden çıkana üzülmemeniz ve size verilene sevinmemeniz içindir. Allah, kendini beğenip övünen hiçbir kimseyi sevmez.⁽²⁾

1- Hucurât; 15.

2- Hadîd; 22-23 (İmam Ali (a.s)'dan şöyle nakledilmiştir: "Zühdün tamamı, Kur'an'da iki kelimedede açıklanmıştır: "Bu, elinizden çıkana üzülmemeniz ve size verilene sevinmemeniz içindir." Kim geçmişe üzülmez ve gelecek için de sevinmezse, o zühdün her iki yanını almıştır."

Onlar, cimrilik eder ve insanları da cimriliğe emrederler. Kim (infak etmekten) yüz çevirirse, (bilsin ki,) Allah gani- dir ve övgüye layıktır.⁽¹⁾

* * *

MÜCÂDELE

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ أَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذ لَّمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Ey iman edenler! Peygamberle gizli olarak konuşacağınız zaman, konuşmanızdan önce bir sadaka verin. Bu, sizin için daha iyi ve daha temizleyicidir. Eğer bir şey bulamazsanız (bilinki,) Allah bağışlayandır ve merhamet edendir.⁽²⁾

1- Hadîd; 24.

2- Mücâdele; 12 (Bu ayet Hz. Ali (a.s.) hakkında inmiştir. Taberi, Zimehşari, Sa'lebi ve Razi kendi tefsirlerinde bu ayetin Hz. Ali (a.s.) hakkında nazil olduğunu açıkça naklettikleri gibi, Ehl-i Beyt kaynaklı Kumri, Tabersi, es-Safi, Burhan vb. tefsirler de aynı konuyu çeşitli senetlerle Hz, Ali, İmam Muhammed Bakır, İmam Cafer Sa-

Gizli konuşmanızdan önce sadakalar vermekten korktu-

dık ve İbn Abbas'tan aktarmışlardır: Bu hususta, Ehl-i Sünnet'in mu-
teber kaynaklarından sayılan el-Mustedrek Ale's-Sahihayn kitabında
yer alan Taberi ve diğerlerinin de naklettiği bir hadis aynen şöyledir:
Hz. Ali (a.s) şöyle dedi: Allah'ın kitabında öyle bir ayet var ki ben-
den önce ona kimse amel etmemiştir, benden sonra da ona kimse
amel etmez. O da Necva ayetidir. (Peygamberle gizli konuşmak iste-
yenin önce sadaka vermesi gerektiğini açıklayan Mücadele suresinin
12. ayeti). Benim bir dinarım vardı da onu on dirheme sattım, Resu-
lullah'la gizlice konuşmak istediğim her seferde onun bir dirhemini
sadaka olarak verdim. Sonra bu ayet, "Gizli konuşmanızdan önce
sadakalar vermekten korkunuz mu?! Bunu yapmadığınıza ve Allah
tövbenizi kabul ettiğine göre, artık namazı hakkıyla kılın, zekâtı ve-
rin ve Allah'a ve Resulü'ne itaat edin. Allah, yaptıklarınızdan iyice
haberdardır." ayeti ile nesh dildi. (hükmü kaldırıldı). Burada kısaca
şu noktaya işaret etmek gerekir ki Resulullah'la (s. a.a) gizli ko-
nuşmak için sadaka vermenin gerekli kılınışı zenginlerin ve nüfuz
sahibi kişilerin Resulullah'la özel görüşme talebinde bulunmalarının
çoğalmasından dolayı inmiş ve onların özel görüşme talepleri konusun-
da yeni bir düzenleme getirmiştir. Fakirlere yardım mahiyetini taşı-
yan bu hüküm aynı zamanda, özel görüşme talebinde bulunan kişiler
için bir imtihan sayılıyordu. Önceden sıkça Peygamberle (s. a.a) özel
görüşme talebinde bulunan kişilerden hiçbiri bu emirden sonra dinar
ve dirhemlerinden geçerek Peygamber'in huzuruna çıkma talebinde
bulunmadı. Dünya sevgisinden geçerek imtihanda başarılı olan tek
kişi Hz. Ali (a.s) olmuştur. O defalarca sadaka vererek Resulullah'ın
(s. a.a) huzuruna çıkmıştır. Yüce Allah sonraki ayette ashabı sadaka
vermemek için Peygamberle görüşmek istememelerinden dolayı kı-
namış ve sonra da bu hükmün artık kaldırıldığını açıklamıştır. Pey-
gamberle özel görüşmek isteyenlerin sadaka vermelerini emreden
ayette "Bu, sizin için daha iyi ve daha temizleyicidir" cümlesinin
yer almasına rağmen Fahr-i Razi, kendi tefsirinde, bu emri yerine
getirmenin Hz. Ali için bir fazilet ve üstünlük sayılmayacağını iddia
etmiştir. O tefsirinde, fakirin gönlünü incittiği, zenginlere de külfet
getirdiği ayrıca Müslümanların birbirlerini yermelerine sonuçta tef-

nuz mu?! Bunu yapmadığınıza ve Allah tövbenizi kabul ettiğine göre, artık namazı hakkıyla kılın, zekâtı verin (infak edin) Allah'a ve Resulü'ne itaat edin. Allah, yaptıklarınızdan iyice haberdardır.⁽¹⁾

* * *

MÜNAFİKÛN SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

rika ve ayrılığa yol açtığı için bu işi yapmamanın daha üstün ve iyi bir iş olduğunu ileri sürmüş ve kaynaşmaya yol açan bir iş ayrılığa yol açan işten daha iyidir, demiştir. Sonra da bu gizli konuşmanın farz ve müstehap bir itaat olmadığını ifade etmiştir. O bu sözleriyle Kur'ân'ın "Bu, sizin için daha iyi ve daha temizleyicidir." buyurduğu ve sonraki ayette bu emri yerine getirmeyenlerin kınandığı gerçeğini tamamen görmezlikten gelmiştir. Onun buradaki gayesi Hz. Ali'nin üstünlük ve faziletini inkâr etmekten başka bir şey değildir. Acaba bu tavır açık bir tassup göstergesi sayılmaz mı?)

Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız, sizi Allah'ı anmaktan alı koymasın. Kim böyle davranırsa, işte onlar ziyana uğrayanlardır.⁽¹⁾

Birinize ölüm gelip de, "Rabbim! Ne olur beni yakın bir süreye kadar ertelesen de sadaka verip iyilerden olsam!" demesinden önce, size verdiğimiz rızıktan Allah yolunda harcayın. (Çün ki,) Bir nefsin eceli gelince Allah asla onu ertelemez. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.⁽²⁾

* * *

TEĞÂBUN SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ تَقْرُضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Mallarınız ve çocuklarınız, (sizin için büyük) bir imtihandır. Büyük mükâfat da, Allah'ın katındadır. O hâlde güc-

1- Münafikûn; 9.

2- Münafikûn; 10-11.

nüz yettiği kadar Allah'tan sakının. Emirleri dinleyin, itaat edin ve kendi yararınız için (Allah yolunda) mal harcayın. Nefsinin cimriliğinden korunanlar, işte onlar, kurtuluşa erenlerdir.⁽¹⁾

Eğer Allah'a güzel bir borç verirsiniz, onu sizin için kat kat artırır ve sizi bağışlar. Allah iyiliğe değer verendir, halimdir.⁽²⁾

* * *

MÜZZEMMİL SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ
وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ
الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

1- Teğâbûn; 15-16.

2- Teğâbûn; 17.

Rabbin, senin gecenin üçte ikisine yakın bir kısmını veya yarısını veya üçte birini (ibadet için) kalktığını biliyor. Beraberinde bulunan bir topluluğun da (böyle yaptığını biliyor). Gece ve gündüzü Allah ölçer. (Allah) bildi ki, onu (geceleyin ne kadar kalktığınızı) tam olarak sayıp kontrol edemezsiniz bu yüzden sizi bağışladı. O hâlde, Kur'an'dan (sizin için) müyesser olanı okuyun. (Allah) bildi ki, içinizden hastalar olacak; bir kısmınız da Allah'ın lütfundan bir rızık aramak için yeryüzünde dolaşacak; bir kısmınız da Allah yolunda savaşacak. O hâlde, Kur'an'dan (sizin için) müyesser olanı okuyun; namazı tam olarak kılın; zekâtı verin; Allah'a güzel bir ödünç verin (Allah yolunda fakirler için yardım edin; onlara borç verin); çünkü kendiniz için hazırlayıp gönderdiğiniz her iyiliği, daha iyi ve mükâfatça daha büyük olarak Allah katında bulacaksınız; ve Allah'tan bağışlanma dileyin; şüphesiz, Allah çok bağışlayan ve sürekli merhamet edendir.⁽¹⁾

* * *

LEYL SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿۷﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿۵﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿۶﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ﴿۷﴾
 وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿۸﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿۹﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ﴿۱۰﴾
 وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ﴿۱۱﴾ إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿۱۲﴾ وَإِنَّ لَنَا
 لِلْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿۱۳﴾ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿۱۴﴾ لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ

﴿١٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٦﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿١٧﴾ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ
يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى ﴿١٩﴾ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ
الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿٢١﴾

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salât ve selâm, O'nun Resulüne, Ehl-i Beyt'ine ve ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönmeyen sahabesine olsun.

Kim (Allah yolunda) malını verir ve sakınırsa Ve en güzel olanı (ahiret mükâfatını) doğrularsa, Biz (onu) en kolay olan yola sevk ederiz. Fakat kim cimrilik eder ve kendini (Allah'ın mükâfatından) müstağni bilirse ve en güzel olanı (ahiret mükâfatını) yalanlarsa, Biz en zor olanı onun için kolaylaştırırız. Helak olunca malı ona bir yarar sağlamaz.⁽¹⁾

Şüphesiz, hidayete erdirmek bize aittir. Şüphesiz, ahiret de, dünya da bizimdir.⁽²⁾

Sizi alevlenen bir ateşe karşı uyardım. Yalanlayıp yüz çeviren en bedbaht kimseden başkası o ateşe girmez. En çok sakınan ise, ondan uzak tutulur. Ki o, arınmak için (Allah yolunda) malını verir. (Hem de) kimsenin onun (Allah yolunda malını verenin) yanında, karşılığı verilmesi gereken bir nimeti yokken. Sadece yüce Rabbinin hoşnutluğum kazanmak için (malı verir.) Şüphesiz o, yakında (infakının mükâfatını alırken) hoşnut olacaktır.⁽³⁾

* * *

1- Leyl; 5-11.

2- Leyl; 12-13.

3- Ley; 14-21.

İÇİNDEKİLER

İthaf.....	5
Takdim	9
Önsöz	13

BİRİNCİ BÖLÜM

KUR'ÂN'DA KIYAMET-CENNET VE CEHENNEM TASVİRLERİ	19
--	----

İKİNCİ BÖLÜM

KUR'AN'DA NİFAK VE MÜNÂFIKLİK.....	209
Bakara Sûresi	211
Âl-i İmrân Sûresi.....	215
Nisâ Sûresi	216
Mâide Sûresi	221
Enfâl Sûresi.....	222
Tevbe Sûresi.....	223
Ankebût Sûresi	237
Ahzâb Sûresi	238

Hadid Sûresi.....	242
Haşr Sûresi.....	243
Münâfıkûn Sûresi.....	245
Tahrîm Sûresi.....	247

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KUR'AN'DA İNFAK.....	249
Bakara Sûresi	251
Âl-i İmrân Sûresi.....	260
Nisâ Sûresi	263
Enfâl Sûresi.....	265
Tevbe Sûresi.....	268
Ra'd Sûresi	271
İbrâhim Sûresi.....	272
Hac Sûresi	272
Nûr Sûresi	274
Neml Sûresi.....	275
Kasas Sûresi	276
Secde Sûresi	278
Ahzâb Sûresi.....	279
Sebe' Sûresi.....	279
Fâtır Sûresi.....	280
Yâsin Sûresi	281
Şûrâ Sûresi	282

Muhammed Sûresi	283
Hucurât.....	284
Hadîd Sûresi.....	285
Mücâdele.....	286
Münafikûn Sûresi.....	288
Teğâbun Sûresi.....	289
Müzemmil Sûresi	290
Leyl Sûresi	291

